

vrede

TIJDSCHRIFT VOOR INTERNATIONALE POLITIEK

verschijnt tweemaandelijks
38ste jaargang - nr. 314 - juli-augustus 1995
afgiftekantoor Gent X
Vrede - Galgenberg 29 - 9000 Gent
Tel. (09) 233 46 88
Fax (09) 233 56 78

- ▼ Maastricht en de verkiezingen
- Fatsoenlijk rechts
- Algerije
- Koerdisch Parlement
- de W.E.U.
- Europees leger
- Atoomwapens
- Joegoslavië
- Verkiezingen
- Kashmir
- Speculaties
- Eind van het kapitalisme?
- Peking konferentie
- Ecologie
- Wapenhandel
- Terugblik
- Laserwapens

Struisvogelpolitiek

Een aantal wetenschappers uit verschillende landen, economen, sociologen, historici en journalisten hebben in het maandblad "Le Monde Diplomatique" onder het thema "DE MEESTERS VAN DEZE WERELD" vanuit hun eigen gezichtspunten bijdragen gepubliceerd over dit belangrijk onderwerp. Allen komen tot de vaststelling dat we aan de boord van de afgrond staan.

Ze vestigen hierbij de aandacht op de groeiende kloof tussen de financiële en economische machten en de gewone burger, zoals tevens op de steeds toenemende schrijnende toestanden in de derde wereld met al zijn catastrofale gevolgen.

Hoger genoemden wijzen hierbij op de ontzaglijke macht waarover deze economische en financiële machten beschikken, macht waarvan de regeringen volledig afhankelijk geworden zijn. Zij bepalen in grote mate de politiek van de onderscheiden regeringen. Het is opvallend hoe tijdens de recente verkiezingen in ons land en bij onze buurlanden, politieke partijen en kandidaten over dit alles geen woord zagen.

Ondertussen geven ze de kiezer wel de indruk dat hij het is die de toekomst van het land bepaalt, alhoewel, zoals uit de hoger genoemde studies blijkt, de regering volledig afhankelijk is van de goede wil van de financiële machten.

Het Verdrag van Maastricht, zoals het er thans uitziet, is een ander voorbeeld van de wijze waarop 's lands politiek door het buitenland wordt bepaald.

Bovendien, zoals reeds herhaaldelijk aangegeven, worden de media reeds bijna volledig gekonteerd door de financiële groepen wat hun in staat stelt de zienswijze van de openbare opinie te beïnvloeden. Hiertegen is Vrede, een bescheiden ook, een van de weinige instrumenten dat toelaat enig inzicht te krijgen op de achtergronden van de problemen waarmee we gekonfronteerd worden.

Vandaar de noodzaak om Vrede een steuntje in de rug te geven. Hetzij door nieuwe lezers te winnen, hetzij om de financiële middelen ter beschikking te stellen om de verspreiding van Vrede te bevorderen.

A D S

"Wat de zeer kristelijke burgers van de XXe eeuw aan Hitler niet zullen vergeven is niet de misdaad op zich, niet de vernedering van de mens op zich, het is de misdaad tegen de blanke man en ... in Europa kolonialistische methoden te hebben toegepast die tot dan toe slechts gebruikt werden tegen Arabieren, Indische koelies of negers van Afrika."

De zwarte schrijver Aimé Césaire in zijn toespraak over het kolonialisme in 1955

INHOUD

EDITORIAAL	Maastricht en de verkiezingen	3
UITKIJK	Hoe fatsoenlijk is rechts?	4
ALGERIE	Algerije tussen confrontatie en 'historisch compromis'	5
KOERDISTAN	Koerdistan Parlement in ballingschap PKK voor politieke oplossing	9 8
EUROPA	Criminole touwtrekkerij zonder einde Het Europees parlement op weg naar een Europees leger?	9 9
BEWAPENING & ONTAPENING	Het nieuwe non-proliferatieverdrag, de uitroting der machtelozen De cowboy-politiek van Washington	12 33
EX-JOEGOSLAVIË	Op de vooravond van een veralgemeend oorlog?	14
NAGELS MET KOPPEN		16
DOSSIER	Vietnam: de auto-kratie van Mc Namara De langste oorlog van deze eeuw	17 18-21
VERKIEZINGEN	Jacques Chirac, President	22
EERLIJKHEIDSHALVE		25
AZIE	Kasimir, het zeer begeerde land	26
IDEOLOGIE	Het einde van het kapitalisme? (ideel I) Duurzame ontwikkeling anders gemeten	28 29
INTERNATIONAAL	Speculatie	30
VERENIGDE NATIES	Wereld vrouwenconferentie in Peking	31
ECOLOGIE	Is onze planeet in gevaar?	32
TERUGBLIK	8 mei 1945: Het bloedbad van Sétif	34
25 JAAR GELEDEN VREDE	Na de Vietnambeleging	35
VREDESWIJSNATIEVEN	Noordzee, Vredeszee - Eisen Vlaamse Vredesweek	37
BOEKEN		37
VOOR DE VUIST	Enkele mythen rond het laserwapen	39

Verleenden hun medewerking aan dit nummer

Georges Spriet, Willy Courteaux, Wim De Neuler, Victor Stuyck, Ludo De Brabander, Jef De Loof, André De Smet, Antoine Uytendaele, Marc Vandepitte, Fidel Gavilan, Marianne Vergeyde, René Van Nerum, Albert De Coninck, Wilfried Ramans en Jeanne Provost

vrede

Tijdschrift -
6 nummers per jaar
"Vrede"

Studie- en informatiecentrum voor
vredes- en
ontwikkelingsproblematiek v z w.

REDACTIE-BEHEER PUBLICITEIT:

Galgenberg 29 - 9000 Gent
Prk 000-0956015-80
Vrede v z w - 9000 Gent -
Tel. (09) 233 46 88
Fax (09) 233 56 78

LEESGELD:

110 Fr. los nummer
600 Fr. per jaar
700 Fr. instellingen met faktuur
800 Fr. Nederland of

43 gulden op postbankgiro nr. 5267830 van
Ad Wouderberg / VREDE postbus 92311
1090 AH Amsterdam

STEUNABONNEMENT: 1 000 Fr.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Michel Vanderborgh
Beukendreef 15, 9401 Pollare - Ninove

ABONNEMENTENDIENST: Lotty Verwest

Overname van artikels en tekeningen is slechts
toegelaten mits bronvermelding en toezending
van een presentexemplaar.

EINDREDAKTIE:

Lucien Bollaert, André De Smet, Jan Olsen,
Georges Spriet, Victor Stuyck, René Van
Nerum, Ludo De Brabander.

REDAKTIESECRETARIS:

Lucien Bollaert.

HOOFDREDAKTEUR:

André De Smet.

De ondertekende artikels beantwoorden niet
noodzakelijkerwijze aan het standpunt van de
redactie.

Wordt gedrukt op knnglooppapier

OFFSET DRUK:

"Neveland", B.W.,
9840 Nevele (Landegem)

Maastricht en de verkiezingen

Ik keek wel verbaasd op, die zondagavond van de verkiezingen. Het feit dat de sociaal-democraten meer dan overeind waren gebleven was voor mij een sterke verrassing. Iets voorspelbaarder was de uitslag van extreem-rechts. En waarschijnlijk even voorspelbaar is de gewenning die blijkbaar is opgetreden: de uitslag van het Vlaams Blok, och 't is allemaal zo erg niet. "Hun opmars is gefnuikt", zegt Louis Tobback. Feit is echter dat ze nu toch 1,6% meer halen dan die zwarte zondag in november 1991.

Zoals op zoveel plaatsen in Europa (Italië, Frankrijk, Oostenrijk bijvoorbeeld) heeft extreem-rechts haar hoge scores bevestigd.

De aantrekkingskracht van het Blok wordt sterk gevoed door een veralgemeend gevoel van onzekerheid. Het Blok kanaliseert dat in vreemdelingenhaat. Maar de onzekerheid komt van ergens anders: werkgelegenheid, pensioen, ziekteverzekering. Men zegt ons dat onze sociale zekerheid niet meer te betalen is. Maar is dit geen 'verhaaltje' om een besnoeiing in de begroting mogelijk te maken om de Europese normen te halen. (De Morgen meldde dat in 1980 20,1% van het Bruto Binnenlands Product aan de sociale zekerheid werd gegeven, en in 1994 19,2%.) Bovendien groeit het gevoel van onmacht bij de mensen. Heel wat dossiers worden door het onbereikbare "Europa" beslist. De Maastricht-normen dwingen ons in een keurslijf.

Eigenaardig genoeg is dit thema helemaal afwezig gebleven in de verkiezingscampagne. Over Europa werd niet gepraat. Er heerst in brede politieke middelen blijkbaar een consensus, ook bij de media, de grote sociale bewegingen, rond de Europese constructie.

Het recente regeerakkoord gaat inderdaad ook in deze richting: meer van hetzelfde. De eerlijkheid gebiedt mij hierbij te vermelden dat er in een paragraaf gesproken wordt over de "versterking van de democratische controle van het Europees Parlement".

Deze consensus vertaalt zich ook in volgende passage. "In het perspectief van een Europees defensiebeleid en een Europese defensie, dient de Westeuropese Unie, met het oog op integratie, zo dicht mogelijk bij de Europese Unie gebracht". Wat de WEU zelf betreft pleit Dehaene-II voor "een snelle en goede afronding van de onderhandelingen voor de Combined Joint Task Forces, teneinde de WEU belangrijke middelen te verschaffen voor de uitvoering van

taken die haar worden toevertrouwd binnen het kader van het Gemeenschappelijk Buitenlands en Veiligheidsbeleid".

Allemaal stadhuiswoorden om de vorming van een Europees leger te bepleiten. Over de doctrine bestaat geen twijfel: snelle interventie is de naam. We hebben de laatste tijd al heel wat voorbeelden gekregen van die samenwerking, zoals het Eurocorps, en recent nog Eurofor en Euromarfor (zie verder op biz. 9). En dank zij de gijzelingen van VN-blauwhelmen in ex-Joegoslavië een transnationale ('combined') snelle-interventiemacht in actie.

Een interventie om de vrede te installeren, heet het. Maar de teksten van Maastricht zeggen het wel duidelijker: om onze gemeenschappelijke waarden en belangen te verdedigen.

Het siert ontslagnemend minister van buitenlandse zaken, Dhr Derycke, dat hij de boot sterk afhield toen België werd gesolliciteerd om deel uit te maken van deze snelle-interventiemacht. "Dat kan niet zonder parlementair debat", stelde hij. Uittredend minister van defensie, Dhr Pinxten, achtte het duidelijk een leukere gedachte.

Er is te weinig maatschappelijk debat over deze interventie-idee. Men gaat er zo van uit dat Europa scheidsrechter kan en moet spelen, en velen gaan daarbij haast volledig voorbij aan de

eigen rol en belangen van dit Europa in een reeks conflicten. Vrede kan niet worden opgelegd. Vrede kan maar bereikt worden vanuit een actieve participatie van de betrokken bevolking, tegen een achtergrond van eerlijke economische en sociale ontplooiingskansen voor eenieder.

Maar daar schort het precies. De eerlijke ontplooiingskansen van zoveel bevolkingsgroepen en volkeren worden totaal verdrukt door de dwingende kapitalistische concurrentie.

Het belang van de volgende Intergouvernementele Conferentie, Maastricht-bis zeg maar, kan niet genoeg worden onderstreept. Ze zal een directe invloed hebben op de genoemde terreinen die precies de onzekerheid uitmaken van de mensen. Ze zal ook een directe invloed hebben op de manier waarop wij ons in de wereld gedragen, een interveniërende krachtpatser die zijn wil oplegt, of een respecteerder van het zelfbeschikkingsrecht van de volkeren. Alle democraten zullen Vrede aan hun zijde vinden in hun strijd voor dit laatste.

Georges Spriet

Hoe fatsoenlijk is rechts?

Toen bleek dat de bijzonder gewelddadige en bloedige aanslag op een overheidsgebouw in Oklahoma City **niet** het werk was van islam-fundamentalisten, maar wél van een extreem-rechtse, miliante groep Amerikaanse super-patriotten, droogde de belangstelling van de media en de politieke wereld vrij snel op. Na de opwelling van verontwaardiging, werd overgegaan tot de orde van de dag. De bijna gelijktijdige aanslag met giftgas in de metro van Tokio en de koppeling tussen de beide aanslagen leidde hooguit tot speculaties over halfgekke ontspoorde en beschouwingen over nieuwe vormen van fundamentalisme, of, juister gezegd, nieuwe en fellere uitingen van oude vormen van fundamentalisme, zij het van religieuze of van seculiere aard, of van een verbond van die twee. Evenmin volstaat het, te verwijzen naar de gewelddadige aspecten van het historisch verleden van landen waar zich dergelijke "ontsporingen" voordoen

Het fenomeen is natuurlijk niet op een simpele en eenduidige manier te verklaren. Maar één belangrijk element wordt gemakkelijk over het hoofd gezien: het verband tussen de gewelddadige activiteiten van extreem-rechtse groepen en de retoriek en de politieke praktijk van "fatsoenlijk" rechts; het vervagen van de grens tussen fascistische of regelrecht fascistische doelstellingen van (grotere of kleinere) groepen en organisaties aan de ene kant en bepaalde partijen met regeringsverantwoordelijkheid aan de andere kant.

Het is geen toeval dat deze groepen in Amerika (die men "Nieuw Rechts" noemt) in omvang en invloed zijn toegenomen onder het bewind van Reagan, die met de steun van dat Nieuw Rechts aan de macht is gekomen en acht jaar lang de Amerikaanse politiek een rechts-radicalisering heeft gegeven. En mocht "rechts-radicaal" een overdreven term lijken, dan wil ik eraan herinneren dat een van de bekendste conservatieve Amerikaanse journalisten ongeveer tien jaar geleden in een artikel in "The International Herald Tribune" afstand nam van Ronald Reagan omdat deze president geen "conservatief" was in de zin van het historisch verleden van Amerika, maar wel een rechts-radicaal.

Natuurlijk werd extreem-rechts in zekere mate door Reagan teleurgesteld, omdat een president in de praktijk van zijn beleid nooit zo ver kan gaan als extreem-rechts zou willen; zijn macht, hoe groot ook, is immers niet onbeperkt en hij moet rekening houden met een aantal politieke realiteiten. Maar de symbiose tussen extreem- en "fatsoenlijk" rechts bleef bestaan in een netwerk van gemeenschappelijke houdingen en standpunten: voor toenemende bewapening, intensivering van de Koude Oorlog, tegen liberalisering van de abortus-wetgeving, voor gebed op school, tegen anti-discriminatie-maatregelen, tegen vakbonden, tegen vrouwenemancipatie, voor de "moeder-aan-de-haard" ideologie, tegen het idee van gelijkwaardigheid van mensen, voor een hiërarchisch opgebouwde maatschappij, voor de totale liberalisering van de economie, tegen belastingen. Dit is maar een greep uit houdingen en standpunten die bij beide groepen terug te vinden zijn. Het feit zelf dat staatslieden van het hoogste niveau (inclusief de president) standpunten aankleven die extreem-rechts als de zijne kan herkennen, verleent extreem-rechtse groepen een respectabiliteit die ze op eigen houtje nooit zouden kunnen verwerven, en verschaft hen daardoor een steeds omvangrijker aanhang, ook bij goedmenende maar naïeve mensen die gemakkelijk te lijmen zijn door de religieuze dimensie die bij extreem-rechts vaak aanwezig is (alleszins in Amerika).

Deze extreem-rechtse groepen mogen dan, als men enkel hun actieve aanhang tellt, beperkt van omvang en bovendien versplinterd zijn, hun passieve aanhang is tientallen malen groter, wat de groupuscules een gevoel van macht geeft en hen tegelijk frustreert. Ze zijn van mening dat de "macht" die ze, krachtens deze aanhang, vertegenwoordigen, geen of onvoldoende weerklank vindt in het politiek optreden van presidenten zoals Reagan op wie ze hun hoop hadden gesteld. Als deze dan bovendien wordt opgevolgd door een president zoals Clinton die in zijn verkiezingsretoriek een aantal standpunten inneemt (bijvoorbeeld met betrekking tot ziekteverzekering) die in strijd zijn met de opties van dit extreem-rechts, wordt de frustratie een springstof die vroeg of laat tot ontlading komt.

De symbiose tussen extreem en "fatsoenlijk" rechts blijft bestaan in een netwerk van gemeenschappelijke houdingen en standpunten.

Hetzelfde verschijnsel deed zich voor in Thatcheriaans Engeland waar de symbiose tussen het Thatcher-bewind en de extreem-rechtse ideologie duidelijk aanwijsbaar was en bepaalde mandatarissen (inclusief Margaret zelf) permanent of occasioneel in het schemerige gebied tussen "fatsoenlijk" en extreem of ronduit fascistisch rechts terecht kwamen. (Zie "De ontkenning van de Holocaust" van Gill Seidel, 1986.) Als het daar nog niet tot uitbarsting is gekomen is dat op de eerste plaats te wijten aan het verschil in de historische evolutie van de beide landen én het feit dat Engeland geen militant fundamentalistische religieuze organisaties kent zoals die woekeren in de U.S.A.

Het verschijnsel van symbiose tussen standpunten van extreem-rechts en "fatsoenlijk" rechts doet zich echter ook nog elders voor, zij het op minder flagrante wijze. De verkiezingspropaganda van bepaalde individuele politici en soms zelfs van politieke organisaties van rechts vertonen af en toe trekken die ontleend zijn aan extreem-rechtse partijen, hetzij uit politiek opbod, hetzij uit overtuiging. Het is betekenisvol dat, sinds de doorbraak van het Vlaams Blok, het stemrecht voor migranten volledig uit de politieke agenda's verdwenen is, op Agalev na, als we ons beperken tot politieke groepen die vertegenwoordigd zijn in het parlement. Op deze manier verlenen de grote politieke formaties respectabiliteit aan partijen die ze aan de andere kant willen isoleren, maar die ze intussen in de praktijk versterken. Op die manier ook kunnen individuen en organisaties met een af dan niet uitgesproken politiek karakter bijdragen tot een klimaat dat ruimte schept voor gewelddadig gedrag van racistisch of extreem-nationalistisch karakter. Dat in Amerika een katholieke priester op de televisie verklaarde de moord op een dokter die in een abortus-kliniek werkte, goed te keuren, mag dan een extreem voorbeeld zijn van de wijze waarop een "fatsoenlijk" mens tot geweld kan aansporen.

Maar dat extreme standpunt was dan wél geïnspireerd door de officiële houding van een kerk die abortus gelijkstelt met moord, net zoals het associëren van misdadigheid met de aanwezigheid van niet-Europese inwijkelingen de weg opent voor aanslagen met een racistisch karakter. Het niemandsland tussen politieke misdaad (op kleine en grote schaal) en "onschuldige" politieke standpunten van "fatsoenlijke" burgers kan soms erg smal worden en af en toe verdwijnen.

W. Courteaux

Algerije tussen confrontatie en 'historisch compromis'

Algerije begraaft naar schatting nog steeds duizend doden per week. De afgelopen maanden kwam het steeds vaker tot grote gevechten tussen gewapende fundamentalisten en anti-terreureenheden van het Algerijnse leger. Niet zelden vielen bij deze schermutselingen meerdere honderden doden op enkele uren tijd. De leiders van het militaire regime en de top van het Algerijnse leger lijken voorlopig nog steeds gewonnen voor de harde militaire aanpak van de fundamentalisten. In Algerije worden ze met de Franse term "éradicateurs" (uitroelers) bestempeld.

De GIA (Gewapende Islamitische Groep) en het AIS (het Islamitisch Heilsleger, de militaire vleugel van het FIS - het in 1992 verboden fundamentalistische Islamitische Heilsfront) zetten hun terreurcampagne onverminderd verder. Opvallend daarbij blijft dat zelden belangrijke kopstukken van het Algerijnse regime het doelwit zijn. Politie-agenten, militairen en hun familieleden worden bij bosjes afgeslacht, maar ook schrijvers, intellectuelen, journalisten en vrouwen, die zich niet wensen te schikken naar de bigotte voorschriften van de fundamentalisten.

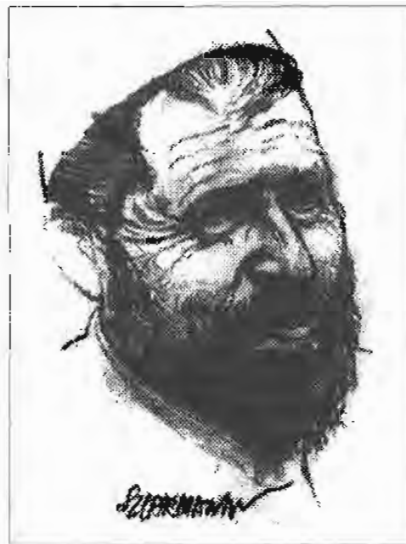
Toch hebben zich de afgelopen maanden op het politieke domein zeer vreemde ontwikkelingen voorgedaan, waarbij de vraag rijst of er op termijn geen 'historisch compromis' in de maak is tussen de vertegenwoordigers van het 'ancien régime' van het huidige militaire bewind en van het Islamitisch Heilsfront.

Sant'Egidio-conferentie

Van 8 tot 13 januari 1995 vergaderden zeven Algerijnse politieke partijen (1) en de Algerijnse Liga voor de Verdediging van de Rechten van de Mens van Abdenour Ali Yahia in Rome. Het initiatief voor deze topontmoeting ging uit van de katholieke vereniging Sant'Egidio. De deelnemers aan de Sant'Egidio-conferentie - waaronder de drie Algerijnse "Fronten": het Islamitische Heilsfront (FIS), het FLN (Nationaal Bevrijdingsfront dat van juli 1962 tot januari 1992 onafgebroken aan de macht is geweest) en het FFS (Front van de Socialistische Krachten, dat geleid wordt door één van de historische leiders van de Algerijnse onafhankelijkheidsoorlog Hocine Ait Ahmed) - ondertekenden in Rome een gemeenschappelijk "platform voor een nationaal contract", dat moest leiden naar een herstel van de vrede en een politieke oplossing voor de problemen van het land (2).

Akkoord FLN-FFS-FIS

De tekst van het platform pleitte voor "een nieuwe vredesdynamiek, een stapsgewijs proces van onderhandelingen met het oog op daadwerkelijke maatregelen

Abassi Madani, een van de historische leiders van het FIS

om tot een détente te komen (sluiting van de veiligheidskampen, opheffing van de staat van beleg en van alle uitzonderingsmaatregelen). Ten tweede een dringende en ondubbelzinnige oproep om de gevechten stop te zetten." De ondertekenaars spraken zich voorts uit voor de oprichting van "een wettig overgangsgezag" "Met het oog hierop moet er een nationale conferentie komen, die over reële bevoegdheden beschikt en die is samengesteld uit het huidige daadwerkelijke gezag en de representatieve politieke krachten"

"Deze conferentie," aldus nog steeds de platfomtekst van Rome, "zal een beslissing nemen over de overgangsstructuren, de modaliteiten en de duur van de overgangsperiode, die zo kort mogelijk moet zijn en moet leiden naar vrije en pluralistische verkiezingen, die het volk toelaten zijn volledige soevereiniteit uit te oefenen. Het recht op informatie, de vrije toegang tot de media en de voorwaarden voor een vrije keuze van het volk moeten worden gewaarborgd."

Voor het overige werden in Rome zeven concrete voorwaarden geformuleerd om tot een nationale conferentie te kunnen komen:

- "de daadwerkelijke vrijlating van de verantwoordelijken van het FIS en

van alle politieke gevangenen. De leiders van het FIS moeten alle middelen en alle noodzakelijke garanties worden verzekerd, waardoor ze zich vrij kunnen verenigen, onderling, maar ook met al diegenen, waarvan ze de deelneming aan de besluitvorming noodzakelijk achten".

- "de openheid van de politiek en de media. Opheffing van de maatregel waardoor het FIS werd ontbonden. Volledig herstel van de activiteiten van alle partijen".
- "opheffing van alle verbodsbepalingen en van het verschijningsverbod tegen kranten, geschriften en boeken, zoals die thans via uitzonderingsmaatregelen kunnen worden toegepast".
- "onmiddellijke, daadwerkelijke en controleerbare stopzetting van de folterpraktijken".
- "stopzetting van de uitvoering van doodvonnissen, buitengerechtelijke terechtstellingen en repressailles tegen de burgerbevolking"
- "een veroordeling en een oproep tot stopzetting van wreedheden en aanslagen tegen burgers, buitenlanders en van de verwoesting van bezittingen van de gemeenschap".
- "de oprichting van een onafhankelijke commissie om een onderzoek in te stellen naar de gewelddaden en de ernstige schendingen van de rechten van de mens."

Fundamentele vrijheden

In Rome ondertekenden de leiders van het verboden FIS ook een algemene principeverklaring. Daarin werd verwezen naar artikel 1 van de Verklaring van 1 november 1954: "het herstel van de soevereine, democratische en sociale staat Algerije in het kader van de principes van de islam" (3). Alle ondertekenaars (ook die van het FIS) verklaarden zich akkoord met "de verwerping van het geweld om aan de macht te komen of de macht te behouden, de verwerping van elke vorm van dictatuur, van welke aard of vorm dan ook en het recht van het volk om zijn verkozen instellingen te verdedigen, het respect voor en de bevordering van de rechten van de menselijke persoon, zoals die werden

geformuleerd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de internationale verdragen inzake mensenrechten, de internationale conventie tegen foltering en werden bevestigd door diverse wetteksten." En tenslotte sprak de tekst van Rome zich uit voor "garanties voor de individuele en collectieve rechten zoals ras, geslacht, godsdienstige overtuiging en taal." "Het meerpartijstelsel" werd door de ondertekenaars bevestigd, "de niet-inmenging van het leger in politieke aangelegenheden"; "de scheiding van de wetgevende, uitvoerende en gerechtelijke macht."

"De elementen, die de Algerijnse persoonlijkheid vormen zijn de islam, het Arabisch en het Tamazight (de Berberse taal n.v.d.r.), de cultuur en de taal, die bijdragen tot de ontwikkeling van deze persoonlijkheid moeten binnen een eenheidskader hun plaats en institutionele bevordering krijgen, zonder een van beide uit te sluiten of te marginaliseren."

Historisch compromis

Het zal wel een toeval zijn dat deze tekst uitgerekend in Rome tot stand kwam, waar in de jaren zeventig en tachtig zo druk werd gedebatteerd over "een historisch compromis" tussen Italiaanse christen-democraten en communisten. Maar het platform van Rome is zonder meer een Algerijnse versie van een historisch compromis.

Aan de oproepen tot nationale verzoening, nationale dialoog en een "nationaal contract" waren talloze signalen voorafgegaan, niet alleen uit het binnenland, maar vooral uit het buitenland.

In Frankrijk, het oude koloniale moederland, gaf de rechtse regering van Edouard Balladur de indruk in verspreide slagorde aan te treden. Invloedrijke figuren als de flamboyante minister van Binnenlandse Zaken, Charles Pasqua, steunden zonder omwegen de gespieerde aanpak van de Algerijnse militairen. "Er bestaan geen gematigde fundamentalisten," zo luidde één van de door Pasqua graag gebruikte one-liners. Minister van Buitenlandse Zaken, Alain Juppé (thans premier van de eerste regering onder de nieuwe rechtse president Jacques Chirac) steunde het Algerijnse regime weliswaar, maar stond niet uitgesproken vijandig tegenover de pogingen om in Algerije een nationale dialoog tot stand te brengen, waaraan volgens hem ook leden van het verboden FIS zouden moeten deelnemen. Alleen kon Alain Juppé het nauwelijks verdragen dat de belangrijkste rivaal van Parijs op het Afrikaanse continent, de Verenigde Staten, zich zo openlijk mengden in de interne aangelegenheden van Algerije. Kort voor het begin van de Sant'Egidio-

conferentie in Rome, en ook nadien op 20 januari tijdens een ontmoeting met FLN-onderhandelaar Abdelhamid Mehri en FFS-leider Hocine Ait Ahmed in Parijs, had Robert Pelletreau, de VS-onderstaatssecretaris voor Noord-Afrika en het Midden-Oosten, onomwonden verklaard dat "Algerije de basis van zijn regering moest verruimen door er fundamentalisten in op te nemen". De Franse diplomatie en media hadden voordien al vaker kregelg gereageerd op de welwillendheid, waarmee de VS-regering één van de belangrijkste woordvoerders van het FIS in het buitenland, Annouar Haddam, behandelden. Haddam had meer dan eens vanuit zijn VS-ballingsoord de terreurdaden van het FIS openlijk goedgekeurd. En ook de FIS-vertegenwoordiger in Duitsland, Rabah Kebir, kon vaak tot grote ergernis van de Franse bondgenoten van Helmut Kohl - ongestoord zijn gangen gaan en vanuit zijn Duitse ballingsoord zijn radicalistische donderpreken en communiqués op de wereld loslaten. Haddam en Kebir waren de vertegenwoordigers van het FIS, die het platform van Rome ondertekenden. Maar op het ogenblik dat de Sant'Egidio-conferentie haar werkzaamheden begon, was ook Alain Juppé, de chef van de Franse diplomatie, bijgedraaid en verklaarde hij zich voorstander van een nationale dialoog in Algerije.

Veertien dagen na de ondertekening van het platform van Rome, had Alain Juppé op 27 januari 1995 in Washington een lunch met zijn VS-kollega van Buitenlandse Zaken, Warren Christopher. Na afloop bleek dat Washington en Parijs in het Algerijnse dossier nagenoeg de violen op elkaar hadden afgestemd. Volgens Juppé hadden Frankrijk en de Verenigde Staten "hun standpunten de voorbije maanden dichter bij mekaar gebracht." "Beide landen hebben met belangstelling de recente discussies in Rome begroet, die een bijdrage kunnen zijn tot de broodnodige dialoog in Algerije" (4). Juppé meldde aan de verzamelde pers ook nog dat er "tussen beide landen een ruime overeenkomst bestond wat betreft de veroordeling van het geweld en het terrorisme, de oproep tot nationale dialoog en het behoud van de internationale hulp met het oog op een relance van de Algerijnse economie." Met die laatste uitspraak had Juppé het uiteraard over een van de stokpaardjes van de Franse Algerije-politiek: hoe krijg je het voor mekaar dat de broodnodige internationale kredietlijnen voor het Algerijnse regime open blijven en dat de Algerijnse machthebbers tegelijk bereid zijn het drastische programma van het IMF voor de aanzuivering van de meer dan 26 miljard dollar buitenlandse schuld van het land af te betalen en aan te

zuiveren? Daarover lopen al geruime bijzonder moeilijke onderhandelingen.

De peetvader...

Een ander - op het eerste gezicht onverwacht - signaal voor een "nationale dialoog" in Algerije kwam uit Soedan. Daar staat luitenant-generaal Omar al-Bashir aan het hoofd van een militaire regering en een islamitische republiek. "De ervaren gids van de Soedanese revolutie" en grote ideoloog van het regime heet echter Hassan al-Tourabi. Officieel heeft de man geen enkel functie binnen het Soedanese staatsbestel. Maar hij geldt niettemin als de sterke man van het regime. Van 30 maart tot 9 april 1995 was hij in Khartoem gastheer en secretaris-generaal van de "Islamitische Volksconferentie". Het was de derde keer dat al-Tourabi deze conferentie in Khartoem bijeenriep, waar 300 vertegenwoordigers van radicale fundamentalistische moslimbewegingen uit zowat 80 landen elkaar vonden. Hassan al-Tourabi geldt al ettelijke jaren als een van de geestelijke leiders van fundamentalistische gewapende groepen in Egypte en Algerije. Begin april 1995 waren in Khartoem zowel vertegenwoordigers van het Islamitische Heilsleger (AIS) als van de doorgaans als nog radicaler geldende GIA present. Opvallend tijdens dit derde "Islamitische Volkscongres" was echter dat al-Tourabi heel even warm, maar vooral heel vaak koud blies. In een interview met het Duitse magazine *Der Spiegel* voorspelde hij "dat de onstuitbare opgang van de islam een nieuwe wereldorde met zich zal brengen en het einde zal inluiden van de Amerikaanse Coca-Cola-cultuur" (5). En Gilles Millet, de correspondent van de Franse krant *Libération* noteerde in Khartoem de openingstoespraak van al-Tourabi: "in 1993, tijdens de tweede Islamitische Volksconferentie, hebben wij vooral getracht alle moslims van de wereld te verenigen en hun onderlinge tegengstellingen op te lossen, zoals in Algerije, Afghanistan, Somalië of Palestina." (6). In al deze landen staan de verschillende fundamentalistische fracties heel vaak met getrokken messen tegenover elkaar. In Afghanistan woedt sinds het vertrek van de Sovjettroepen in 1989 een genadeloze burgeroorlog tussen de diverse fundamentalistische oorlogsheren. In Algerije leveren GIA en AIS regelmatig onderling slag. En bij de Palestijnen willen Hamas en de Islamitische Jihad elkaar wel eens in de haren vliegen - letterlijk en figuurlijk. Hassan al-Tourabi voorspelde tegenover *Libération* echter dat "deze conferentie zal overgaan tot concrete maatregelen, tot acties, die de islamitische militanten zullen verenigen tegen de nieuwe wereldorde."

... en de grote verzoener

In zijn gesprek met Der Spiegel warmde al-Tourabi een van de oude denkbeelden van de moslimbroederschap en het fundamentalisme nog eens op: "het Islamitische Volkscongres heeft zich voorgenomen de islamitische wereld weer te verenigen. De idee van aparte nationale staten is in de Arabische wereld, net zoals in de rest van de islamitische wereld volstagen uit de mode. Deze idee werd er bij ons trouwens door de oude koloniale machten ingehamerd."

Maar voor het overige was het bij de congressisten en hun secretaris-generaal al-Tourabi één en al verzoeningsgezindheid. In Khartoem werd een motie goedgekeurd waarin zonder omwegen steun werd uitgesproken aan "het platform van Rome", dat door de leiders van het FIS werd ondertekend. De Algerijnse regering werd opgeroepen "een einde te maken aan het bloedvergieten". Of zoals Hassan al-Tourabi het in zijn gesprek met Der Spiegel stelde: "wij zoeken geen conflict, maar reiken iedereen de hand, die ons moslims als gelijkwaardige en gelijkberechtigde partners beschouwen. Wij streven naar vrede, niet naar oorlog." Eén van de moties riep de Verenigde Staten en Europa, "waar niet iedereen een vijand van de islam is", op tot een dialoog.

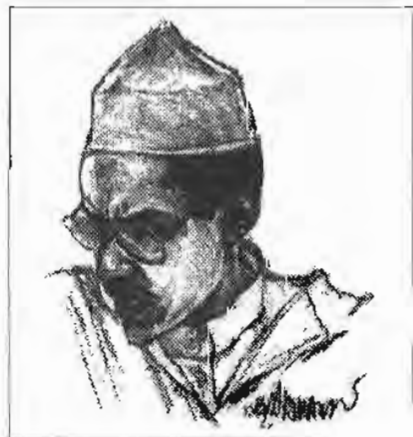
Al-Tourabi (in zijn jonge jaren, toen hij student was in Parijs, gaf hij zich graag uit voor marxist) en met hem een aantal van zijn volgelingen van het FIS in Algerije, willen vooral de macht en zijn daarom bereid de tactische huik naar de wind te hangen. In zijn geboorteland Soedan delen de fundamentalisten probleemloos de macht met het leger. Voor Algerije wensen zij duidelijk een historisch compromis, een machtsdeling met de generaals, die sinds 1992 het laken naar zich hebben toegehaald en de steun blijven genieten van machtige internationale organisaties als het IMF, en met de oude garde van het FLN, zo blijkt uit het platform van Rome.

Moelijke constructie

Bij een dergelijke constructie spelen echter ook nog andere factoren een belangrijke rol. Ten eerste zijn er weinig tekenen dat er binnen de legertop in Algerije op dit ogenblik veel bereidheid bestaat om het daadwerkelijk op een akkoord te gooien met de fundamentalisten. De "éradicateurs" hebben het schijnbaar nog steeds voor het zeggen. In ieder geval verwierpen de Algerijnse regering en het leger de platformtekst ogenblikkelijk. Ten tweede is en blijft het moeilijk te voorspellen in welke mate traditionele partijen als het FLN (dat door dertig jaar absolute macht, totaal ge-

brek aan democratie en onaanvaardbare corruptie tot op de draad versieten is) en zelfs het FFS van Hocine Ait Ahmed en de MDA van Ahmed Ben Bella (in december 1991 behaalde Ben Bella bij de verkiezingen niet eens een zetel) nog een reële politieke invloed hebben in het land. De grootste partij bij de eerste ronde van de verkiezingen in 1991 waren de Algerijnen, die weigerden hun stem uit te brengen of blanco stemden (meer dan 50%). Het FIS werd destijds de grootste partij met 188 zetels, maar met een score van slechts 24%. Het FLN werd met 12% derde (maar behaalde slechts zestien zetels), terwijl het FFS, dat vooral sterk staat onder de Berbers in Kabylie genoeg had aan iets minder dan 4% om toch 25 zetels te behalen. Naast het grote absentisme van de kiezers, waren er enorm veel klachten over intimidatie van de kiezers en zelfs verkiezingsfraude.

Ten derde kan de vraag worden gesteld over de werkelijke invloed van de historische leiders van het FIS, Abassi Madani en Ali Benhadj, op hun achterban.

Ali Benhadj

Het lijkt er steeds meer op dat de diverse gewapende groepen zoals het AIS en vooral de GIA steeds autonomer optreden, onder leiding van plaatselijke krijgsheren, die zo hun eigen belangen hebben. Bovendien lijken steeds meer gebieden in het noorden van Algerije stilaan volledig aan de controle van het leger te ontsnappen. Zij worden overgenomen door plaatselijke commandanten van de GIA. Tijdens het weekend van 4 en 5 juni 1995 bezetten gewapende fundamentalisten op zowat dertig kilometer van Algiers het stadje Larbaa. Het leger heeft nauwelijks nog enig gezag in deze stad, zo meldde de Algerijnse Franstalige krant Liberté. De plaatselijke rechtbank en de school werden door een krachtige bomexplosie met de grond gelijk gemaakt. Het dagelijkse leven in

het stadje wordt al maanden volledig gecontroleerd door de gewapende fundamentalisten, die bij het binnenkomen van het stadje de naamborden "Larbaa" hebben vervangen door "Kaboel" (7). De naam is meer dan symbolisch: in Afghanistan hebben de Algerijnen, die later de harde kern vormden van het AIS en de GIA, destijds gevochten tegen de bezetting van de Sovjettroepen en hebben daar van hun fundamentalistische geloofsgenoten de nodige militaire ervaring opgedaan. Sinds de ontruiming van het Sovjetleger is Afghanistan - tot en met de hoofdstad Kaboel - uiteengevallen in diverse rijkjes van fundamentalistische krijgsheren en is de oorlog er bloediger dan ooit tevoren.

En ten vierde en tenslotte is er nog een niet onbelangrijke factor: de overgrote meerderheid van het Algerijnse volk, met zijn vakbonden, volks- en vrouwenorganisaties, schrijvers, intellectuelen, die ten tijde van het kolonialisme en later gedurende de dertig jaar FLN-heerschappij nooit in enig politiek hoofdstuk zijn voorgekomen. Ook hun stem gaat nu in het strijdgewoel volkomen verloren. Ook nu weer zitten ze geprangd tussen hamer en aambeeld: het gevaar van een permanente militaire dictatuur en de absolute heerschappij van religieuze moslimfanaten en hun krijgsheren. Vrede en democratie lijken verder weg dan ooit in Algerije.

Wim De Neuter

(Van Wim De Neuter en Nadia Dala (journaliste bij De Morgen) verschijnt in het najaar het boek "Allah weent om Algiers" bij De Standaard-Icarus te Antwerpen)

- (1) Het platform van Rome werd op 13 januari 1995 ondertekend door de Algerijnse Liga voor de Verdediging van de Rechten van de Mens (Abdenour Ali Yahra), het FLN (Abdelhamid Mehri), het FFS (Hocine Ait Ahmed en Ahmed Djeddaï), het FIS (Rabah Kebir en Annour Had-dam), de MDA (Beweging voor Democratie in Algerije - MDA van Ahmed Ben Bella en Khaled Bensmaïn), de kleine trotskistische Partij van de Arbeiders (Louiza Hanoune) en de twee gematigde islamitische partijen Ennadha (Abdallah Djaballah) en "Voor een Hedendaags Musulmaans Algerije", dat vertegenwoordigd werd door Ahmed Ben Mohammed.
- (2) De integrale tekst van het platform van Rome werd gepubliceerd door de Algerijnse krant El Watan (13-14 januari 1995) en overgenomen door Le Monde Diplomatique, maart 1995.
- (3) Met de "Verklaring van 1 november 1954" riep het FLN destijds op tot de gewapende opstand. De onafhankelijkheidsoorlog, die daarop volgde zou acht jaar aanslepen en meer dan een miljoen slachtoffers vergen.
- (4) Liberté, 28-29 januari 1995.
- (5) Der Spiegel 16/1995, 17 april 1995.
- (6) Liberté, 31 maart 1995.
- (7) Liberté, 8 juni 1995.

Koerdistan Parlement in ballingschap

Dit parlement-in-ballingschap begon haar werkzaamheden tegen het einde van 1994. De voorbereidingen daartoe werden getroffen door een commissie waarin de 23 Koerdische parlementsleden zetelden wiens onschendbaarheid in Turkije was opgeheven omwille van hun ideeën. De andere leden van de voorbereidende commissie kwamen uit de Koerdische diaspora. Hun origine ligt zowel in Turks Koerdistan als in andere delen van Koerdistan.

Onder deze vertegenwoordigers zijn er mensen uit de Democratische Partij, uit het Nationaal Bevrijdingsfront, de Islamitische Beweging, de Vrouwenbeweging, uit de unie van intellectuelen, de organisaties van Ezidîs, Assyrisch Suryani, Alawieten, van het Koerdisch Instituut, verschillende vertegenwoordigers van provincies, schrijvers, advocaten.

Op 12 april werd dan de eerste zitting gehouden van dit Parlement in ballingschap, in Nederland. De 65 leden werden in een eerste ronde rechtstreeks gekozen. Verkiezingen hadden plaats in Rusland, Kazakstan, Azerbeïdjan, Armenië, Georgië, Noord-Amerika en Australië. Nadien, zoals vooraf bepaald door de voorbereidende commissie, werd een quota voor elke groep opgevuld.

De eerste resolutie die werd aangenomen stelt dat de volkeren van Koerdistan "hun conflict door dialoog willen oplossen. Maar er wordt tegen hen een uitroeioorlog gevoerd. De Koerden hebben het recht zich te verdedigen. Het is de Turkse regering die hen verplicht de wapens op te nemen, ze heeft de democratische aspiraties van de

Koerden verworpen. . . " Deze resolutie verwijst verder naar de tweespalt die Turkije tussen de Koerden creëert door de KDP en PUK (beiden uit Iraaks Koerdistan) tot een broederstrijd te bewegen. De inval in Zuid-Koerdistan (Iraaks Koerdistan) van het Turkse leger wordt scherp veroordeeld. Ze besluit : " Het Koerdische Parlement in Ballingschap ondersteunt de vreed-

zame oplossing van het conflict via democratische weg. Het roept het Turkse volk, de wereldopinie, de internationale instellingen, de staten en hun parlementen op, om het Koerdische Parlement in Ballingschap te erkennen, en dringt er sterk op aan om dit conflict te helpen oplossen en de Turkse regering te isoleren zolang deze haar huidige politiek verder zet"

Yasar Kaya, Voorzitter van het Parlement in Ballingschap

PKK voor politieke oplossing

PKK-leider Abdullah Ocalan deed opnieuw een oproep voor vrede. In een gesprek met het persagentschap Reuter van 23 mei 1995 zei hij : "Als de Turkse staat haar operaties tegen ons stopt en bereid is naar een oplossing te zoeken voor dit conflict via politieke dialoog, dan zijn wij bereid om een staakt-het-vuren af te kondigen en voor vrede te kiezen."

Dit is niet de eerste keer dat de PKK dergelijke bereidheid aan de dag legt. Reeds in 1993, met name op 17 maart van dat jaar, kondigde PKK-voorzitter Ocalan een eenzijdig staakt-het-vuren af om een politieke uitweg voor het conflict te bewerkstelligen. Dit staakt-het-vuren werd nadien nog 's verlengd om de Turkse regering voldoende tijd te gunnen. Maar er kwam geen positief geluid van die kant.

Een jaar later, op 12 maart 1994, kwam er een nieuw aanbod voor een vreedzame oplossing in het conflict. Dit gebeurde op een internationale conferentie in Brussel.

Nog een nieuwe oproep voor vrede kwam er via een brief naar de leden van de Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa op 14 november 1994.

Het antwoord van de Turkse staat op deze vredesoproepen was steeds weer een nieuwe golf van militair geweld. Deze politiek bracht uiteraard geen oplossing en deed de crisis escaleren. Dan krijgen we de militaire invasie van Zuid-Koerdistan. De wereld had woorden van veroordeling voor deze Turkse politiek, maar Washington was gereserveerder. De PKK blijft haar geloof in een politieke aanpak herhalen. "Het is de enige weg

die vrede en welvaart kan brengen voor Koerden én Turken. Daarom mag de Turkse oorlogspolitiek niet worden gesteund. Blind geloof in deze politiek van geweld houdt een ontkenning in van het zelfbeschikkingsrecht. Hier ligt de bron van instabiliteit en de dreiging van een voortdurende oorlog in het Midden Oosten. De Turkse staat zoekt ons met militair geweld te onderdrukken in de hoop het Koerdische volk te elimineren. Zolang een dergelijk beleid wordt gevolgd zullen we het recht opeisen om ons zonder beperkingen te verdedigen", aldus een communiqué van het ERNK (nationaal bevrijdingsfront van Koerdistan).

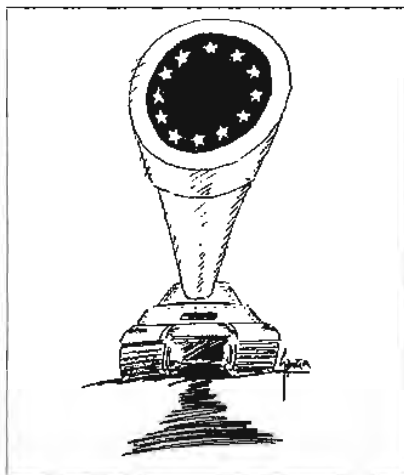
Criminele touwtrekkerij zonder einde

De situatie in de krabbenmand Europa nu

Le Soir had het over een laboratorium voor de Europese Unie (16/5) wat wel een vriendelijke omschrijving is van het geknoei rond de Westeuropese Unie die er de militaire arm zou van worden. De Fransen en de Duitsers, met de Nederlanders in hun kielzog willen de WEU nog versterken om de Britten wat te isoleren alvorens tot een fusie over te gaan

Daarom wordt er ook wild gedaan over de gespiede gewapende Europese arm waarover in Lissabon een beslissing viel. Het gaat over de oprichting van EUROFOR en EUROMARFOR (land en zeestrijdkrachten) die door Frankrijk, Italië, Spanje en Portugal worden opgevuld met de duidelijke bedoeling het nieuw ontdekte vijandsbeeld, namelijk het Algerijns fundamentalisme, zoveel mogelijk uit te buiten.

De vroegere supermachten van voor wereldoorlog II die nu een trapje lager staan (doch zonder hun streken te verliezen) weten natuurlijk zeer goed dat dit fundamentalisme eigenlijk een uitvloeisel is van de postkoloniale uitbuiting en de actie van ideologische desperados. Buiten Afrika is dit zeker niet met militaire middelen aan te pakken. Stapjes naar een Europese defensie noemt het Nederlands NRC Handelsblad dit wansmakelijk en gevaarlijk vertoon terwijl de

Britse Times zich enigszins gerustgesteld opstelt en de aangelegenheid "globaal" wil bekijken (men heeft de Britten ondertussen wel wat beloofd, namelijk een compromis voor de machtsdeling en tenslotte is ook voor hen de herleving van "das Militär" een gekoesterde wensdroom). Het internationale terrorisme, de georganiseerde misdaad, de illegale immigratie en de nucleaire proliferatie worden er met de haren bijgesleurd om de mensen rijp te maken voor een herleving van het denken in militaire termen. Onze politici beseffen niet dat zij op het punt staan om de kwade geest uit de populistische fles te laten. Zij zijn tenslotte maar windwijzers zoals die van Woutertje Pieterse van Multatuli die staat op een schoorsteen van binnen vol roet en wijst aan de wind hoe hij waaien

moet". In Groot-Brittannië (hoe kan het anders) gaan toch wat stemmen op van "de concurrentie" die erop wijst dat de Europese alliantie de Amerikaanse macht niet kan vervangen. Mooi zo: al de wilde beesten zijn aanwezig en de vertoning kan beginnen. Alleen de Duitse adelaar is nog wat voorzichtig en riskeert de nieuwe pluimen niet.

Bosnië?

Het is natuurlijk te laat om te herhalen dat men na de koude oorlog alle hens aan dek had moeten roepen om de Verenigde Naties direct reële macht toe te spelen natuurlijk met totale afbraak van het vetorecht van de vijf groten. De politieke wil om de vrede voorrang te verlenen was gewoon niet aanwezig en daar betaalt men nu de prijs voor indien men er al uitgeraakt. De misdadige kiek die de plak zwaait in Pale mag ons niet doen vergeten dat de bevolking daar geen schuld aan heeft en dat er een politieke oplossing moet komen, geen militaire. Ik geloof dat Boutros-Ghali een gezonde opvatting heeft over zijn opdracht. Of men hem zal steunen is maar de vraag want sommige regeringen hebben hun keuze al gemaakt tussen de goeden en de slechten weliswaar zonder het cynische egoïsme en de oversimplificaties van de Republikeinse meerderheid in het Amerikaans Congres te evenaren. Mag men er toch even aan herinneren dat het over mensen gaat?

Victor Stuyck
(11 juni)

W.E.U.

LEDEN	GEASSOCIEERDE LEDEN	WAARNEMERS	GEASSOCIEERDE PARTNERS
België	IJsland	Denemarken	Bulgarije
Duitsland	Noorwegen	Finland	Estland
Frankrijk	Turkije	Ierland	Hongarije
Griekenland		Oostenrijk	Letland
Groot-Brittannië		Zweden	Litauwen
Italië			Polen
Luxemburg			Roemenië
Nederland			Slowakije
Portugal			Tsjechië
Spanje			

Het Europees parlement: op weg naar een Europees leger?

De parlementaire voorbereidingen voor een revisie van Maastricht in 1996

Tijdens de topbijeenkomst op Korfoe (1994), kregen de 3 instellingen van Europa huiswerk mee. Aan de Raad van Ministers, de Commissie en het Europees Parlement werd gevraagd een evaluatie te maken over 'Maastricht'. De afzonderlijke verslagen zouden dan de basis vormen voor een zogenaamde reflectiegroep die voortaan de Intergouvernementele Conferentie zal voorbereiden over de herziening van het Verdrag van Maastricht in 1996.

Op 17 mei '95 giet het Europese Parlement het rapport Bourlanges/Martin in een resolutie. De eensgezindheid is ver te zoeken. In een marathon-zitting worden 226 amendementen in een rekordtempo afgehandeld, waarbij de snelheid meer dan eens heel wat stemmers verrast en dingen worden goedgekeurd die men niet echt wilde goedkeuren of omgekeerd. Uiteindelijk geven slechts 289 parlementsleden hun goedkeuring aan het rapport, stemmen 103 tegen en onthouden er 74 zich.

Opvallend is dat het Europese Parlement het Verdrag van Maastricht niet alleen evalueert, maar ook een aantal aanbevelingen formuleert in de richting van een meer gemeenschappelijke en minder intergouvernementele aanpak, vooral dan met betrekking tot de fameuze tweede pijler van het verdrag: het gemeenschappelijke buitelandse- en veiligheidsbeleid (GBVB).

Versterking van de veiligheid?

Vanuit de vredesbeweging kreeg het in 1992 goedgekeurde Verdrag heel wat negatieve kritieken. Het begint reeds bij het formuleren van de doelstellingen die voor een dubbelzinnige interpretatie vatbaar zijn 'gemeenschappelijke waarden', 'versterking van de veiligheid', 'handhaving van de vrede'. Verderop in het Verdrag krijgen we al een iets duidelijker beeld over de vermoedelijke interpretatie en definitie van een GBVB. Op termijn moet Europa een 'gemeenschappelijk defensiebeleid' ontwikkelen. Instrument is de WEU (Westeuropese Unie) die 'een integrerend deel uitmaakt van de ontwikkeling van de Europese Unie'. De 'Atlantisten' worden gerustgesteld en overtuigd door van de WEU tegelijk de Europese pijler van de NAVO te maken. De WEU wordt dus duidelijk naar voorgeschoven als de mogelijke gewapende arm van de Europese Unie. In een toelichting bij het Verdrag stelt de Europese Commissie in niet mis te verstane bewoordingen, dat de operationele rol van de WEU geleidelijk zal worden versterkt door het bepalen van pas-

sende opdrachten, structuren en middelen. Doel is een Europese defensie-identiteit die een gradueel en evolutief proces is. Zij stelt daarbij zeer expliciet dat er een samenwerking moet komen op het gebied van bewapening wat moet uitmonden in een echt Europees bureau voor bewapening. Het in 1990 opgericht veiligheidsinstituut van de WEU zal volgens de toelichting van de commissie worden omgevormd tot een Europese veiligheids- en defensie-academie.

Vredeskorps

De nieuw gestemde resolutie van het Europees parlement zou een goede gelegenheid zijn geweest om het GBVB uit die militaire logica te halen. Maar blijkbaar kunnen heel wat parlementsleden het vinden met de WEU op voorwaarde dat ze geïntegreerd wordt binnen de Europese Unie: '(...) een gemeenschappelijk defensiebeleid (moet) de bescherming van de grenzen van de Unie en haar lid-staten waarborgen en de Unie in staat stellen haar verantwoordelijkheden voor de handhaving en het herstel van de internationale rechtsorde gestalte geven, met dien verstande dat de Unie de bevoegdheden van de WEU overneemt.' Wellicht als zoethoudertje en onder druk van een aantal linkse en groene parlementsleden, wordt op het einde van de paragraaf gepleit voor 'de oprichting van een Europees vredeskorps van burgers'.

Het Europees Parlement heeft zich dus beperkt tot het bijhouden van de kantjes, maar de grote lijnen van 'Maastricht' behouden: de Europese Unie moet verder komen tot een gemeenschappelijk defensiebeleid. De militaire logica ervan verschilt in essentie in niets met de visie van de Europese Commissie en de huidige top van de WEU onder voorzitterschap van de Portugees José Cutileiro, die pleiten voor een Europese gewapende macht onder WEU-vlag. Ernst Gülcher die één van de secretarissen is van de 'Intergroup for Peace, Disarmament and Common Global Security' in het Parlement verwoordt het zo: "Het

idee of de Mythe dat Europa, direct of middels de WEU, op zijn eigen militaire benen zou moeten staan om 'volwassen' te worden, wordt algemeen gesteund in het parlement en het klinkt hoe dan ook goed.' (p.9). (1)

Het is duidelijk dat het aldus ontwikkelde concept van 'Veiligheid' een aantal niet te verwaarlozen consequenties met zich meedraagt. Ten eerste wordt de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) buitenspel gezet. De 'militaire' organisaties WEU en NAVO krijgen in welke hoedanigheid ook van het Europese Parlement duidelijk prioriteit boven het 'civiele' OVSE. In dit laatste orgaan, dat veel meer de nadruk legt op conflictpreventie, zijn 53 lidstaten vertegenwoordigd, waaronder alle huidige lidstaten van de Europese Unie en dit opent perspectieven bij het vermijden van gewapende conflicten omdat er een opening is tot dialoog met de overige staten. Noch in het Verdrag van Maastricht, noch in de resolutie van het Europees Parlement wordt met een woord gerept over de rol van de OVSE. Het Groene Europarlementslid, de Italiaan Alexandre Langer (één van de pleitbezorgers van een vredeskorps) sluit niet uit dat een veiligheidspolitiek ook een militair karakter kan dragen. In het UN-charter en binnen de OVSE is er een corpus van gemeenschappelijk recht dat ook bepaalt wanneer er inbreuken zijn. Net zoals dat bij nationale staten het geval is, aldus Langer, moet een internationale en democratisch gelegitimeerde instelling via een kwantitatief en kwalitatief goed uitgerust internationaal politiekorps dit recht kunnen afdwingen, indien alle andere middelen falen. En hij besluit dat, gezien de VN en OVSE niet vermeld worden in de resolutie, de algemene indruk ontstaat dat de Europese veiligheidspolitiek in de eerste plaats de Europese belangen veilig wil stellen.

Een tweede gevolg van het overnemen van de bevoegdheden van de WEU door de Europese Unie is dat de meeste landen die geen lid zijn van de WEU (Ierland, Denemarken, Finland, Oostenrijk

en Zweden) nu plots hun neutraliteit in rook zien opgaan. Zij verwerpen niet a priori een gemeenschappelijke benadering maar weigeren dit binnen een te strikt militair kader. Denemarken heeft overigens het onderdeel dat het GBVB behandelt om die redenen niet mee ondertekend. In de logica van de Europese integratie zullen die landen al gauw als 'onwillig' worden bestempeld en zal de druk verhogen om toch toegevingen te doen. Militaire acties kunnen volgens het Parlement met een gekwalificeerde meerderheid. Ook al kan een lidstaat niet tot deelname verplicht worden, hij kan ook niet verhinderen dat de meerderheid die akte uitvoert onder de banier van Europa. Dit laatste heeft ook omgekeerd consequenties. Zeer recent heeft de Franse president Chirac besloten om weer kernproeven te ondernemen in Frans Polynesië. Het valt te betwijfelen dat ook een toekomstig sterk geïntegreerde Europese defensiegemeenschap Frankrijk ervan zal weerhouden om eigengereid om te springen met zijn kernarsenaal. Samen met Duitsland, België, Luxemburg en Spanje is Frankrijk lid van het Eurokorps. In feite plaatst Frankrijk daardoor de beide overige landen voor voldongen feiten die middels dit gemeenschappelijk korps mee een stuk verantwoordelijkheid dragen van het Franse defensiebeleid. Hetzelfde scenario is toepasbaar op de Europese Unie. Tegen de eigen wil in wordt een lidstaat op die manier

mogelijks mee veroordeeld tot een bepaald militair imago in zijn hoedanigheid van lid van de Europese Unie.

Een nieuw vijandsbeeld

Ten derde blijft de veiligheidspolitiek ook binnen het parlement in een klassiek denkraam. Het is een vage categorie van 'anderen' die potentieel onveiligheid veroorzaken. Het zogenaamde Baron-rapport (2) dat met het oog op de Intergouvernementele Conferentie van 1996 een aantal uitspraken doet m.b.t. een GBVB, geeft een duidelijk beeld over de gevaren waaraan Europa bloot staat: 'nucleaire proliferatie, opkomst van allerlei vormen van nationalisme, ontwikkeling van fundamentalisme, bevolkingsbewegingen en georganiseerde misdaden.' Daar waar het vroegere vijandsbeeld simpel kon samengevat worden tot externe militaire agressie, worden nu ook migraties en (impliciet) de islam (vergelijk met de uitspraken van Willy Claes in zijn functie van secretaris-generaal van de NAVO) in één adem genoemd met bestrijding van criminaliteit. Nu is het een algemeen gekende waarheid dat het zich onderscheiden en afzetten van derden het 'wij'-gevoel behoorlijk kan versterken. Het lijkt er sterk op dat Europa om de integratie te bevorderen de mythe van een (buitenlandse) vijand nodig heeft. De militaire weg dient dan een dubbele oplossing: defensie en integratie.

De journalist John Palmer heeft zich op een colloquium dat onlangs plaatsvond in het Europees parlement, ernstig zorgen gemaakt over de weg die Europa aan het volgen is. Hij vindt het meer dan noodzakelijk dat nu eindelijk meer aandacht gaat naar de socio-economische wortels van conflicten, waaruit dan onvermijdelijk conflictpreventie volgt. Tegelijk moeten we ons keren tegen de tendens van wat hij noemt het negeren van conflicthaarden omdat we er zogenaamd geen antwoorden op hebben. In het huidige 'post-imperialistische' tijdperk zijn landen, zoals nu overduidelijk wordt in het geval van de VS, minder en minder geneigd om nog bij te dragen in de internationale gemeenschap en plooiën ze zich helemaal terug in het eigen knusse nest. De internationale gemeenschap moet echter haar verantwoordelijkheden opnemen, aldus Palmer, via het democratiseren van de VN tot een wereldautoriteit, met regionale afdelingen. Pas dan is 'peace-keeping' gelegitimeerd.

In de Europese Unie heerst er in dat verband nog een ontstellend gebrek aan democratie. Ook al is het Europees Parlement in die zaak belanghebbende partij, het valt te betwijfelen dat de lidstaten daar in de toekomst toegevingen zullen doen. Het gevolg is dat inzake veiligheid een aantal bevoegdheden die nu reeds voor een stuk aan de democratische controle ontsnappen, bij overdracht naar dit Europa nog minder controleerbaar zullen zijn.

Rest enkel nog dit ene zinnetje in de resolutie, de oprichting van een Europees vredeskorps. Het is aan de vredesbeweging om aan die idee te werken, ze te promoten en degelijke in te vullen. Een uitgelezen kans om het klassieke denken over veiligheid, dat in alle Europese instellingen schijnt te heersen een hak te zetten.

Ludo De Brabander

TOP ... PUNT

Willy Claes - in een vroeger leven... met de vuist gebeeld de internationale zingend op een 1 mei manifestatie in gezelschap van de toenmalige S.P.-sekretaris Carla Galle... Thans sekretaris-generaal van een militaire alliantie onder Amerikaanse dominantie... de NAVO.

(1) Ernst Gölcher, 'What does the peace-movement expect of the Intergovernmental Conference in 1996 on the revision of the Treaty of Maastricht in the Field of the Common Foreign and Security Policy (CFSP): the second Pillar under fire', Mei 1995.

(2) Enrique Crespo 'Opinion of the committee on Foreign Affairs, Security and Defence Policy for the committee on Institutional Affairs on the operation of the treaty on European Union with a view to the Intergovernmental Conference in 1996', 21 februari 1995.

Het nieuwe non-proliferatieverdrag, de uitbuiting der machtelozen

Wat gevreesd werd is gebeurd. De hele wereld heeft gecapituleerd voor de atoomwapenlobby. En dat in de Verenigde Naties, een van de welnige plaatsen waar ook de kleinste landen macht hebben op voorwaarde dat ze die macht willen opnemen en samen neen durven stemmen. De niet-nucleaire landen hebben het laatste drukingsmiddel dat ze bezaten laten vallen. Zo maar, gratis. Met de medepllichtigheid van de niet-nucleaire Navo-landen hebben ze de kernwapenmogendheden vrij spel gegeven. Ongelooflijk dat dit kon gebeuren met een haast algemene consensus, daar waar bij de voorbereiding van de conferentie heel wat landen - een meerderheid op een zeker ogenblik - zich helemaal anders opstelden en een hardere houding tegen over de kernmachten wensten aan te nemen.

Geboren uit angst voor verdere verspreiding van de atoomwapens werd in volle koude oorlog na lange onderhandelingen het Non-Proliferatie Verdrag gesloten, dat op 5 maart 1970 van kracht werd. Het ging om een overeenkomst tussen enerzijds de kernmogendheden: de Verenigde Staten, de Sovjet Unie, Frankrijk, Groot-Brittannië en China, en anderzijds de niet-nucleaire staten. Die overeenkomst was gebaseerd op een aanvaardbaar evenwicht van verplichtingen tussen beide groepen. De niet-nucleaire staten beloofden geen kernwapens of ander nucleair explosief materiaal aan te maken of aan te schaffen en om dit geloofwaardig te maken al hun nucleaire installaties en activiteiten volledig te laten controleren door het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie. De kernmachten van hun kant verklaarden dat ze de onderhandelingen zouden voortzetten om zo vlug mogelijk een einde te maken aan de kernwapenwedloop, de kernproeven te stoppen, een nucleair ontwapeningsakkoord te sluiten om te komen tot een algemene en totale nucleaire ontwapening onder strikte en effectieve internationale controle. Controle van hun eigen kerninstallaties vonden ze niet nodig en kwam niet voor in het verdrag. Dit non-proliferatieverdrag was een scheefgetrokken akkoord, de verplichtingen van de niet-nucleaire landen waren duidelijk omschreven. Die van de kernmachten vaag en veel beperkter.

Op een paar uitzonderingen na hielden de niet-nucleaire landen zich aan hun gegeven woord. De kernmogendheden daarentegen deden juist het tegenovergestelde van wat van hen gevraagd werd. Het werd geen afremmen en stoppen van de atoomwapenwedloop, laat staan een ontmanteling. Integendeel, in een ongelooftijke tweestrijd werd wapen na wapen, type na type gebouwd. Met als resultaat meer dan 55.000 kernwapens, samen de vernielingskracht vertegenwoordigend van 1 miljoen Hiroshima's.

De koude oorlog en het feit dat de meeste landen tot het kamp van één van de twee grootmachten behoorden waren er de oorzaak van dat ze begrip opbrachten voor de nucleaire wedloop en oogluikend deze verkrachting van het non-proliferatieverdrag toestonden. Alleen de niet-gebonden landen spulterden wat tegen tijdens de vijfjaarlijkse herzienings-

verdrag en dat men als stok achter de deur opnieuw de tijdsduur ervan zou beperken. Vermoed werd dat het nieuwe verdrag voor een periode van tien jaar geldig zou zijn, waarna evaluatie zou kunnen gebeuren.

De kernmachten waren echter op hun hoede. Een tijd geleden begonnen ze al

conferenties. Ze beseften echter ook dat zolang de koude oorlog duurde de bewapeningsrush moeilijk te stoppen was. Maar vooral, ze hadden een stok achter de deur. Het verdrag was gesloten voor een tijdspanne van 25 jaar. In 1995 kwam er automatisch een einde aan en moest in een uitbreidingsconferentie beslist worden of en voor hoelang het verlengd zou worden en welke wijzigingen er moesten aangebracht worden. Verwacht werd dat het groot ongenoegen van de niet-nucleaire landen en de nieuwe internationale situatie, waarbij de massale opstelling van kernwapens nog minder zin had dan vroeger, de mogelijkheid zou bieden sterkere druk uit te oefenen op de kernmogendheden wat ontwapening en kernstop betref. Het lag voor de hand dat duidelijke voorwaarden zouden gesteld worden voor de hernieuwing van het

met hun machinaties. Massale ontmantelingsakkoorden moesten de indruk wekken dat het menens was met de vernietiging van de kernwapens. Niet vermeld werd dat het om onbruikbaar geworden strategische wapens ging, dat 15.000 taktische wapens behouden bleven, dat het kernmateriaal niet vernietigd werd en dat de ontwikkeling en productie van nieuwe wapens voortging, vooral deze van de gevaarlijke geminiaturiseerde atoombommen die zeer goed bruikbaar zullen zijn op het slagveld.

Een voor een stopten ze de kernproeven en gaven de indruk dat dit definitief was. Zelfs als China provocerend nog een paar ondergrondse explosies organiseerde hielden ze zich gedeisd en bleven in onthouding, ook al drongen de militairen sterk aan op voortzetting. Ze

leken afgekikt.

Ze toonden niet alleen hun goodwill. Ze streelden en ze knepen. Ze zetten vooral onder druk. Met al de macht en de kracht die ze hadden. Zelden is er zo gelobbied als in de periode voor de uitbreidingsconferentie. Met de niet-nucleaire Nato-landen hadden ze het niet moeilijk. Ze moesten zelfs niet wijzen op de solidariteit die van hen verwacht werd. Gewoon ja te knikken - met België op kop als trouwste blinde volgeling - waarvoor waarschijnlijk de 'smeerpst' van Navo-secretaris - waren ze onmiddellijk bereid carte blanche te geven aan de kernmogendheden, zonder in deze belangrijke zaak enige inspraak te geven aan het parlement. Belangrijke beslissingen in buitenlandse en zeker in militaire zaken worden nog altijd ondemocratisch door een paar mensen genomen. Waarbij de diplomatie gewoonlijk nog machtiger is dan een minister. Uit eigen ervaring kan ik getuigen dat een minister van Buitenlandse Zaken niet wist hoe onze vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties had gestemd in verband met een aantal belangrijke amendementen over kernwapens, ingediend bij de VN.

De ontwikkelingslanden, meer dan ooit afhankelijk van de rijke landen, nu de hulp vermindert en alleen vriendjes in aanmerking komen, werden met de hulp van het Internationaal Monetair Fonds en de Ontwikkelingsbank diplomatisch gehanteerd. De Oosteuropese landen, die alles zouden tekenen om maar dichterbij de Navo te komen. En Rusland dat het Westen zo nodig heeft? hadden geen bezwaar. En de niet-gebonden landen, met Mexico, Joegoslavië, Indonesië, Sri Lanka, Venezuela en India destijds als meest actieve, waren één voor één in moeilijke economische, politieke of andere situaties terechtgekomen.

Dit alles leidde tot de totale capitulatie. Alle moeite, de inzet van zovelen, werd met de pennetrek van de verslaggever teniet gedaan. Het non-proliferatieverdrag werd opnieuw goedgekeurd. Nu voor onbepaalde tijd, wat er intussen ook moge gebeuren.

Nog geen maand na het einde van de conferentie kwam al de eerste kaakslag. De maskers vielen af. Chirac liet weten dat Frankrijk de kernproeven ging hervatten. Niettegenstaande tijdens de Uitbreidingsconferentie beloofd was er mee te stoppen. Grenzeloos was de naïviteit van de niet-nucleaire staten geweest, grof het spel van de kern-

bommen zijn ideale bommen voor het slagveld. Ze zullen de overgang van conventionele naar kernoorlog veel meer aanneembaar maken. Een doos van Pandora wordt geopend. De kans is groot dat het nieuwe proliferatieakkoord het begin betekent van een tweede kernwapenwedloop. Nu niet meer met massale en zeer zware atoombommen,

maar met gesofisticeerde kleine, maar zeer talrijke wapens. De naïeve, de onverschillig toekijkende wereld zal, als de eerste doden vallen, weer eens niet moeten zeggen, we wisten het toen niet.

Tenslotte kan men zich afvragen waarom heel dat kernwapenpark nodig blijft. Niemand kan zeggen waarvoor het gebruikt kan worden, tenzij tot meerdere eer en glorie van een land dat blijven steken is in een overijds chauvinistisch denken. Spelen in een kinderlijke sfeer van

sprookjes zou je kunnen zeggen, ware het niet dat hier gespeeld wordt met heel gevaarlijke zaken. Met risico's waar nauwelijks aan gedacht wordt. Je moet geen doemdenker zijn om alle mogelijke scenario's in overweging te nemen. Heeft iemand zich al voorgesteld wat met de atoommacht kan gebeuren wanneer in een stilaan rechtser wordend Frankrijk op een zeker ogenblik de militairen, die altijd rechtser zijn dan de gemiddelde bevolking langs een putsch de macht in handen krijgen?

Frankrijk heeft een zware verantwoordelijkheid op zich genomen met het opnieuw aanzwengelen van de kernwapenwedloop. Er was een kans op een totale kernstop met een uiteindelijk verdwijnen van alle kernwapens. Frankrijk heeft die op zijn minst uitgesteld en de latere controles veel moeilijker gemaakt. Miniwapens zijn nu eenmaal moeilijker te controleren.

Een deel van de vredesbeweging is weer eens overdonderd door de feiten. Zij die vonden dat kernwapens niet zo interessant meer waren en vanzelf zouden uitsterven. Erger dan in de processie van Echternach: het gaat hier om drie stappen achteruit tegen drie vooruit. Het wordt weer vechten. Niet tegen de bierkaai, hopen we.

de ontploffingsvelden t.o.v.d. omliggende landen

mogendheden. Bedrog, misleiding met voorbedachten rade zou de uitspraak zijn voor een gewone rechtbank. Zoals je ook van leugen en bedrog kan spreken in verband met de verantwoording van Chirac voor deze 8 bijkomende proeven. 8 proeven om de betrouwbaarheid van de bestaande kernwapens te garanderen en dan niets meer. Voor wie neemt men ons dat we zoiets zouden geloven. Voor de bestaande kernwapens zijn geen proeven meer nodig, zeker niet ondergronds, als je weet dat ze nadien voor bovengrondse explosies moet gebruikt worden. Bovendien moet je geen specialist terzake zijn om te beseffen dat dergelijke bewering kant noch wal raakt. Nu zou je 8 kernproeven nodig hebben en nadien zou je voor altijd zeker kunnen zijn. Pure misleiding!

De Verenigde Staten zijn eerlijker. Na Frankrijk zouden ook zij willen herbeginnen, maar het zou slechts gaan om kernproeven van klein kaliber. Meteen weten we het: het gaat over het op punt stellen van de geminiaturiseerde kernwapens, ondermeer van de mininukes, de atoombommen van niet meer dan 10 ton. Een uiterst gevaarlijke ontwikkeling die juist zal zorgen voor proliferatie. Je hebt maar weinig kernstof nodig en de prijs zal veel lager liggen. De know-how komt vroeg of laat wel naar buiten

Maar er is veel erger. De miniatuur-

Jef De Loof

Op de vooravond van een veralgemeende oorlog?

De oorlog in ex-Joegoslavië dreigt weer in alle hevigheid op te laaien. De vier maanden van het winterbestand waren nog niet om of nieuwe oorlogsfeiten werden gemeld. De troepen waren opnieuw klaargestoomd voor een volgende ronde. Nieuwe ontwikkelingen brengen ons tot de situatie waarbij een Brits-Frans-Nederlandse snelle-interventiemacht zich opmaakt. Komt er een internationalisering van het conflict?

Wapenembargo

Hier is daarbij onrustwekkend vast te moeten stellen dat iedereen, en daarmee bedoel ik zowel de ganse internationale pers als de zoveelste staatsleiders, bijzonder rustig en reactieloos erkennen dat het wapenembargo tegen de conflictpartijen eigenlijk een lachertje is. Mocht er inderdaad een sluitend verbod op wapenleveringen ingesteld zijn dan zouden de oorlogvoerende partijen minstens al lang in problemen zijn gekomen met hun munitie.

De werkelijkheid verplicht ons er hier aan toe te voegen dat het waarschijnlijk meer dan oernaef is te geloven dat de grootste wapenleveranciers (alle leden van de contactgroep) van de wereld bereid zijn zichzelf een leveringsverbod op te leggen naar een bijzonder lucratieve markt.

Het Noordamerikaans congres wil intussen dit embargo openlijk opzij schuiven en wapens leveren aan de Bosnische regeringstroepen.

Maar het zou waarschijnlijk ook meer dan oernaef zijn te geloven dat deze grote wapenleveranciers geen politieke belangen te verdedigen hebben.

Internationale gemeenschap

We schreven het al meerdere malen in deze kolommen. Voor ons werd de economische crisis van Joegoslavië (tengevolge o.m. van de schuldenlast door leningen die Tito als 'ongebundene' - voor 't westen anti-sovjet - makkelijk had weten te krijgen) door nationalistische krachten gebruikt om de solidariteit tussen deelrepublieken te breken. In Servië had Milosevic eind de jaren tachtig het roer in handen gekregen door een enge nationalistische politiek te volgen. De rijkere gebieden, Slovenië en Kroatië, waren het beu om via herverdelingsmechanismes geldtransfers naar 'het zuiden' verder te zetten en wilden totale onafhankelijkheid. Duitsland werd beschermheer van deze laatste separatistische republieken, omdat ze er al jaren voordelige economische banden mee had.

De evolutie van dit conflict biedt

Duitsland nog een leuke mogelijkheid om haar militaire aanwezigheid buiten Navo-gebied te verwerklijken: AWACS-piloten, militaire medische ploegen.

De houding van de V.S. heeft een evolutie doorgemaakt. In de beginne van de oorlog keek de toenmalige president Bush eerder rustig toe van op afstand. De Kissinger Associates (met o.m. Eagleburger, laatste minister van buitenlandse zaken van Bush) hield met haar vele connecties naar Belgrado ook een oogje in het zeil. Ze slaagden erin Milosevic een ex-Joegoslavische Amerikaan tot premier te laten aanstellen: farmaceutica-industrieel Milan Panic. In de wereldvisie van Kissinger moest Washington er op toezien dat Duitsland daar niet alles kon binnenhalen. (Vergeeten we de dominante denktrant binnen het Pentagon niet die meent dat er naast de V.S. geen andere grootmogendheid meer mag ontstaan.) Toen de politieke rol van de zakenman Panic was uitgespeeld, kregen we de eerste Noordamerikaanse kritieken op Belgrado te horen.

Grootse VS-reddingsoperatie

Met veel poeha werd de redding van de neergeschoten Amerikaanse piloot aan de tv-kijkende wereld voorgeschoteld. Clinton gebruikte superlatieven. Dit alles lijkt allemaal meer te maken te hebben met het scoren bij de publieke opinie dan met het oorlogsgebeuren zelf. De redding van 1 Amerikaan is op die manier veel belangrijker dan het lot van miljoenen ex-Joegoslaven.

Clinton heeft dan een koerswijziging doorgevoerd. De V.S. willen sinds Clinton's aantreden via de steun (politiek, maar ook qua wapenverkoop) aan de Bosnische president Izetbegovic, nu ook voornamelijk Turkije en moslimlanden te vriend houden (lees: huidige en toekomstige wapenmarkten niet verspelen). En tegelijkertijd krijgt men via de Bosnisch-Kroatische confederatie invloed op de vrienden van Duitsland in Zagreb.

Rusland van haar kant, wil haar rol als

grootmogendheid blijven spelen, en haar invloed staande houden, tegen een te opdringerig Westen in haar vroegere machtssferen. Moskou tekende onlangs nog een verdrag voor militaire bijstand met Belgrado dat ingaat de dag dat de sancties wegvallen.

De contactgroep (V.S., Rusland, Frankrijk, Groot-Brittannië en Duitsland) bestaat dus uit landen die meer naar mekaar zitten te kijken, dan ze eigenlijk om de gebeurtenissen in Bosnie bekommerd zijn. Hun optreden in Bosnie moeten we steeds in het licht bekijken van het internationale spel van machtsbelangen.

Oorlogslogica

Op het terrein is er wel altijd een van de partijen die meent de oorlog te kunnen winnen. Het oorspronkelijk militaire zwakke broertje, de regering Izetbegovic, heeft zich intussen behoorlijk weten te bewapenen. Hoewel het hier nog voornamelijk over lichtere wapens zou gaan. Tot voor enige tijd sprak men over 80.000 gewapende manschappen in het regeringsleger. Vandaag gaat men van 140.000 tot 200.000 soldaten. Ze geloven dus een reeks gebieden te kunnen heroveren. De oorlog zal hen moeten geven wat de onderhandelings-tafel niet doet. Karadzic meent dat het huidige verdeelingsvoorstel hem te weinig "goeie" stukken biedt (economisch, strategisch) en opteert voor de macht van het wapen. M.a.w. de opsplitsingsbenadering, die tussen haakjes eigenlijk al door Europa in Portugal 1992 werd aangenomen, is motor tot oorlog.

V.N.

De blauwhemmen lopen daar tussen en zijn zowat voor elke partij de kop van jut. Zij staan onder het bevel van een instelling, de VN-veiligheidsraad, waarvan de leden duidelijk tegengestelde belangen verdedigen.

Als Frankrijk in april dreigde met terugtrekking van z'n 4350 blauwhemmen had dat niet alleen met de kwetsbare situatie van de VN-troepen te maken, maar had het ook veel van doen met de feitelijke isolering van de Fransen in de zogenaamde contactgroep. Zij komen

met hun benadering haast niet aan bod. Wel lijkt er zich een tendens te ontwikkelen waarbij Fransen en Britten korter bij mekaar komen. Ze hebben steeds gezamenlijk gesteld bijvoorbeeld dat de V.S. maar echt mee kan spreken als ze ook grondtroepen inzetten.

Ook in de 'eerste oorlog', de secessie-strijd van Kroatië die oversloeg in een separatisme tegen de nieuwe staat vanwege de Servische bewoners van de voormalige Joegoslavische deelrepubliek, stond tot voor kort een opflakking voor de deur. Voorlopig is de toestand er wat kalmer geworden. Hier ook heeft de V.N. het verwijt gekregen niet aan een oplossing te helpen maar enkel een bestaande (oorlogs)toestand te bevroeren. Het oorspronkelijke Franse voorstel, om de oude interne grenzen van de federatie te wijzigen in het licht van de nieuwe onafhankelijkheid, staat ook hier haaks op wat Duitsers en Noord Amerikanen willen.

Gijzelingen

Omdat Karadzic's troepen de veiligheidszones bleven beschieten meende de Navo een munitiedepot bij hun hoofdplaats Pale te moeten bombarderen. Prompt werden V.N.-blauwhelmen gegijzeld. London besliste dan een snelle-interventiemacht op te zetten die de blauwhelmen zou beschermen in de uitoefening van hun taak. Op een Navo-vergadering werd versterking afgesproken en zeker Frankrijk en Nederland doen mee. Een latere vergadering van de Veiligheidsraad dekt dan deze beslissing, maar de V.S. zullen geen financiële bijdrage leveren. Echte duidelijkheid rond deze snelle-interventiemacht is er dus niet: wat wil men precies bereiken? Soms lijkt het wel of sommige strategen dit Bosnisch drama alleen maar als een oefenterrein beschouwen, en niet nagaan welke gevolgen hun optreden op het terrein wel kunnen hebben.

Wat er ook van weze het ontplooiën van een interventiemacht zal alleen maar kunnen dienen om een "oplossing" op te dringen. Deze zal hoe dan ook in de lijn liggen van de strategie in de contactgroep; en die is: een opdeling maken waar iedereen mee kan leven. Het separatisme kan echter niet meer dan één gebied tegen een ander uitspelen als een "beter" wingewest. De volkeren in de Balkan zullen daar echter niet beter van worden.

Deze snelle-interventiemacht houdt in elk geval het gevaar in zich de motor te zijn om de V.N.-troepen tot echt oorlogsvoerende partij te doen afglijden.

De escalatieketting die dit op kan roepen lijkt haast zonder einde.

Navo-ambassadeurs werken onder-tussen verder aan de verfijning van de terugtrekkingsplannen mocht de oorlog escaleren zeggen sommige berichten. Is de huidige snelle-interventiemacht dan bedoeld om deze terugtrekking te begeleiden?

Uitwegen?

Wij blijven geloven dat de oorlog maar zal kunnen gestopt worden als de plaatselijke anti-oorlogs-gedachte breed kan uitwaaien. Daarom pleiten wij al jaren voor steun aan die maatschappelijke actoren die niet willen deelnemen aan het gewapend conflict. **Elk vredesproces dat niet uitgaat van een mo-**

Intensieve diplomatieke missies van de V.S. en Rusland doen Belgrado als tussenpersoon optreden om de vrijlating van de gegijzelden te bekomen. Iets dat in schuifjes uiteindelijk gebeurde

Sarajevo

Intussen geschiedde wat menig waarnemer had voorspeld. De Bosnische regeringstroepen van Izetbegovic willen de omsingeling van Sarajevo doorbreken en vallen de Bosnische Serviërs aan. De aanvalsgolf stopt na een paar dagen. Was dit de voorbode van een grootser offensief? Rond Visoko (20 km ten zuiden van de hoofdstad) zouden zeker 15.000 manschappen van Izetbegovic samengetrokken zijn. Komt hier eerstdaags een grote confrontatie? Of kampt het regeringsleger met teveel problemen van toevoer en logistiek zoals sommige militaire analisten beweren? Is het dan slechts een algemene repetitie tegen de dag dat het VS-congres Clinton inderdaad verplicht de VN-resoluties te schenden en wapens aan de regeringstroepen te leveren?

bilisering van de bevolking tegen de oorlog zal moeilijk een kans maken. Wij wensen dat de contactgroep deze maatschappelijke groepen als betrokken partij erkent, en mee aan de onderhandelingstafel brengt. Bijzonder probleem hieromtrent is wel het feit dat de aanslepende oorlog, en de bijhorende afwezigheid van democratie, deze groepen eerder geïsoleerd heeft dan versterkt.

De internationale gemeenschap kan verder een rol spelen door zo snel mogelijk werk te maken van een regionale conferentie met alle landen uit de Balkan om economische perspectieven voor de bevolkingen te openen. Zonder een gezamenlijke aanpak en economische samenwerking zullen de Balkanlanden deze crisis niet kunnen keren.

GS

■ **VERENIGDE STATEN:** In een studie van de gegevens van de Amerikaanse regering komt de wetenschapper Syhia Naser tot de vaststelling dat in 1993 in de V.S. er meer volwassenen onder gerechtelijke controle stonden (4,6 miljoen) dan er werkzoekenden waren (4,2 miljoen).

■ **WERELD:** Tussen 1960 en 1989 is het deel van de wereldinkomsten ingepalmd door het vijfde "superieure" deel van de bevolking gestegen van 70 % tot 83 %. Het deel dat toekwam aan het vijfde deel "de ondergeschikten" viel terug van 2,3 % naar 1,4 % (cijfers OVN 1994).

■ **SLAVENHANDEL:** Bij de atlantische slavenhandel tussen 1600 en 1900 waren ongeveer 11.5 miljoen zwarten betrokken.

Hiervan waren er 1,8 miljoen in de XVIIIe eeuw, 6,1 miljoen in de XVIIIe eeuw en 3,6 miljoen mensen in de XIXe eeuw. De saharische slavenhandel (Arabieren) was reeds vroeger begonnen en betreft 4 miljoen mensen, 900.000 personen vóór het jaar 1600 en vervolgens 700.000 in de XVIIIe eeuw, 700.000 in de XVIIIe eeuw en 1,8 miljoen in de XIXe eeuw. Gegevens die we nooit mogen vergeten.

■ **DUITSLAND:** Horst Schröder, voorzitter van de rekenkamer van de deelstaat Saksen - Anhalt vestigde er de aandacht op dat meer dan 10 % van de voor de ex-DDR bestemde gelden verdwenen zijn of ten onrechte uitgegeven werden. Het gaat hier om een bedrag van 65 miljard mark (1.300 miljard B.fr.). Niet de modale Oostduitser maar wel de bouwbedrijven, studie bureaus en projectontwikkelaars uit het westen hebben hiervan geprofiteerd.

Schröder geeft als voorbeeld een stadje van 10.000 inwoners waar een zuiveringsinstallatie werd gebouwd die 60 miljoen mark heeft gekost maar die eigenlijk bestemd is voor een stad van 240.000 mensen.

■ **FRANKRIJK:** De Franse staat geeft ieder jaar 204 miljard B.fr. uit voor wetenschappelijk militair onderzoek, of 74 maal meer dan voor de strijd tegen Aids. Sinds 1960 werd niet minder dan 6.000 miljard besteed aan de kernmacht. Met dit bedrag hadden 2 miljoen sociale woningen kunnen gebouwd worden. Tegen het jaar 2000 worden kernproeven in laboratorium voorzien om nieuwe wapens op punt te stellen. Kostprijs van dit labo + 63 miljard B.fr. of de prijs van

de bouw van 22 hospitalen met 1.000 bedden.

Iedere seconde wordt door Frankrijk ± 22.000 B.fr. uitgegeven voor het vervaardigen van nieuwe wapens. Dit was in 1990 het gemiddelde jaarlijks inkomen van een inwoner van Rwanda.

■ **ARMOEDE IN FRANKRIJK:** Uit een regeringsrapport blijkt dat 20 % van de armste Franse gezinnen slechts over 6,01 90 van de inkomsten van de huishoudens beschikken daar waar de 20 % rijksten 43,85 % opsloepen. Zeven maal meer!

Uit een ander analyse van deze gegevens blijkt dat de helft van de bevolking (50 %) 29 miljoen Fransen - over het deel van 's lands inkomsten beschikt dat 24,72 % bedraagt terwijl één tiende van de bevolking, 5,8 miljoen geprivilegieerden, met 27,72 % van deze inkomsten gaat lopen

Zo wordt ook vastgesteld dat 17 miljoen Fransen over 79,85 % van het nationaal patrimonium beschikken daar waar de 17 miljoen anderen slechts op 1,21 % kunnen aanspraak maken.

Ondertussen blijven de gezagdragers roepen "Vive la France" en draagt ze de woorden vrijheid, broederlijkheid, gelijkheid in het vaandel. (ads)

"Noch Ted Turner van CNN, noch Rupert Murdoch van News Corporation Limited, noch Bill Gates van Microsoft, noch Jeffrey Vinik van Fidelity Investment, noch Larry Rong van de China Trust International Investment, noch Robert Allen van ATT en evenmin George Soros of tientallen andere ware meesters van de wereld hebben zich nooit aan het algemeen stemrecht onderworpen. De democratie is niet voor hen.

Zij staan boven de lange grondige discussies rond concepten als het volksbelang, het sociaal geluk, de vrijheid of de gelijkheid nog een zin hebben.

Zij hebben geen tijd te verliezen. Hun geld, hun produkten en hun ideeën doorkruisen zonder hindernissen de grenzen van een wereldmarkt".

Ignacio Ramonet.

In het artikel "De nieuwe meesters van de wereld".

"Le Monde diplomatique" mei 1995.

Evolutie van de bevolkingsgroei in de Latijnsamerikaanse steden

Steden	Inwoners in 1950	Inwoners in 1995	Inwoners 2000
Mexico	3 050 000	17.300.000	25.820.000
Sao Paulo	2.760 000	15.880.000	23.970.000
Buenos Aires	5.250 000	10.880.000	13.180.000
Rio de Janeiro	3.450.000	10.370.000	13.260.000
Lima / Callao	1.050.000	5.680.000	9.140.000
Bogotá	700.000	4.490.000	6.530.000
Santiago	1 430.000	4 180 000	5.260.000
Caracas	680 000	3.740.000	5 030.000
B Horizonte	480.000	3.250.000	5 110.000
Guadalupe	430.000	2.770.000	4 110.000
Porto Alegre	670.000	2.740.000	4.020.000
Recife	830 000	2.740.000	3.650.000
Totaal	20.780 000	84.000.000	119.080.000

Bron: CEPAL

Viëtnam: de autokritiek van Mc Namara

"Wij die onder de administratie van Kennedy en Johnson hebben deelgenomen aan beslissingen met betrekking tot de oorlog in Viëtnam hebben ongelijk, verschrikkelijk ongelijk gehad. Wij moeten aan de komende generaties verklaren waarom".

Deze bescheiden autokritiek kan men vinden in de aanhef van het boek dat, dertig jaar na de oorlog in Viëtnam, in Washington werd gepubliceerd door Robert Mc Namara, gewezen Staatssecretaris voor Defensie van de Verenigde Staten van 1961 tot 1967.

De man die verantwoordelijk was voor de moordende en tragische escalade van de oorlog in Viëtnam, erkent vandaag in zijn boek "Achteraf gezien; de tragedie en de lessen van Viëtnam" minstens vijf kansen te hebben gemist om een einde te stellen aan de oorlog. "Wij, schrijft hij, zijn nooit overgegaan tot ernstige kritische analyses van onze hypothesen. We zijn er nooit blijven bij stilstaan om te onderzoeken of er werkelijk geen ander pad naar ons doel kon leiden".

Mc Namara, die vandaag achtenzestig jaar is, kreeg na zijn post op defensie, de job aangeboden van voorzitter van de Wereldbank. Dertig jaar later dus wijst hij er op dat er vijf fundamentele vergissingen werden begaan door het Witte Huis maar voegt er aan toe dat deze genomen werden met zijn volledige instemming en deze van de Staatssecretaris voor Buitenlandse Zaken uit die periode, Dean Rusk.

Hierbij citeert hij o.m. de onwetendheid en de weigering om de Viëtnamese geschiedenis, beschaving en cultuur grondig in te zien. De onderschatting, wijskracht en inzet te begrijpen van de Viëtnamese volkeren voor hun land. Nooit begrepen te hebben dat een land, dat essentieel een landbouwland is, niet met bombardementen kon vernietigd worden.

Zo beschouwt hij tevens de door Johnson, Rusk en hem zelf uitgestippelde "dominotaktiek", waarbij werd uitgegaan dat als gevolg van de val van Viëtnam gans Azië onder het communisme zou bezwijken, een fundamentele vergissing was.

Het was nochtans dezelfde taktiek die door de Verenigde Staten werd aangekleefd in 1965 toen zij de nodige steun verleenden aan de nog steeds heersende diktator Suharto om de toenmalige president Soukarno in Indonesië af te zetten en... tussen 1965 en 1968 500.000 progressisten en kommunisten uit de weg te ruimen.

Mc Namara wijst er vandaag op dat hij en President Johnson aan de vooravond van de beslissing om Hanoi te bombarderen naar de mening van gewezen president generaal Dwight Eisenhower hebben gevraagd. "Ike, wees er op, zegt hij, dat de eerste plicht van de

De Verenigde Staten betaalden nooit één frank schadevergoeding aan Viëtnam.

Destijds publiceerde de Vereniging België-Viëtnam een studie van Tran Van Minh, Maître Assistant aan de Universiteit van Parijs met als titel "Betaling van de oorlogsschade in Viëtnam: Volgens het internationaal recht een plicht van de USA".

De Franse krant "Le Monde" noemde dit document "een waardevolle juridische studie voor de vrede".

president er in bestond met alle middelen het communisme in Zuid-Azië de pas af te snijden". Hij verwijst tevens naar de mening van de militaire deskundigen die er toen reeds op wezen dat minstens acht divisies zouden nodig zijn om de val van Zuid-Viëtnam te verhinderen.

Alle autokritiek van Mc Namara ten spijt blijft er het feit dat in Viëtnam ruim drie miljoen mensen het leven verloren, dat honderdduizenden gehandikapt blijven en het land grotendeels vernietigd. Voegen we daar aan toe dat als gevolg van de door de V.S. gevoerde isolatiepolitiek de heropbouw van het land werd vertraagd en verhinderd en dat nooit één frank schadevergoeding werd betaald voor de aangebrachte verwoestingen.

Is het ook niet gepast er de aandacht op te vestigen dat, tijdens de laatste dertig jaar, door de V.S., rechtstreeks of onrechtstreeks een gelijkaardige politiek werd verder gezet.

Na Viëtnam is er de politiek in het Midden-Oosten geweest, Grenada, Panama, Chili, Nicaragua, El Salvador, Irak, Somalië en laten we ook Cuba niet vergeten. En ieder maal werd de militaire, economische en politieke macht ingezet niet om de volkeren te helpen een beter bestaan op te bouwen maar om de heerschappij van de Verenigde Staten te handhaven.

André De Smet

De Amerikaanse "mensenrechten" politiek in Viëtnam.

Een vijftig jaar durende oorlog

2 september 1945

Na een bevrijdingsoorlog tegen de Japanse bezetter te hebben gevoerd, wordt door Ho Chi Minh de Democratische Republiek Viëtnam opgericht.

Frankrijk begint kort daarop de oorlog om haar vroegere koloniën te heroveren.

7 mei 1954

Frankrijk wordt definitief verslagen in Dien Bien Phu.

20 juli 1954

Met de ondertekening van de akkoorden van Genève wordt Viëtnam aan de 17de breedtegraad in twee verdeeld... In het Noorden de Democratische Republiek Viëtnam, in het Zuiden het Zuidviëtnamees Regime.

Het akkoord voorziet dat de Fransen zich na twee jaar uit Zuid-Viëtnam zullen terug trekken en vrije verkiezingen over de eenmaking te laten doorgaan.

1957

De Zuidviëtnamees diktator Diem organiseert anti-kommunistische campagnes en repressie. Begin van de gewapende strijd vanwege het Bevrijdingsleger dat vanaf 1959 zal gesteund worden door Noord-Viëtnam.

1961

Kennedy stuurt de eerste militaire raadgevers.

7 februari 1965

Na het door de Amerikanen ineen-gestoken Tonkin incident worden de eerste bombardementen op Noord-Viëtnam uitgevoerd.

8 maart 1965

Amerikaanse troepen landen in Da Nang..

januari 1968

Het offensief door het F.N.L. dat het centrum van Saigon bereikt.

De langste oorlog van deze eeuw

Op 30 april j.l. was het twintig jaar geleden dat met de inname van Saigon een einde kwam aan de oorlog in Viëtnam en de Amerikanen de grootste militaire nederlaag kenden uit hun geschiedenis.

Vooraf voerde het Viëtnamees volk de strijd tegen de Japanse bezetter, later tegen het Frans kolonialisme en ten slotte tegen de sterkste militaire en economische wereldmacht, het Amerikaans imperialisme

Twintig jaar later maakt de gewezen defensie sekretaris van de Verenigde Staten, Robert Mc Namara, zijn auto-kritiek over de Amerikaanse strategie in Viëtnam.

Maar ondertussen hebben, het kan maar niet genoeg herhaald worden, drie miljoen mensen het leven verloren, blijven er honderdduizenden gehandikapt en werd een land vernietigd en jaren politiek en economisch geïsoleerd.

Vandaag hebben de Verenigde Naties het over de noodzaak van een Internationaal Tribunaal voor oorlogsmisdaden maar de misdaden in Viëtnam worden

doodgezwegen. Zelfs de minste schadevergoeding werd nooit door de V.S aan Vietnam betaald.

Het Franse kolonialisme

Na zijn vruchtbare strijd tegen de Japanse bezetter werd door Ho Chi Minh, de leider van de Nationale Bevrijdingsbeweging, de onafhankelijkheid uitgeroepen.

Frankrijk beweerde akkoord te zijn om hierover te onderhandelen en nodigde Ho Chi Minh uit naar Parijs om de besprekingen te voeren, om plots, met het bombardement van Haiphong, de koloniale oorlog weer in te zetten.

Het was de periode van de verdeling van de wereld tussen Oost en West waarbij de Franse Generaal De Lattre, chef van de Franse troepen in Indochina,

Bilan in cijfers

- * Tijdens de Franse koloniale oorlog in Indo China werden 59 745 soldaten gedood of vermist. (onder hen veel soldaten uit de koloniën) Aan de zijde van Viëtnam waren er niet minder dan 500.000 slachtoffers!
- * Van 1965 tot 1972 werden onder impuls van de V.S. meer dan drie miljoen vreemde soldaten naar Viëtnam gebracht. In 1968 werden 596.100 Amerikaanse soldaten in het Zuiden ingezet. Meerdere landen, bondgenoten van de V.S. stuurden troepen. In bijzonder Zuid-Korea (50.000) maar ook Australië, Thailand, de Filipijnen, e.a. Het leger van het Zuidviëtnamees regime had in 1975 niet minder dan 1,2 miljoen soldaten onder de wapens.
- * Het bevrijdingsfront (het F.N.L.) en strijders van Noord-Viëtnam hadden in 1968 rond de 320.000 manschappen.
- * Van 1965 tot 1973 wierpen de V.S. 14,2 miljoen ton bommen op Indo-China (Viëtnam, Laos en Cambodja), tweemaal of meer dan er tijdens gans de tweede oorlog werden gedropt. Bovendien werden 71,2 miljoen liter

chemische produkten over Viëtnam uitgestrooid op de bossen, velden, steden en op de bevolking.

- * Slachtoffers: 1 027 085 doden en één miljoen gekwetsten langs de zijde van het Nationaal Bevrijdingsfront, 56 869 doden en 303 704 gekwetsten van het Amerikaanse leger, 254 257 doden en 783 602 gekwetsten van het regime van Saigon. De verliezen bij de V.S.-bondgenoten zijn niet bekend. Bovendien verloren eveneens 430.000 burgers het leven in Zuid-Viëtnam en 65.000 in Noord-Viëtnam.

Affiches in de boekhandel Carman te Oostende

zich in 1951 tot de Amerikanen richtte met de vraag "Engageert u volledig zo niet loopt het Westen het gevaar alles te verliezen". Dit bleek geen vruchteloze oproep te zijn. Volgens deskundigen was in 1954 het Frans militair budget in Indo China voor 78 % gedekt door Amerikaanse hulp. Met andere woorden, op het einde van de Franse koloniale oorlog waren op de tien Franse kogels acht door de Amerikanen betaald. Uiteindelijk zou Frankrijk toch de duimen moeten leggen.

Onder leiding van de Viëtnamese Generaal Giap kende het een smadelijke nederlaag in Dien Bien Phu.

Daarop volgde de Konferentie van Genève in 1954 waarin van Franse zijde Premier Mendès France had toegestemd. Hij zou echter een grote verantwoordelijkheid dragen voor het voortzetten van de oorlog onder Amerikaanse leiding, door het vasthouden van de 17de parallel als scheidingslijn. De grens van de "vrije wereld" noemde hij het. In de afgesloten akkoorden werd de onafhankelijkheid van Noord-Viëtnam erkend.

De 17de parallel zou de voorlopige scheidingslijn zijn tussen Noord en Zuid.

Er was wel vastgelegd dat de Franse troepen zich binnen de twee jaar uit Zuid-Viëtnam moesten terugtrekken en dat vrije verkiezingen zouden gehouden worden rond de hereniging van gans Viëtnam. Zoals uit de geheimde dossiers van het Amerikaans Pentagon blijkt hebben de Verenigde Staten er nooit aan gedacht deze akkoorden te eerbiedigen.

President Eisenhower zou in zijn memoires zelf bekend maken dat experts

hem hadden verwittigd dat in verkiezingen Ho Chi Minh en de kommunisten 80 % van de stemmen zouden halen.

Na de Fransen, de Amerikanen

De Viëtnamese bevolking geloofde werkelijk in de hereniging. Na 1956 voelden ze zich bedrogen. In het zuiden braken de eerste opstanden los tegen de diktatuur van de door Amerikanen aan de macht gebrachte Diem, een katholiek en ultra antikommunistisch conservatief. Een van de bloedigste regimes uit deze eeuw. Ieder verzet, ieder manifestatie werd in het bloed gesmoord. Dit waren de kiemen van waaruit de eerste kernen van de georganiseerde gewapende weerstand groeiden.

De Amerikaanse benadering was in die periode eenvoudig. Het zuiden is een zuiver lichaam, de kiemen van de subversie zijn geïmporteerd uit het Noorden.

Het zuiden, een bondgenoot zijnde van de Verenigde Staten, moet geholpen worden.

In de realiteit was het slechts in 1959 dat het Noorden de onmogelijkheid inzag om op vreedzame wijze de hereniging te behalen en besliste om het zuidelijk verzet actief te steunen. In het begin pasten de Amerikanen de speciale oorlog toe. Zij stuurden steeds meer raadgevers om het Zuidviëtnamese leger op te leiden.

Het is in die tijd dat de "strategische dorpen" werden gebouwd. Kampen omgeven door prikkeldraad waarin de mensen uit de dorpen werden samengedreven.

Maar de "subversie" gaat steeds maar verder en het Nationaal Bevrijdingsleger, door het westen "de Viëtoong" genoemd, neemt een steeds grotere uitbreiding.

Het was in die tijd, 1961, dat Kennedy aan een van zijn raadgevers zegde: "We werden teruggedrongen in Korea en Cuba maar in Viëtnam zullen we niet wijken".

Er niet in slagende op land de guerrilla te overwinnen werden systematisch de grote middelen ingezet: de bombardementen. Vervolgens werden in grote massa GI's gezonden. Tot meer dan 500.000 in 1968. In zijn geheel zouden twee miljoen Amerikanen in Viëtnam ingezet worden.

Met uitzondering van de atoombom zouden alle beschikbare moderne vernietigingswapens worden geëxperimenteerd: fragmentatiebommen, mijnen, napalm, chemische e.a. wapens om de bevolking te terroriseren. Er zouden tweemaal meer bommen op Indochina worden uitgegooid dan gedurende de ganse tweede wereldoorlog.

1969

De Verenigde Staten breiden de oorlog uit tot Cambodja en Laos en trekken zich gedeeltelijk terug uit Viëtnam. De militaire, economische en financiële hulp aan het regime van Saigon wordt uitgebreid.

Oprichting van de voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Viëtnam (GRP) in het zuiden in de door de guerrilla bevrijde gebieden.

1973

Door de akkoorden die Washington te Parijs ondertekent erkent deze de onafhankelijkheid, soevereiniteit en integriteit van Viëtnam.

17 april 1975

Bevrijding van Saigon en de volledige overwinning van het Bevrijdingsfront.

2 juli 1976

Hereniging van Viëtnam in een Socialistische Republiek.

1978

Emigratie van de "boat-people" (400.000 tot 1984).

7 januari 1974

In antwoord op de aanvallen van de Rode Khmers, gesteund door China, intervenueert Viëtnam in Cambodja en verdrijft Pol Pot uit Phnom Penh.

17 februari 1979

China valt Viëtnam binnen om deze een "lesje" te geven maar moet zich terugtrekken.

1986

De Viëtnamese Kommunistische Partij keurt een vernieuwingspolitiek goed waarbij economische openheid wordt vooropgesteld.

september 1989

Het Viëtnamese leger trekt zich terug uit Cambodja.

1994

Opheffing van het sinds 1975 opgelegde embargo door de Verenigde Staten tegen Viëtnam (dit embargo bestond reeds sedert 1956 tegen het Noorden).

Hoe het F.N.L. uiteindelijk de oorlog won

Vooreerst door een massale steun van de ganse bevolking aan het Front. Het was een werkelijke volksoorlog volgens het principe: iedere boer, iedere arbeider, iedere vrouw of man is een strijder.

Verder was er de onvoorwaardelijke hulp van het achterland, Noord-Viëtnam, dat beetje bij beetje zijn hulp opvoerde in wapens, voeding en gezondheidszorg via de beruchte piste "Ho Chi Minh", die van noorden tot het zuiden van Viëtnam liep.

Voeg daarbij de hulp van het toenmalig socialistisch kamp, o.m. de grond lucht raketten van de USSR, die toelieten heel wat van de V.S. bombardementsvliegtuigen B 52 neer te halen.

Ten slotte, en niet het onbelangrijkste, de steun en de solidariteit van de openbare opinie van de ganse wereld. Er was geen land waar geen manifestaties voor Vrede in Viëtnam doorgingen en waar geen humanitaire hulp werd ingezameld. Vermelden we hierbij in bijzonder de Verenigde Staten zelf, waar de openbare opinie, degelijk geïnformeerd door moedige journalisten en vredesbewegingen, tot de slotsom gekomen was dat Washington hun belogen had over de oorzaken en de ware toedracht van de waanzinnige en moorddadige oorlog in Viëtnam.

Viëtnam na de oorlog

Er werden in Viëtnam diepe wonden geslagen. In alle families telde men slachtoffers. Het land was verscheurd in

Affiches voor Vrede in Viëtnam

In zijn boek wijst Mc Namara op een meningsverschil met President Johnson en citeert volgend uittreksel uit een confidencieel memorandum van mei 1967. "Het lijkt dat er een limiet bestaat boven het welke veel Amerikanen en buitenlanders de V.S. niet zullen toelaten de escalade verder te zetten.

Het spektakel van een grootmacht aan de wereld heeft met iedere week 1.000 burgers te doden in een klein minuscule land in naam van een betwistbare zaak het geweten van de Amerikanen erg kunnen vervormen en het aanzicht van de V.S. in de wereld kunnen diskrediteren".

Mc Namara, die men destijds de architect van de oorlog zou noemen erkent vandaag: "Ik was nooit in Indochina geweest. Ik kende er noch de geschiedenis, noch de taal, noch de cultuur noch de waarden van. Ik en mijn collega's beslisten over de toekomst van een regio waarvan we niets afwisten".

De oude baas van het Pentagon verklaart vandaag: "We hadden ons sinds 1963 kunnen en moeten terugtrekken". Nochtans, tot zijn vertrek in 1968, om voorzitter te worden van de Wereldbank had hij steeds maar herhaald "Deze oorlog zijn we aan het winnen".

zijn sociale structuur, zelfs familiaal want in vele families waren er mensen in beide kampen.

Praktisch alle steden en dorpen werden op een of ander moment door de bombardementen verwoest. Bossen en landbouwgronden waren door het gebruik van de chemische wapens onbruikbaar geworden.

Uiteindelijk hebben de Viëtnamezen de problemen opgelost met een minimum aan brokken. Er is geen bloedbad geweest na de oorlog. Leiders en collaborateurs van het Saigon regime werden in opvoedingskampen opgesloten maar fysisch niet uitgeroeid.

De erfenis was, voor wat het zuiden betreft, een volledige door corruptie beheerste maatschappij. Tengevolge van de Amerikaanse militaire aanwezigheid was de dollar er de drijvende kracht, met prostitutie, drugs en maffiabanden die er hoogtij vierden.

De Verenigde Staten hebben hun militaire nederlaag aan Viëtnam duur willen doen betalen. Schadevergoeding werd nooit betaald en tot vorig jaar onderwierpen ze het land, met de steun van heel wat westerse landen, aan een meedogenloos embargo. Voor de tussenkomst van Viëtnam in Cambodja, om er een einde te stellen aan het bloedige Pol Pot regime (± een miljoen doden) werd het eveneens afgestraft, terwijl aan de moordenaars steun verleend werd. Het was ook in deze periode dat heel wat Viëtnamezen, aangewakkerd door het westen, om economische redenen het land ontvluchtten.

Viëtnam en de wereldopinie

De strijd van een volk tegen de machtig-

ste staat van de wereld, de V.S. heeft nooit de wereldopinie zo beroerd als deze van het Viëtnamese volk.

Alle democraten van de wereld zagen met bewondering op naar dit kleine volk dat er uiteindelijk in geslaagd is een arrogante grootmacht op de knieën te krijgen.

Ook de westerse politieke leiders beschouwden dit als een grote nederlaag en wellicht een keerpunt in deze eeuw. We hebben echter kunnen vaststellen dat alles niet zo eenvoudig is. Maar de historische betekenis werd niet weggeveegd omdat sommige verwachtingen niet werden beantwoord. Viëtnam is nu eenmaal een onderontwikkeld land dat na de verschrikkelijke oorlog geruïneerd was. Het was dus te verwachten dat het Viëtnamese volk na de militaire overwinning met een veelvoud van problemen zou gekonfronteerd worden.

De ineenstorting van het socialistische kamp was een van deze onvoorziene elementen.

De integratie van Viëtnam in een wereld waar de kapitalistische markt koning is, is vandaag een van deze nieuwe problemen.

Maar de Viëtnamese leiders blijken, naast hun openheid op het economisch vlak, trouw te blijven aan de principes waarvoor ze een harde strijd hebben gevoerd.

Het kan in ieder geval niet ontkend worden dat het Viëtnamese volk met haar tientallen jaren strijd tegen het Frans kolonialisme en het Amerikaans imperialisme aan vele volkeren de hoop gegeven heeft dat de strijd nooit vruchteloos is.

A.D.S

Voor een bomvolle Madeleinezaal te Brussel: meeting met Mevr. Thi Bin - onderhandelaar op de konferentie te Parijs. Thans vice-president van Viëtnam - onder voorzitterschap van Minister Rolin en André De Smet.

Delegatie van het eerste O.C.V. na een onderhoud met de Amerikaanse ambassadeur. Afgevaardigden van de Katholieke Jeugdraad, K.S.A. en V.V.K.S., Komm. Jeugd, Humanistische Jongeren en Vrede vzw.

De eerste Belgische delegatie in Viëtnam: Jean Verstappen, Nguyn Mai (van de onderhandelingsploeg in Parijs), André De Smet en kanunnik François Houtart.

Ook in ons land gingen ontelbare solidariteitsmanifestaties met Viëtnam door.

Enerzijds op initiatief van het Nationaal Komitee België-Viëtnam (sekretaris Jean Godin), anderzijds uitgaande van plaatselijke Viëtnam Komitees, van de vredesbeweging of van de meest verscheidene sociale - of kulturele organisaties.

Reeds in de anti-atoommarsen nam Viëtnam een belangrijke plaats in, maar er was b.v. ook een betoging op initiatief van een aantal personaliteiten met o.m. Kardinaal Cardijn, een betoging van het eerste Overlegkomitee voor de Vrede te Brussel en een nationale betoging te Antwerpen.

Ook in de verschillende gewesten gingen betogingen, fakkeloptochten, sandwichman defiles en autokaravanen door.

Petities werden georganiseerd en delegaties trokken naar de ambassade van de V.S. en de Belgische Minister van Buitenlandse Zaken.

In de meeste steden van ons land werden informatie-, film- en dia-avonden en solidariteitsmeetings georganiseerd. Soms met de medewerking van Viëtnamese vrienden die in het land waren.

In verschillende steden werd, met medewerking van sympathiserende dokters en het Rode Kruis, bloed ingezameld voor Viëtnam.

Tevens werden bestendig, over het ganse land, op initiatief van de Humanitaire Werkgroep X (sekretaris Hugo Janssens) medikamenten samengebracht die naar Viëtnam werden gestuurd.

Met de uitgave van krantjes, brochures, krantenartikels en lezersbrieven, affiches, posters, klevers en kalkakties werd de openbare opinie geïnformeerd en gemobiliseerd in de strijd voor Vrede in Viëtnam.

Aangekomen medikamenten in Hanoi, ingezameld door de Humanitaire Werkgroep X - Antwerpen.

Jacques Chirac President

Mel de verkiezing van J. Chirac, kandidaat van de rechtse partijen RPR en UDF, staat het Franse volk voor een nieuwe konfrontatie.

De man die zijn campagne voerde met als thema "Pour le changement" zal deze noodzakelijke verandering in daden moeten omzetten. Nochtans is hij precies niet de best geplaatste om aan de verzuchtingen van de Franse werkende bevolking te beantwoorden. Men kan eenmaal geen twee meesters dienen. Tijdens het veertien jarig beleid van François Mitterrand als President was Chirac reeds twee jaar eerste minister in een regering van de "cohabitation" (d.w.z. een zogenaamde linkse president en een rechtse regering) terwijl hij tevens tijdens de laatste jaren onvoorwaardelijk de rechtse regering van zijn partijgenoot Balladur ondersteunde. De vele wetteksten die tijdens deze periode werden gestemd, ook door Chirac, getuigen nu eenmaal niet van veel begrip voor de problemen waarmee de bevolking gekonfronteerd wordt. Tijdens zijn verkiezingscampagne distancieerde Chirac zich echter reeds t.o.v. de regering Balladur. De nieuwe premier Juppé, die van de vorige regering deel uitmaakte, heeft reeds het bilan van de voorgaande regering in vraag gesteld. Begrijpe wie kan "Ik kan de president zijn van alle Fransen" verklaarde Chirac na zijn verkiezing. Het gevaar is echter niet uitgesloten dat het nochtans de weg opgaat van een autoritair regime. Met een overweldigende meerderheid in

het Parlement, (op de 900 Parlementsleden, volksvertegenwoordigers en senatoren zijn er 700 van rechts) en in de regionale besturen en de macht in de grote meerderheid van steden en gemeenten zou Chirac wel de neiging kunnen hebben zich op deze achterban te steunen om zijn wil door te drukken.

Met zijn trouwe bondgenoot Alain Juppé als premier in een regering met 42 ministers (waaronder een groot aantal vrouwen) wil Chirac de show stelen. Reeds werd door de Premier aangekondigd dat hij de minimumlonen met 4 % wenst te verhogen, maar het is eveneens reeds een publiek geheim dat ook de B.T.W. de hoogte zal ingaan. Dit betekent dus dat wat met de ene hand gegeven wordt met de andere zal teruggenomen worden. Een verhoogde belasting op de fortuinen zal slechts 800 miljoen F.F. opbrengen maar de verhoging van de B.T.W. zal van de gemeenschap 37 miljard F.F. kosten. Het ziet er echter naar uit dat de arbeiders- en de sociale beweging waakzaam blijven. De voor en tijdens de kiescampagne losgebroken strijd tegen de werkloosheid, voor loonsaanpassingen, merkelijke verhoging van het minimumloon, woonzekerheid en tegen uitsluiting blijven aan de dagorde staan. Het is afwachten of de nieuwe president hiermede zal rekening houden.

A. De Smet

Groot-Brittannië - Gemeenten - 4/5/95

Bij de regionale en lokale verkiezingen in Engeland en Gallië liepen de conservatieven van Premier J. Major een historische nederlaag op.

De Labour kreeg 48 % van de stemmen, de regerende conservatieven bleven met 25 % slechts 2 % boven de Liberaal-Demokraten die 23 % behaalden.

De conservatieven verloren 2000 zetels en de controle op eert vijftigtal lokale besturen en distrikten. Op de 346 gemeenten en distrikten (in Londen, Noord-Ierland en Schotland gingen geen verkiezingen door) behouden de conservatieven er nog slechts in een tiental de meerderheid.

Labour, de grote overwinnaar, won 1500 nieuwe zetels waardoor zij de meerderheid krijgt in een vijftigtal nieuwe steden en evenveel distrikten. De Liberaal-Demokraten behaalden met een winst van 600 zetels de meerderheid in een veertigtal steden (13 meer) en worden op lokaal vlak de tweede sterkste partij.

Opvallend is wel dat slechts 38 % van de kiezers kwam opdagen tegenover 48 % bij de vorige verkiezingen. Dit wijst er op dat de conservatieve kiezers niet noodzakelijk overliepen, maar gewoon afzijdig bleven.

Er is dus vanzelfsprekend een groot verschil tussen lokale en nationale verkiezingen. Deze laatste die in 1997 moeten plaats hebben bezorgen J. Major reeds heel wat zorgen.

Italië - Gemeenten - 7/5/95

Ook de tweede ronde van de gemeenteraads- en provinciale verkiezingen werden gekenmerkt door een nederlaag van de rechtse coalitie van Silvio Berlusconi.

Tegen alle verwachtingen in behaalde centrum-links reeds in de eerste stemronde de meerderheid in 9 van de 15 regio's waar een gewestraad werd verkozen.

Hieraan zijn er zich 45 op de 54 provincies komen toevoegen (tegen 3 voor de Lega Nord en 6 voor de groep Berlusconi) en 21 burgemeesters in grote steden, op de 24 die er te verkiezen waren.

Op dit ogenblik zijn 75 % van de grote Italiaanse steden beheerd door centrum-links.

Er namen 63 % van de kiezers aan de stemming deel tegenover 80,5 % op 23 april tijdens de eerste stemronde. Berlusconi die van de President en de regering sinds geruime tijd nieuwe verkiezingen in juni eiste, zal nu zeker moeten wachten tot oktober.

In een aantal provincies zag de uitslag er als volgt uit:

Turijn: 60,4 % (centrum-links) tegen 39,6 % (rechts).
Milaan: 53,3 % tegen 46,7 %. Padua: 56,5 % tegen 43,5 %.
Venetië: 61,9 % tegen 38,1 %. Parma: 67,9 % tegen 32,4 %.
Rome: 51,1 % tegen 48,9 %. Napels: 57,6 % tegen 48,4 %.
Cagliari: 53 % tegen 47 %.

Frankrijk en de kernproeven

Tijdens het verkiezingsdebat tussen Chirac en Jospin heeft de sindsdien verkozen nieuwe President bekend gemaakt dat, volgens experts, het voor de Franse regering onontbeerlijk is nog vijf of zes ondergrondse kernproeven te houden in afwachting dat verder proefnemingen in een laboratorium kunnen plaats hebben.

Ondertussen had de regering Balladur reeds bekend gemaakt dat Frankrijk in de omgeving van Bordeaux een dergelijk laboratorium met een reuze laser gaat bouwen tegen het jaar 2003. Kostprijs 36 miljard B.fr. a.u.b.

Dit initiatief is volgens de krant "Le Monde" het resultaat van een sinds 1981 opgezet samenwerkingsverband met Washington. De V.S. bouwt eveneens bij San Francisco, in het Lawrence National Laboratory een gelijkaardige reuze laser om kernproeven te simuleren. (ads)

Sociale protectie in de V.S.

Met 234 voor en 199 tegen heeft de Kamer van Afgevaardigden een wet goedgekeurd die de verantwoordelijkheid van de Federale Staat naar de deelstaten overhevelt

Ruim 40 miljoen Amerikanen zijn betrokken bij deze maatregel, die de reeds primaire sociale dekking van veel Amerikanen treft.

Het objectief van de, op initiatief van de Republikeinen, gestemde wet bestaat er in een belangrijke besparing uit te voeren ten gunste van het federaal budget en de verantwoordelijkheid voor sociale hulp naar de deelstaten over te hevelen

Voor de vijf komende jaren voorziet men een vermindering van 70 miljoen dollar (tussen de 6 à 8 procent van het sociaal budget van de staat).

Vershiillende deelstaten hebben reeds nieuwe beperkingen in de uitreiking van de sociale vergoedingen aangekondigd. Dit is o.m. reeds het geval voor Virginia, Massachusetts en New Jersey waar een "familiaal plafond" werd ingevoerd dat drastische maatregelen voorziet voor de alleenstaande ouders en de werklozen. (ads)

Westen tegen Koerden

Sinds de ondertekening van het verdrag voor de controle van conventionele wapens in Europa, in het kader van de Europese Conferentie voor Veiligheid in Europa ontving het Turkse leger, als gift, een aanzienlijk aantal wapens.

Van Duitsland ontving het. 100 Leopard tanks, 300 tanks van het vroegere leger van de DDR, 45 bombardements-

vliegtuigen Phantom, 25.000 Kalachnikovs, 100.000 anti-tank-raketten en zo verder

In 1993 ontving het Turkse leger van Washington, eveneens als gift, 1.017 tanks, 600 geblindeerde voertuigen en 70 stuks artillerie...

Deze wapens die in principe niet mochten dienen voor de binnenlandse veiligheid, worden sindsdien openlijk ingezet in de oorlog tegen de Koerden, waar tot vandaag meer dan 2000 dorpen en duizenden hectaren bos, meestal door bombardementen werden vernietigd.

Om dan niet over de vele onschuldige slachtoffers te spreken.

Duitsland heeft nu zijn militaire leveringen stop gezet. Frankrijk die aan het Turkse leger 20 helikopters Cougar gaat leveren heeft via de toenmalige minister van defensie, François Léotard, bekend gemaakt dat deze levering op de afgesproken termijn zou plaats hebben.

Over de miskenning van de mensen-

rechten maakt men zich weinig zorgen als het in het kraam past. (ads) (informatie "Le Monde Diplomatique" - mei 1995)

Hoe de postjes worden verdeeld

Uiterlijk op 1 oktober gaat de Chef van de Generale Staf, Luitenant José Charlier, op pensioen. Dit pensioen bedraagt 75 % van zijn laatste bruto wedde, thans 3,1 miljoen frank per jaar. Tot de leeftijd van 65 jaar (nu 61) moet Charlier slechts 20 % van zijn pensioen laten vallen als hij een nieuwe baan verwerft. Generaal-luitenant Charlier was dus op zoek naar een nieuwe job.

Hij postuleerde dan ook naar de vacante post van algemeen-direkteur van het Central Europeans Operating Agency (CEOA), het NAVO-agentschap dat het beheer verzorgt van de NAVO-pijpleidingen die door de Benelux landen, Frankrijk en Duitsland lopen.

Normaal komt deze post aan een burger toe. Maar Charlier, dank zij zijn goede connecties in NAVO-kringen, kreeg ook de steun van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en zo werd de generaal met unanieme instemming van de acht betrokken landen, voorgedragen voor de genoemde job waarvan de zetel in Versailles gevestigd is.

Het zal de Chef van de Generale Staf geen windeieren opleveren.

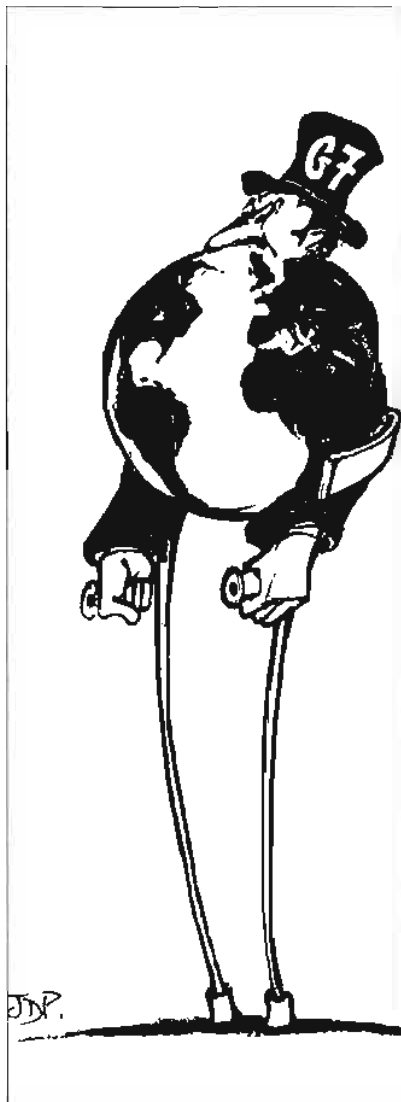
Het gaat om een taksvrij salaris dat 300.000 fr. netto per maand bedraagt met een dienstwagen en een ambtswoning er bij.

En ... natuurlijk zijn "pensoentje" daarboven op... (ads)

Oorlogsslachtoffers in wereldoorlog II

In een uitgave van "Le Monde" - "La deuxième guerre mondiale. récits et mémoires. 1994" wordt aandacht geschonken aan het aantal slachtoffers van de tweede wereldoorlog per land. Het lijkt ons nuttig, bij de 50ste verjaardag van de overwinning op het nazisme, deze gegevens in herinnering te brengen:

USSR. 26 miljoen, waarvan twee derde burgers; Polen: 5,5 miljoen, waarvan 123.000 militairen, China. 4,3 miljoen; Duitsland: 4 miljoen 280.000; Japan: 2,3 miljoen; Joegoslavië: 1 miljoen 150.000; de Filippijnen: 1 miljoen; Frankrijk: 563.000 (waaronder 350.000 burgers); Roemenië: 500.000; Hongarije: 490.000; Griekenland: 413.000; Italië. 395.000; Groot-Brittannië: 347.000; de Verenigde Staten: 298.000; Nederland: 250.000; België. 88.000. In totaal meer dan 50 miljoen.

Kashmir, het zeer begeerde land

Regelmatig komt de Indische deelstaat Kashmir in het nieuws door de gewapende acties van islamitische opstandige groepen, waardoor de spanningen tussen India en Pakistan over dit gebied zeer geladen zijn.

De aanspraken van Pakistan over dit gebied dateren van bij de opsplitsing van het Brits-Indische Rijk in 1947 in twee onafhankelijke staten: India en Pakistan. In haar eis stelt Pakistan dat de meerderheid van de bevolking moslims zijn en bijgevolg moet dit gebied deel uitmaken van het islamitische Pakistan.

Ten einde de toestand beter te kunnen begrijpen is het nodig Kashmir nader te bekijken. We zoeken een verklaring voor het optreden van de twee actoren.

Geschiedenis

De Indische deelstaat Jammu-Kashmir telt ongeveer 7,2 miljoen inwoners. Het grenst in het noorden en oosten aan China en in het westen aan Pakistan; in het zuiden liggen de Indische deelstaten Punjab en Himachal Pradesh. Ze bestaat uit drie delen: Jammu, de Kashmir-vallei en Ladakh. Er zijn grote verschillen tussen deze drie gebieden, men spreekt er verschillende talen, vereert andere goden en elk heeft een eigen culturele identiteit.

De vroegst bekende heerser behoorde tot de hindoeïstische brahmanendynastieën. Deze maakte rond 250 voor onze tijdrekening plaats voor Mauraya-keizer Asoka, die het boeddhisme in zijn rijk introduceerde. Na de val van het Mauraya-rijk wist het hindoeïsme weer de overhand te krijgen. De macht kwam in handen van Hindoevorsten. Kashmir viel in 1376 in handen van de moslims die er een sultanaat van maakten. Sikander-But-Shikan (1346-1416) voerde een waar schrikbewind, Hindoes werden verbannen of gewelddadig tot de islam bekeerd.

In 1589 werd Kashmir veroverd door de Mogoolse keizer Akbar en kreeg het steeds meer en meer de functie van een zomerverdrijf voor het hof. Door het verval van de Mogool-macht na de dood van de keizer Aurangzeb in

1707 greep de Afghaanse veroveraar Ahmad Shah Duran in 1756 zijn kans om Kashmir te bezetten. De Afghanen werden op hun beurt in 1819 verdreven door de Sikhs van Punjab onder maharadja Ranjit Singh. De Sikhs heersten tot 1849 over de vallei toen de Britse koloniale macht het bestuur over Kashmir in handen legde van de Dogra-vorst Gulah Singh van Jammu. Deze Dogra-dynastie had gemengde Hindoe-sikh achter-

gemakkelijk de gebieden van Jammu en Ladakh onder controle. Bovendien was de vorst van hun keuze ook afhankelijk van het Britse koloniale leger om iedere opstand tegen zijn gezag vanwege de moslims uit de Kashmir-vallei de kop in te drukken.

Ook tijdens de Britse koloniale periode werd Kashmir gebruikt door de Britten om de hitte van de laagvlakte te ontvluchten.

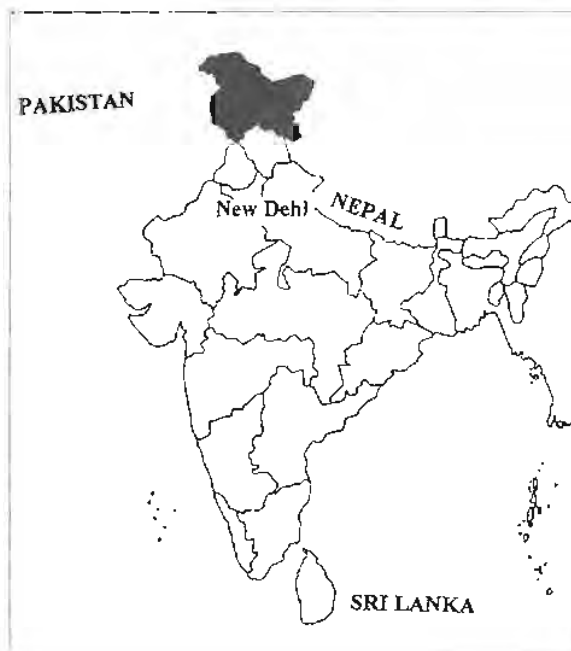
Aan deze toestand kwam een einde toen de Britten hun koloniaal bestuur moesten beëindigen in 1947 en de vraag rees of Kashmir tot Pakistan of tot India moest behoren.

De bevolking van Kashmir was voornamelijk moslim, maar als heerser over een formeel zelfstandig koninkrijk was het aan de maharadja Hari Singh om te beslissen bij wie hij zich zou aansluiten. Het liefst wilde deze Hindoevorst een eigen zelfstandige onafhankelijke staat. Pakistan zag door de houding van de maharadja het gebied voor zich verloren gaan, en op aanstichten van Islamabad vielen Pathaanse stammen Kashmir binnen. De maharadja sloot zich daarop zeer snel aan bij de Indische federatie. Zo kon hij een beroep doen op het Indische le-

ger om de indringers te verdrijven. De eerste Indo-Pakistaanse oorlog was begonnen.

Opdeling

Onder auspiciën van de V.N. werd er onderhandeld en kwam men op 1 januari 1949 tot een opdeling van Kashmir in twee invloedzones. India kreeg twee derden, Pakistan een derde toegewezen. Ook Ladakh werd in een Pakistaans en een Indisch gedeelte gescheld. Aanvankelijk behield het Indische gedeelte van Kashmir en Ladakh een grote mate van autonomie. In 1957 werden Jammu en Kashmir tezamen als normale deelstaat in de Indische republiek opgenomen.

grond. Gulah Singh had in 1834 reeds Ladakh in het noordoosten veroverd. Ladakh maakte tot in de 9de eeuw deel uit van Tibet, dat sindsdien als een min of meer onafhankelijk koninkrijk had bestaan.

Britse kolonie

Door het bestuur over de Kashmir-vallei aan de Hindoevorst Gulah Singh toe te vertrouwen, bleven de Britten trouw aan hun koloniale "verdeel- en heers"-politiek waarbij ze een duidelijke scheiding maakten tussen de bevolking die in meerderheid uit moslims bestond en de regerende macht, die Hindoe was. Door hun keuze de autoriteit aan deze Hindoevorst toe te vertrouwen, kregen ze ook

hegemonie op te leggen en was er nog geen echte nieuwe overwinnaar. Op den duur was er echter steeds een staat die de chaos in zijn eigen voordeel kon omzetten. Deze kwam dan uiteindelijk als sterkste uit de bus en kon dan zijn hegemonie opleggen. Zo ontstond de Nederlandse hegemonie na de dertigjarige oorlog, de Britse na de Napoleontische oorlogen en die van de V.S. na de twee wereldoorlogen. De wereldgeschiedenis van het kapitalisme wordt dus gekenmerkt door de opgang, de consolidatie en de neergang van achtereenvolgende hegemonieën.

Vier accumulatie-cycli

De overgang van de ene periode naar de andere is geen simpele aflossing van de wacht. Een nieuwe wereldleider verandert ook de regels van het spel. En zo zitten we bij de tweede logica, die van het kapitaal. Een nieuwe hegemonistische grootmacht vernietigt het oude "regime". Hij installeert een nieuw accumulatie-regime in functie van zijn eigen voordeel. Van zelfregulering van het economisch leven of een zogenaamde vrije markt is weinig sprake. De 'commandoposten' van het kapitaal, grijpen wel degelijk weloverwogen in op de markt. Om de kapitaalaccumulatie veilig te stellen dringen ze hun accumulatie-regime op aan de rest van de wereld. Dat proces begon reeds in de late middeleeuwen. De Genuezen, die nog over geen territoriale macht beschikten, bouwden een financieel en commercieel imperium op, dat de vergelijking met een hedendaags mega-concern kan

doorstaan. Ze controleerden grotendeels de toenmalige financiële en commerciële stromen, via een transnationaal netwerk van handelsforen, wisselkantoren, transportfirma's. De Noord-Italianen verloren hun commandopost aan de Hollanders halverwege de 17de eeuw. Het niet lokaliseerbare netwerk van kapitaalstromen werd gecentraliseerd. Amsterdam werd de centrale entrepot van de wereldhandel. De Nederlanders controleerden de kapitaalmarkt en hadden exclusieve rechten op de lange-afstandshandel met omvangrijke overzeese gebieden. De Britten vernietigden dit regime op het einde van de achttiende eeuw en legden een "vrijhandels-imperialisme" op, gebaseerd op een groot koloniaal rijk. Dat laatste werd op zijn beurt vervangen na de Tweede Wereldoorlog.

De V.S. drongen de dekolonisatie op en installeerden het regime van "vrije multinationale ondernemingen" gebaseerd op massa-consumptie. Al bij al is de geschiedenis van het kapitalisme dus geen rechtlijnig proces, maar verloopt sprongsgewijs en dialectisch. Het wordt regelmatig doelbewust vernietigd en weer opgebouwd.

Net zoals een hegemonie een opgang en een neergang kent, zo is dat ook het geval bij de accumulatie-regimes. Elke "accumulatie-cyclus" wordt gekenmerkt door twee fasen van expansie: een materiële en een financiële. De eerste fase is er één van sterke economische groei. Er worden nieuwe handelsroutes uitgebouwd, nieuwe gebieden worden aangeboord voor commerciële of

exploitatieve activiteiten, de industriële productie verhoogt, enz.. Dit succes creëert echter zijn eigen limieten en barrières. Na verloop van tijd wordt de succesformule van de wereldleider nagebootst, er komen kapers op de kust. De concurrentie stijgt en de winsten dalen. De materiële expansie stagneert. Arrighi spreekt hier van een "signaal-crisis", signaal omdat het de voorbode is van een "terminale crisis". Op het moment van deze "signaal-crisis" besluit de leidende business-class, de bovengenoemde "commandoposten", om een groot deel van het kapitaal uit de materiële sfeer te halen en te draineren naar meer lucratieve activiteiten: speculatie, schulden, wisselkoersen. Dan zijn we in een tweede fase aanbeland. Deze fase wordt gekenmerkt door financiële expansie, maar is terzelfdertijd een periode van fundamentele transformatie van het wereldsysteem. De leidende grootmacht beleeft een periode van schijnbare triomf. Maar in wezen is hij aan het rentenieren. Hij parasiteert en verliest stilaan elke dynamiek. De economische dynamiek is eerder te zoeken bij de nieuwkomers. Zij proberen zich waar te maken door een nieuw accumulatie-regime uit te proberen. Dat alles gaat gepaard met toenemende interkapitalistische concurrentie die, zoals gezegd, uitloopt op chaos en oorlog. De periode van chaos kan wel even duren, maar uiteindelijk komt er een overwinnaar uit de bus die op zijn beurt zijn regime en een nieuwe "wereldorde" kan opleggen. Het oude accumulatie-regime beleeft dan zijn "terminale crisis".

Marc Vandepitte

Duurzame ontwikkeling anders gemeten

Het is nu 23 jaar geleden dat de Club van Rome het startschot gaf tot een wereldwijd milieubewustzijn met zijn publicatie van 'Grenzen aan de groei'. Het rapport trachtte toen duidelijk te maken dat het huidige produktieritme milieuvernietigend is en zorgt voor het onherroepelijk verloren gaan van schaarse grondstoffen. Het omvormen tot een duurzaam economisch systeem wordt echter bemoeilijkt omdat onze economische parameters die het nationaal inkomen meten, hoewel van recente datum, geen rekening houden met de schaarste van milieufactoren. Onlangs is er een rapport verschenen, dat een oplossing poogt te vinden voor die handicap. Onder de redactie van Wouter van Dieren, lid van de Club van Rome, analyseren een aantal milieu-economen de mankementen van de huidige economische parameters, om vervolgens voorstellen te formuleren voor de uitwerking van een alternatief. Dit is niet zonder belang. Het economisch beleid en de onderlinge vergelijkingen tussen de staten van de concurrerende

rentiekracht worden bepaald door onder meer de cijfers van het Bruto Nationaal Product (BNP). Jaar na jaar kraait men dan victorie als daar weer een paar procenten bovenop zijn gekomen. Volgens de welvaartstheorie werkt economische groei schaarste weg. De Nederlandse econoom Hueting heeft berekend dat twee derde van de groei van het nationaal inkomen in de periode 1965-1985 te danken is aan een kwart van de economische activiteit, namelijk in die sectoren waar de produktiviteit per werknemer het sterkst gestegen is. En het is niet toevallig dat het net die sectoren zijn die zowel in de produktie als in de consumptie de grootste schade aan het milieu toebrengen. De groei wordt dus in feite gerealiseerd door de factor arbeid te vervangen door het intensiever gebruiken van milieu en gewone kapitaalgoederen. Dergelijke verschuivingen creëren een toenemende schaarste van milieufactoren en de conclusie zou wel eens kunnen zijn dat we eigenlijk al jaren een negatieve groei kennen. Het systeem van

Nationale Rekeningen kent in milieuverband immers een aantal elementaire tekortkomingen. Het brengt de schaarse natuurlijke hulpbronnen niet in rekening, het houdt geen rekening met de effecten van de milieukwaliteit op de gezondheid en welzijn en tenslotte wordt het BNP kunstmatig de hoogte in gedreven omdat kosten die gemaakt worden voor de bescherming van het milieu beschouwd worden als een bijdrage in het Nationaal Inkomen.

Hoewel soms de indruk ontstaat dat niet alle auteurs op dezelfde lijn zitten, zijn de bijdragen stuk voor stuk van gedegen kwaliteit en overstijgen ze het enge milieudenken. Zo is er ook aandacht voor de basisvoorwaarden van milieuduurzaamheid (democratie, de positie van de vrouw, sociale ontwikkeling,...) en de ontstaansgeschiedenis van het groeidenken

Ludo De Brabander

Wouter van Dieren, *De natuur telt ook mee - Naar een duurzaam nationaal inkomen. Een rapport aan de Club van Rome. Uitgeverij Het Spektrum, Utrecht, 1995.*

Speculatie

Precies twee jaar geleden devalueerden de Finse mark (FIM), de Italiaanse lire (ITL) en het Britse pond (GBP). Het startsein van het Europees Monetair Systeem (EMS).

Op 8 september 1992, na hevige aanvallen op de FIM laat de Finse regering de Finse mark zweven. Voordien volgde de FIM - net zoals de Noorse (NOK) en Zweedse kroon (SEK) de wisselkoers van de Ecu. De oorzaak van de Finse loskoppeling, ligt in de enorme werkloosheid waarmee Finland geteisterd wordt. Sinds de ontbinding van de Sovjet Unie zijn de Finse exporten naar de voormalige USSR in elkaar gestort met een enorme werkloosheid als gevolg. De 13de september volgt de Italiaanse lire (ITL). De ITL devalueert met 7%. Op 15 september verlaat de pond het Europees Monetair Systeem (EMS). Twee dagen later volgt de lire. Italië treedt uit het EMS.

Waarom?

De sterkte/zwakte van een munt wordt bepaald door enkele economische determinanten, de 'fundamentals' genaamd. Deze economische determinanten zijn:

- 1) het saldo op de betalingsbalans (het verschil tussen in- en uitvoer),
- 2) het inflatiepercentage;
- 3) de werkloosheidsgraad,
- 4) de overheidsschuld

Hoe wordt nu de waarde van een munt bepaald? Stel dat de Britse pond 50 frank waard is. Stel verder dat het Verenigd Koninkrijk geconfronteerd wordt met een sterke daling van haar export, door een te hoge loonkost of een gestegen prijspeil (inflatie). Als de Britse produkten in prijzen stijgen in het buitenland dan zijn die produkten niet competitief. Niemand zal nog dure Engelse produkten willen kopen. Om de competitiviteit van haar produkten te herstellen kan de Britse regering de loonkost verlagen of ... de GBP devalueren.

Wat is nu de invloed van de wisselmarkten?

Stel dat de gegevens van de exportinzinking bekend worden. De speculanten (banken, kapitaalcrachtige ondernemingen, ...) zullen dan een vermindering van de loonkost via een of ander sociaal pakt of een devaluatie verwachten. Blijft het eerste uit, dan anticiperen diezelfde speculanten een devaluatie. Zij zullen massaal ponden verkopen en bijvoorbeeld Belgische franken kopen.

Eens de pond gedevalueerd kopen zij massaal ponden aan, aan bijvoorbeeld 45 frank per pond en verkopen ze franken. Winst: 50-45 frank per pond.

De economische recessie van de jaren '90

Vanaf 1992 werd Europa getroffen door een economische recessie, verscherpt door de hoge intrestvoet-politiek van Duitsland. Lage intrestvoeten stimuleren de investeringen en zo de tewerkstelling.

Gezien de hoge werkloosheid in Finland (20%) kon je zo voorspellen dat de Finse regering nooit een politiek van hoge intrestvoeten zou aanvaarden. Dezelfde redenering geldt voor het Verenigd Koninkrijk, Italië, Spanje, Portugal, Noorwegen, Zweden en IJsland. Al deze landen opteerden voor een devaluatie om de competitiviteit te herstellen en de effecten van de economische recessie te verzachten.

Merk op dat deze landen doorgaans tot de zwakke broertjes van het EMS behoren. Zij worden gekenmerkt door een hoge werkloosheid, een hoge inflatie en een tekort op de betalingsbalans.

Die devaluaties hadden als gevolg dat ook de competitiviteit van de sterke EMS landen in het gedrang kwam. De Britse, Spaanse, ... produkten waren, na de devaluatie veel goedkoper dan de Belgische, Luxemburgse, Nederlandse, Franse en Duitse produkten.

Om de prijzen van die produkten goedkoper te maken, stelden zich twee mogelijkheden: ofwel de loonkost verminderen, via één of andere sociaal pakt, ofwel de munt devalueren.

Het EMS

In 1979 ontstond het Europees Monetair Systeem. De landen die deelnamen aan het EMS, trachten hun munten te laten schommelen in een 2-25% marge boven en onder een bepaalde, overeengekomen waarde. Zo kan bijvoorbeeld de GBP maximaal 51,25 en minimaal 48,75 frank waard zijn (als de overeengekomen waarde van de GBP 50 frank is). Worden die limieten overschreden dan komen de centrale banken tussen. Als het pond meer dan 51,25 frank waard is verkopen zij dit zelfde pond; omgekeerd indien de wisselkoers van het pond minder dan 48,75 frank bedraagt.

De onbehaaglijke driehoek

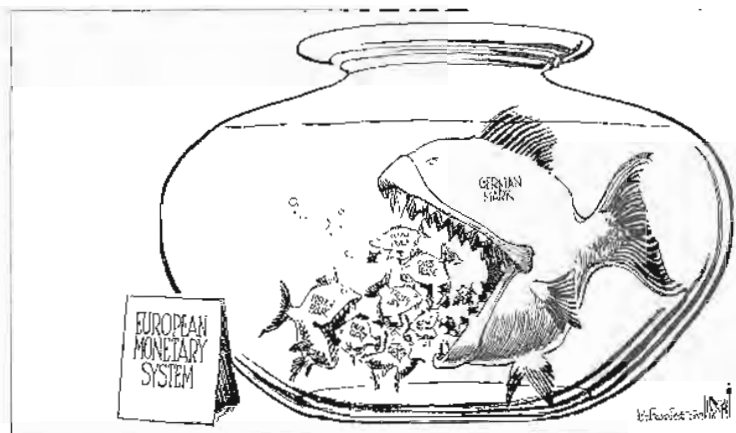
De 'onbehaaglijke driehoek der beleids-opties' stelt dat het handhaven van vaste wisselkoersen in een unie (zoals in het EMS), die bovendien gekenmerkt wordt door volledige vrijheid van kapitaalverkeer (sinds 1992 in de Europese Unie), onvermijdelijk leidt tot een verlies aan autonomie inzake monetair beleid.

De Duitse Anschluss

Sinds de annexatie van de DDR door West-Duitsland, kampt Duitsland met een "hoog" inflatiepercentage. Om die inflatie in te tomen, gebruikt de Bundesbank de intrestvoeten. De Duitse centrale bank trekt die intrestvoeten op om de inflatie te beperken.

Gezien het asymmetrisch karakter van het EMS en de 'onbehaaglijke driehoek', zijn alle andere EU-landen verplicht hun intrestvoeten op te trekken.

Fidel Gavilan

De uitdagingen van de Peking-konferentie

Wereld vrouwenkonferentie in Peking

September '95, China bereidt er zich reeds intens op voor. Na vele discussies op internationaal niveau werd dan toch aanvaard dat China het gastland zou worden voor de Vierde Wereldvrouwenkonferentie. Mits dit land, waarvan geweten is dat ze het vaak niet al te nauw nemen met de mensenrechten, de formele VN-regels in acht zou nemen.

Hoeveel vrouwen, en ook mannen, in het najaar vanuit alle windstreken naar de hoofdstad Peking zullen afzakken, is nog niet heel duidelijk. Wel wordt hier en daar gefluisterd dat hun aantal wel eens tot de honderdduizend zou kunnen oplopen.

Waar het over gaat

De konferentie zal plaatsvinden onder het motto "gelijkheid, ontwikkeling en vrede". Doel van deze internationale bijeenkomst is enerzijds het evalueren van het wereldwijde proces van emancipatie en anderzijds het aanscherpen van de maatregelen om dat proces door te gaan te doen vinden.

In 1985 werd het Decennium van de Vrouw in Nairobi afgesloten met de aanvaarding van "de Forward Looking Strategies", een document met strategieën gericht op de toekomst. 372 maatregelen moesten de obstakels in het emancipatieproces van vrouwen voor het jaar 2000 uit de weg ruimen. 150 regeringen, waaronder ook België, hebben dit document ondertekend.

Echter, na vijf jaar reeds bleek de realisering van alle mooie beloften die in het document werden gedaan uiterst moeizaam te verlopen. Men konstaterde een stagnatie van het emancipatieproces op wereldvlak. Er werd geen vooruitgang geboekt. Sterker nog, men stelde op wereldvlak zelfs een achteruitgang vast in de positie van vrouwen.

Om deze ontwikkeling te keren bestoot de Verenigde Naties een extra Wereldkonferentie in het leven te roepen: Peking oftewel Beijing, een begrip dat bij de insiders een eigen leven is gaan leiden. Bedoeling van de eigenlijke conferentie is een nieuw aktiedocument op te maken, 'Platform of Action' genoemd.

Inhoud van het document

De ideeën van de FLS waren in wezen zeer revolutionair en de 372 paragrafen betekenden een ommekeer in het VN-denken. Voor die tijd lag de nadruk zeer sterk op een legalistische benadering. Gelijke rechten voor vrouwen en mannen, op het vlak van arbeid, onderwijs, enz. stonden in deze benadering centraal. In de FLS daarentegen werden de machtsverhoudingen tussen vrouwen en mannen zeer sterk aangekaart.

Toch blijkt dat dit laatste idee in de praktijk weinig voet aan de grond kreeg. Het besluit van een aantal evaluaties die in '90 werden gemaakt was dat de vertaling van het internationale naar de natio-

nale niveaus één van de grote knelpunten was in de verwezenlijking van de FLS.

Nationale overheden interpreteerden de slotdocumenten en teksten volgens eigen goeddunken naar een sterk afgezwakte vorm van de oorspronkelijke opzet. Bij het terugrapporteren naar de VN in 1990 bleek dat heel wat overheden de achterstand van vrouwen weten aan socio-kulturele omstandigheden: 'Onze vrouwen zijn nog niet zover, maar ze komen er wel'.

Het element van de machtsverhoudingen was er tussenuit geslopen. Gevolg, ook op VN-niveau werden een aantal van de ideeën afgezwakt.

Deze vicieuze cirkel van wat wordt genoemd 'het recycleren van ideeën' en bijgevolg het afzakken ervan vormt een grote obstructie in het bereiken van wat als resultaat van grote konferenties op papier wordt gezet.

Daarnaast rijst bij het terugblikken op de FLS een vraag waarbij het gebrek aan antwoord de vinger op een andere zere wonde legt.

In Peking zal alles wat in '85 werd vooropgesteld, worden geëvalueerd en in een actieplatform omgezet. Dezelfde thema's die 10 jaar geleden aan de orde waren, zullen onder andere woorden, opnieuw op de agenda staan. Er wordt nauwelijks aandacht besteed aan wat niet is gelukt in de afgelopen jaren.

De FLS missen een stuk visie, een vertaling naar het globale kader.

Waar willen we naartoe? Vanuit welk wereldbeeld zal in Peking worden gepereerd? Willen we een plekje onder de zon binnen de aan de gang zijnde evoluties of willen we een ander strand, m.a.w. het ombuigen van de politiek economische tendenzen?

De rol van NGO's

Verskillende vrouwengroepen in noord en zuid zijn bezig om de Vrouwenkonferentie voor te bereiden. Zowel op nationaal als regionaal vlak worden eisen geformuleerd, niet-gouvernementele organisaties en autonome vrouwengroepen maken van de gelegenheid gebruik om hun klachten en grieven om

te zetten in zinvolle vragen die in het kader van de Konferentie aan bod zouden moeten worden gebracht.

Maar de voorbereidingen worden doorkruist door de Chinese overheid die grote problemen maakt rond de dynamiek van de NGO's. Tijdens de laatste voorbereidende vergadering in New York (april 1995), ontstond commotie rond de akkreditatie van NGO's voor de officiële Vrouwenkonferentie. Ongeveer 500 NGO's bleken niet voorgedragen te zijn voor akkreditatie door het Sekretariaat van de konferentie, dat onder leiding staat van Mevr. Mongella, een voormalige Tanzaniaanse minister. Na enige druk werd de lijst van NGO's vrijgegeven, bleek dat organisaties die zich bezig houden met mensenrechten, Tibet, Aids, rechten van lesbische vrouwen, op de lijst voorkwamen.

Daarbij werd op 31 maart door China bekend gemaakt dat het NGO Forum (de parallele konferentie van NGO's) zou verhuizen naar een slaapoord ver buiten Beijing. Dit uit angst voor de dynamiek tussen NGO's en de regeringskonferentie en voor demonstraties van NGO's.

Bovendien is ook het Platform for Action beneden maats verklaard door de NGO's. Verworvenheden van vroegere konferenties worden tussen haakjes geplaatst, er is een algemeen aanvoelen van achteruitgang in feministische analyses en concrete maatregelen.

Dit alles maakt dat de internationale gemeenschap van NGO's zich aan het beraden is over aktie maatregelen. Het meest verregaande zou zijn dat de NGO's oproepen tot een boycot van de konferentie en het parallele NGO Forum, omdat China het recht van toegang van NGO's schendt, en omdat de NGO's zich niet willen compromitteren met een Platform for Action dat de klok met meer dan 10 jaar terug draait.

Maar beslissingen hierover zullen pas de volgende weken vallen. Het is dus onzeker afwachten, maar ook als de NGO's toch naar Beijing trekken, zal het een 'spannende' konferentie worden

Marianne Vergheyle
NCOS-Vrouwendienst

Is onze planeet in gevaar?

Het einde van de koude oorlog en de talrijke gewapende conflicten doen ons een nieuw fenomeen vergeten dat zijn oorzaak vindt in een onevenwichtig ecologisch systeem.

De overhaaste vlucht van de omwonenden van de atoomcentrale van Tsjernobil, evenals die van de scheikundige fabriek van Bhopal (Indië) wijzen er overduidelijk op dat er wat mis is met de mens en zijn milieu. Meer nog, de vissers van het Aralmeer vangen geen vis meer omdat de waterlopen van Kazachstan, die in dit meer uitmonden, worden omgeleid ten voordele van de katoenteelt. Komt daar dan nog bovenop de natuurlijke luchtvervuiling tengevolge de uitbarsting van de Filipijnse vulkaan Pinatubo en de aanhoudende droogte in de Sahel (Afrika), wat woestijnvorming ten gevolge heeft. Het zijn ernstige 'groene conflicten'.

Heel deze onevenwichtigheid in het ecosysteem is ontstaan door een breuk in de relatie van de mens en de natuur. Dit is een verschijnsel dat al te dikwijls veronachtzaamd wordt, daar het zich als een dief in de nacht gedraagt, onzichtbaar en geniepig.

Wat met Europa?

Men kent in Europa de vlucht van het platteland naar de stad, zodat de "steenwoestijnen" zich maar steeds uitbreiden. De mens als leerling tovenaars veranderde de bodem tengevolge intensieve landbouw. In Argolide (Griekenland) heeft men de traditionele levensmiddelen culturen vervangen door sinaasappelplantages. Daarvoor heeft men grondwater moeten oppompen. In de loop der jaren raakte dat grondwater uitgeput en kwam er in de plaats zilt water, afkomstig van de zee. De sinaasappelplantages begonnen te kwijnen... Ook in Andaloesië diende men de tomatencultuur stop te zetten, die toch twee tot drie oogsten per jaar opleverde. De bodem raakte uitgeput en er kwamen veel mineralen in. Als er dan erosie optreedt, is woestijnvorming niet meer ver af.

En in Indië?

Er is de zogenaamde 'groene revolutie' met invoering van de Amerikaanse rijst, waardoor de oogst verdrievoudigde in 30 jaar. Het land kon daardoor ontsnappen aan de aangekondigde hongersnood toen het onafhankelijk werd. In 't begin was dit een klinkend succes. Maar de keerzijde was wel dat de landbouwers van Madras en Bangalore verplicht werden elk jaar het duur zaaigoed aan te kopen, evenals de talrijke pesticiden en

scheikundige kunstmest. Deze 'mirakelrijst' is veel gevoeliger voor parasieten, waardoor de Indische boer afhankelijk wordt van de multinationale agricuultuur. Erger nog, de Indische bodem geeft tekenen van vermoeidheid. Deze Amerikaanse rijst put de natuurlijke bodemvruchtbaarheid uit en de opbrengst daalt spectaculair. Daarmee is de 'groene revolutie' uitgedoofd...

Nu stelt India zijn hoop op Chinese rijst, waarvan de produktie nog 20% hoger ligt dan de Amerikaanse. Men schat dat over 30 jaar één op twee mensen zich met rijst zal voeden.

Oekraïne en andere gebieden

Men schat dat 130.000 Oekraïners de omgeving van Tsjernobil verlaten hebben na de ontploffing van de atoomcentrale. Deze exodus is gevoelig onderschat vooral dan wat de gevolgen ervan betreft. Deze hebben het leven van vele mensen grondig verstoord en op zijn kop gezet. De Zweed Stefan Jarl toonde aan dat de radio-actieve wolk, afkomstig van Tsjernobil, ver afgelegen bevolkingsgroepen heeft getroffen. Zo o.a. de rendierfokkers van Lapland.

Maar de reeks gaat voort. In Mauretanië, in de Sahel, werden tegenvolgende langdurige droogte, de dorpen onder woestijnzand bedolven. De inwoners, verstoken van het allernoodzakelijkste, hokken nu samen in de sloppenwijken van Nouakchott. Alhoewel hier de situatie van een heel andere aard is, blijkt het resultaat toch hetzelfde: een geforceerde uittocht. En dan is er weer de fatale ingreep van de mens in Tsjechië. De 40.000 inwoners van Most in Noord-Bohemen werden uit hun stad gejaagd tengevolge de uitbating van bruinkoolmijnen in open lucht.

Eenzijds is er een natuurkatastrofe waar de mens weinig of geen meesterschap over heeft, en anderzijds een economische en de administratieve besluitvorming waardoor een ganse stad van de kaart wordt geveegd. In Mauretanië blijft van de oase van Chinguetti slechts een groepje ondergestoven palmbomen over en een verlaten moskee... In de oude stad Most in Bohemen staat een piëteitsvolle kerk in een maanlandschap waar gigantische graafmachines als roofdieren land en stad verslinden.

De Mauretaniërs zitten nu opeengepakt in hun slumps en de Tsjechen werden weggerukt uit hun antieke woningen en neergepoot in wat ze zelf een soort konijnenhokken noemen.

Of men nu Griek, Andaloesiër, Oekraïner, Indiër of Tsjech is, als de dag komt dat men verplicht wordt tot emigreren, dan voelt men aan den lijve wat het betekent op een planeet te leven die uit haar evenwicht is.

Zijn de extreme overstromingen in Frankrijk, te Nîmes en te Vaison-la-Romaine ook niet het resultaat van hogerverheld onevenwicht? En in ons eigen landje?

De 'groene oorlog' kan evenveel slachtoffers eisen als een klassieke oorlog, rekening houdend met het feit dat de vijand zeer moeilijk te herkennen is, en hij bijgevolg ook lastig te neutraliseren valt.

De roofbouw op mens, dier en natuur, die gestimuleerd wordt door ons economisch systeem waarin grof geld verdienen het hoogste goed is, dient door de georganiseerde werkende bevolking dringend aan banden gelegd. Onze nieuwe regering wacht ook op dit vlak een zware taak.

René Van Nerum

VERLOREN LEVEN

*Kijk ... hier in dit stuk land
- dat geen mensenbloed spaarde -
werd mijn broeder verenigd
met de dood ... en de aarde.*

*De aarde ... treurt niet om u
- de wereld kent geen verdriet -
mijn broeder, geen mens die mij ziet
met tranen in stille om u ...*

*Je leven ... verloren
- een schim paradijs -
maar stervend herboren
in eeuwige peis.*

Jozef Vandromme

De cowboy-politiek van Washington

Meer militarisering, minder buitenlandse hulp. Dat is kort samengevat de nieuwste trend van het buitenlandse Amerikaanse beleid, dat mede onder druk van de Republikeinen gestalte begint te krijgen.

Uit een reeks rapporten die begin juni verschenen zijn in Washington, blijkt dat de VS nu meer wapens verkopen dan de rest van de gecombineerde wapenexport in de wereld. Zo werden vanuit de VS in 1993 voor 15 miljard dollar aan wapens verhandeld. In de nabije toekomst verwacht men daar nog eens voor 21 miljard dollar aan contracten bij op te kunnen tellen.

Uit de rapporten blijkt ook dat de VS één van de belangrijkste leveranciers zijn in 45 van de 50 aan de gang zijnde regionale conflicten. De leveringen gebeuren, zo blijkt, dikwijls zonder onderscheid te maken voor het ene dan wel andere kamp. Het World Policy Institute te New York heeft daarbij uitgerekend dat wapenfabrikanten uit de VS 72 procent van de wapenmarkt beheersen in de derde wereld.

Nochtans had Clinton tijdens de presidentiële campagne beloofd om in overleg met andere belangrijke exporterende landen de wereldhandel in wapens aan banden te leggen. Dit staat nu in fel contrast met het huidige gevoerde beleid. De handelsminister van de VS, Ron Brown, liet zich tijdens een luchtschouw tegenover verantwoordelijken van de Amerikaanse luchtvaart zelfs ontvallen dat de Amerikaanse overheid 'zal helpen om kopers te vinden op de internationale markt en ook zal helpen in het sluiten van de verkoop' aldus een bericht in *The Guardian Weekly*. Een bijkomend teken zijn de jongste bezuinigingsplannen op de uitgaven voor het buitenlandse beleid. Daarbij is de instelling die zich bezighoudt met ontwapeningsmaatregelen, de Arms Control and Disarmament Agency (ACDA) zonder meer opgeheven en toegevoegd aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken. De maatregelen zijn een gevolg van de Foreign Aid Bill en moeten nog goedgekeurd worden door de Senaat. Maar het is frappant voor de sfeer die er nu in de VS heerst.

De Republikeinse bezuinigingsplannen zijn zonder meer radicaal te noemen. Zij willen de komende 5 jaar voor 40 procent bezuinigen op het buitenlands beleid, in de eerste plaats op de internationale sociale programma's. Zo is ook het Agentschap voor Internationale Ontwikkeling (AID) onder de bezuinigingswoede van het Amerikaans Huis voor Afgevaardigden gevallen. Er werd ook al bedreigd om de VS-bijdrage aan het Bevolkingsprogramma van de Verenigde

William Hartog van het Instituut voor Internationale Politiek in Washington maakte onlangs bekend dat de vliegtuigbouwer Lockheed een memorandum aan het Amerikaans congres had gestuurd waarin gepleit wordt voor de ontwikkeling en productie van een nieuw jachtvliegtuigbommenwerper, de F-22.

Deze tekst maakte ook een opsomming van de potentiële vijanden van de V.S.

Hierin komen alle Europese landen voor - ook de NAVO-partners - alsook alle landen uit Azië, Afrika en het Midden-Oosten. Uitzonderingen zijn Mongolië en Tunesië.

Naties op te schorten. Dit terwijl de VS nog voor meer dan 1 miljard dollar bij de Verenigde Naties in het krijt staan waarvan de helft nog te betalen rekeningen zijn voor vredesoperaties.

Onder deze toenemende trend naar isolationisme is er echter één grote uitzondering. Senaatsleider Robert Dole zou naar verluidt 'zeer positief' staan tegenover de NAVO. En de republikeinen hebben daar ook nog steeds geld en middelen voor over. Zo werd de operationele capaciteit van de WEU tijdens de NAVO-top van Europese leiders te Brussel in januari van dit jaar uitgebreid. Binnen het programma van 'Combined Joint Task Force' (CJFT) kan de WEU nu beschikken over NAVO-middelen. Het is duidelijk dat dit de factuur niet goedkoper zal maken en dat anderzijds de VS hiermee hun greep op de recente Europese militaire ontwikkelingen hopen te versterken.

In de VS schijnt een niet onbelangrijke groep van politici te denken dat men de wereld ook kan controleren vanuit een gemakkelijke zetel. De beeldbuis verschaft de nodige informatie terwijl het buitenlands beleid met de afstandsbediening wordt geleid zonder rekening te houden met context en oorzaken van conflicten. Men plant als het ware de *laissez-faire* filosofie van de economische politiek over op het buitenlands

beleid. Het verklaart misschien waarom de VS ten aanzien van Bosnië liever pleiten voor het opheffen van het wapenembargo, dan daadwerkelijk op het terrein zelf een actieve bijdrage te leveren. De enige actie die de VS nog willen ondernemen is hulp bieden bij het terugtrekken van de VN-troepen om vervolgens de strijdende partijen zelf hun boontjes te laten doppen. Eén en ander heeft dan nog het bijkomende effect dat het de Amerikaanse wapenexport enkel maar ten gunste kan beïnvloeden.

Het wordt steeds duidelijker wat men onder het Amerikaans isolationisme dient te verstaan. De bezuinigingen op de internationale (en nationale) sociale programma's betekenen tegelijk een afbouw van elke preventie bij conflicten. Ontstaat er een conflict dan rest nog enkel een gewapende oplossing, waarbij het isolationisme van de VS zich kenmerkt door het passief steunen van 1 van de partijen en/of door de wapenexport naar die gebieden vrij spel te laten. Of hoe de wereld in de ogen van de republikeinen een pretpark voor schietgrage cowboys dient te worden.

Ludo De Brabander

Boeken

Een weg in de wereld

V.S. Naipaul

Dit boek is het verhaal van de levensomstandigheden van een lijkbebezogger in Port of Spain, mohammedaan van Indiase afkomst. Met veel warmte behandelt de auteur in zijn boek het raadsel van het erfgoed en de afkomst. Hij doet het verhaal over een aantal voorvallen uit de Spaanse en Engelse imperialistische geschiedenis in het Caribisch gebied. De lezer is als het ware ooggetuige van de schande van Raleigh's laatste expeditie naar de Nieuwe Wereld en zal de tijdloze ironie waarderen van Francisco Miranda's rampzalige invasie van Zuid-Amerika.

De reconstructie van deze tragische geschiedenis krijgt gestalte binnen een geheel modern kader, waarin de auteur de onbewuste drijfveren van de mensen op warme en humoristische wijze blootlegt.

Atlas: 800 fr

8 mei 1945: Het bloedbad van Setif

De wereld heeft zo pas, op 8 mei 1995, de vijftigste verjaardag van de capitulatie van nazi-Duitsland herdacht. Te Brussel, Parijs en andere Europese hoofdsteden was het op die dag in 1945 overal feeststemming, nog wel overschaduwde door het leed van de geleden verliezen.

Doch op de dag van de capitulatie van nazi-Duitsland zal blijken dat "onafhankelijkheid" in de geest van de koloniale machten een relatief begrip was. De onafhankelijkheid voor ons, maar niet voor anderen.

Zo was er ook te Algiers die dag een militair defilé gepland om de herwonnen onafhankelijkheid van Frankrijk te vieren. Aan Algerije werd niet gedacht, zoals trouwens in Brussel ook niet aan Congo werd gedacht.

Te Setif in Algerije hadden zich die 8 mei 1945 een 7 à 8.000 Algerijnen verzameld met de groene vlag. Zij vertrokken vanuit de "Arabische wijk" naar het "Franse" stadsdeel waar ze zich zouden aansluiten achter de geallieerde vaandels.

De Algerijnen hadden echter het lef een spandoek mee te dragen waarin ze de vrijheid eisten van Messali Hadj. De leider van de Partij van het Algerijnse Volk (P.P.A.) was door de Franse overheden aangehouden en gedeporteerd naar "ergens in Afrika". Dat spandoek en die groene vlag was er teveel aan. Ter hoogte van het Café de France opende de politie het vuur op de betogers. Bouzid Saal, een Algerijnse bouwvakker, viel dodelijk getroffen neer. Hierop werd er van de kant van de Algerijnen met stenen geworpen naar de politie en greep de gendarmerie in en werd er opnieuw gevraagd op de betogers. De Algerijnen werden op de vlucht gedreven en verspreiden zich in de stad waar de incidenten opflakkerden. De Franse autoriteiten maakten die avond een balans op: 102 slachtoffers waaronder 14 militairen waarvan drie "inlanders". De gebeurtenissen te Setif raakten in andere delen van het land bekend en zorgden er voor toenemende onrust. De repressie van de Franse overheden nam nu in alle hevigheid toe. In de streek van Guelnia vormde de Franse onderprefect Achiary (later een leidend figuur in de O.A.S.) een "burgermilitie" die zich zal doen opmerken door een groot aantal moorden op Algerijnen, in zoverre dat de minister van binnenlandse zaken zich verplicht zag de "illegale executies" van de militia aan te klagen.

Te Bône (nu Annaba) was er de commandant van de marine-basis die zich deed opmerken door het in brand steken van de woningen van Algerijnen. Dat volstond nog niet. Marine, vlieg-

wezen en koloniale troepen werden ingezet in de "zuiveringsoperatie". Eindelijk, op 22 mei 1945, zou er een einde komen aan de repressie. Een komedie werd er toen opgevoerd. 400 Algerijnen zouden op de kust de overgave van de rebellie afkondigen. Deze 400 Algerijnen werden naar een "onbekende bestemming" overgebracht. Niemand heeft ooit nog iets van hen gehoord.

Het aantal slachtoffers van die bloedige repressie is nooit precies bekend geraakt. Volgens de toenmalige socialistische minister van binnenlandse zaken vielen er 1.500 slachtoffers. Volgens de onderzoekscommissie van generaal Tubert waren het er 45.000! Volgens de Engelse radio BBC 15.000.

Over die bloedige gebeurtenis in Algerije, de dag van de Duitse capitulatie, is geen woord te vinden in de officiële geschiedschrijving. Zelfs in Frankrijk was niets geweten, want de censuur functioneerde er tot 1 juni 1945.

Toen er dan toch geruchten over de bloedige repressie doorsijpelden probeerde men de toenmalige communistische minister van de luchtvaart, Charles Tillou, mede verantwoordelijk te maken. Doch, op 20 mei 1945, verklaarde generaal Weiss, bevelhebber van de luchtmacht in Algerije, aan het blad "Liberté" het volgende: "M. Tillou heeft nooit dat bevel gegeven. Het was niet de minister maar de bevelhebber van het leger die het bevel gaf".

De Fransen in het algemeen, ook in de linkerzijde, dachten er niet aan dat de gebeurtenissen van Setif en elders in Algerije in het jaar 1945, de voorbode vormden van de grote onafhankelijkheidsstrijd die in 1954 zou losbarsten. Men begreep nog niet goed dat de ineenstorting van het nazisme zou gevolgd worden door de ineenstorting van het koloniaal imperium.

Natuurlijk heeft het kolonialisme zich niet zomaar neergelegd bij de nederlaag. Het heeft een uitweg gezocht in neokoloniale ondernemingen, maar dat is dan weer een andere geschiedenis.

Albert De Coninck

Statistieken van de schande

Op 1 juni was het de internationale dag van het kind.

Volgens UNICEF zijn de voorbije tien jaar 2 miljoen kinderen omgekomen in oorlogshandelingen. Vier tot vijf miljoen werden verplicht in vluchtelingenkampen te leven. 12 miljoen zijn zonder onderkomen, miljoenen kinderen zijn getraumatiseerd.

Welke toekomst zullen de wereldleiders hen geven?

In de Verenigde Staten schat men dat ongeveer 6 miljoen, of 26% van de kinderen uit de leeftijdsgroep onder de 6 jaar beneden de armoedegrens leven. Tussen de jaren 1987 en '92 was het aantal 1 miljoen. Deze gegevens werden openbaar gemaakt door het Nationaal Centrum voor kinderen in armoede in de V.S.

Ongeveer 200 miljoen kinderen (de industrieel ontwikkelde landen inbegrepen) bevinden zich in het circuit van de kinderarbeid. Wanneer we ook rekening houden met de kinderen die werken als huispersoneel en in de landbouw, dan stijgt het aantal kinderarbeiders tot 500 miljoen. Kinderarbeid vindt men dus overal en in alle sectoren.

In de V.S. zijn er meer dan 300.000 jongeren onder de 18 jaar werkzaam in het prostitutiecircuit.

In de jaren '80 was het reële gemiddelde inkomen van 5% van de rijkste V.S.-burgers gestegen van 120.253 naar 148.438 dollar, daartegenover was het deel van 20% van de armste gedaald van 9.990 naar 9.431 dollar. Ieder van deze arme Amerikanen zag zijn inkomen dalen met 559 dollar, de rijken zagen hun inkomen stijgen met zowat 28.185 dollar.

In 1992 beschikten 20% van de rijkste wereldburgers over 82,8% van het wereldinkomen. De 20% armen hadden maar 1,4% van dat inkomen om onder elkaar te verdelen.

Deze onrechtvaardige verdeling zet zich weder door ten nadele van de economisch zwakkere groep.

Deze cijfers zijn vandaag nog negatiever: de 20% rijken krijgen nu 84,7% van de globale taart, de 20% armen moeten hun honger stillen met 1,1%.

Zo zien we dat de verhouding tussen de 20% rijken en de 20% armsten van onze planeet 1 tot 77 is.

Hoe meer men de liberale vrije markt als maatschappijmodel aan de wereldbevolking opdringt, hoe groter de kloof in ieder land. Hierdoor zullen zich meer spanningen, conflicten en gewelddadige uitbarstingen voordoen. Deze toestand is nu, helaas, reeds merkbaar in talrijke landen.

A.U

Na de Viëtnambetoging

Ondanks enkele schaduwzijden werd de nationale Viëtnambetoging een niet te miskennen succes. Rekenschap houdend met het feit dat één week voordien een Griekenlandbetoging doorging te Antwerpen en dat enkele dagen later de één mei-manifestaties plaats hadden is het zeker niet zonder belang te onderstrepen dat ongeveer acht duizend mensen naar Brussel waren gekomen om te betogen voor de onvoorwaardelijke en onmiddellijke terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Viëtnam. Deze manifestatie waarvoor het Nationaal Viëtnam Comité en het Nationaal Comité van de Anti-Atoommars het initiatief genomen hadden mag dus zeker geslaagd genoemd worden.

Het moet echter gezegd dat, in verhouding tot de inzet en de strijd die gevoerd wordt, een dergelijke manifestatie nog veel beter zou dienen te zijn.

Opnieuw hebben een aantal vrienden die nochtans nooit nalaten persoonlijk hun sympathie te betuigen voor het Viëtnamese volk het om een of andere reden niet nodig geacht zich bij de duizenden betogers te voegen.

De efficiëntie van dergelijke manifestatie ligt nochtans in haar aantal. Hoe massaler een dergelijke demonstratie is hoe meer druk ze betekent op de politieke machten van ons land om in dit belangrijk probleem een stelling te nemen die beantwoordt aan de mening van de openbare opinie. Het valt niet te betwisten dat in de toekomst dergelijke manifestaties beter dienen voorbereid. De datum dient vroeger te worden vastgelegd om te beletten dat bepaalde organisaties zouden gebonden zijn door eigen activiteiten.

We denken dat het eveneens duidelijk is, wat we reeds vorig jaar deden, de aandacht te trekken op de houding van sommigen die vermenen met de gemeenschappelijk aangevaarde akkoorden niet te moeten rekenschap houden.

Kleine groepjes die niet in staat zijn alleen meer dan enkele honderden mensen op de been te brengen en die op gewestelijk of plaatselijk vlak praktisch niets uitstekend om de betoging voor te bereiden proberen sinds jaren de betoging van het geseide doel af te leiden en voor hun eigen winkel te misbruiken.

Zij die zich niet kunnen neerleggen bij de gemeenschappelijk aangenomen ordewoorden plaatsen zich zelf buiten de gemeenschap. Deze die het vertrouwen misbruiken dienen dan ook onherroepelijk geïsoleerd te worden.

We vinden het dan ook spijtig dat b.v. S.J.W. het nodig oordeelt fier te verkondigen dat zij er in geslaagd zijn... "naar inhoud en vorm" de grenzen te overschrijden waarin de betoging door de initiatiefnemers gepland was.

Waren de ordewoorden van de Oproep voor Viëtnam dan niet duidelijk genoeg? Waarom hadden ze dan nooit de moed hun stellingen te komen verdedigen in het Nationaal Viëtnam Comité?

Het is juist dat zij er in geslaagd zijn de aandacht af te leiden van duizenden betogers en de manifestatie te diskrediteren door de organisatie van enkele rellen met de politie na de ontbinding. Dit noemen zij dan naïef weg een overwinning. Maar wat heb-

ben zij uiteindelijk bereikt? Is het provoceren van rellen zonder nut of resultaat dan een teken van revolutionair zijn of alleen een gebrek aan politiek doorzicht?

Het is duidelijk dat de duizenden andere betogers, waarop het groepje "harden" neerkijken, zich voor dit spelletje niet willen laten misbruiken door een groepje hardroepers die naar Brussel willen komen om kabaal te maken en te vechten daar waar ze heel dikwijls in eigen-gemeente niet de moed hebben één enkel initiatief te nemen!

Zo het klaar is dat allen die aan een Viëtnam- of vredesmanifestatie willen deelnemen moeten welkom zijn, dan is het ook duidelijk dat de groepjes die een andere richting willen opgaan zichzelf uitsluiten.

Om die reden dienen de initiatiefnemers in de toekomst beter hun verantwoordelijkheid op te nemen. Voor het te laat is dienen andere schikkingen genomen te worden.

Om die reden herhalen we ons vroeger voorstel, d.w.z. dat deze betogingen niet meer per gewest, - wat toch niet meer gebeurt -, zouden opgesteld worden, maar per deelnemende organisatie. Op dat ogenblik zal iedere groep zijn eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen, zo goed voor de vorm als voor de discipline van zijn groep.

Zo dergelijke organisatievormen niet toegepast worden is het duidelijk dat ieder succesvolle manifestatie in de toekomst onmogelijk wordt.

Is het dit wat de "harde" groepjes - de zogenaamde revolutionairen nastreven?

Juni 1970

Een provocatie van Mitterrand?

Aan de vooravond van zijn afscheid als President heeft François Mitterrand tijdens de plechtigheden voor de vijftigste verjaardag van de overwinning op het nazisme te Berlijn (8 mei) en te Moskou (9 mei) zich doen opmerken door volgende provocatorische uitspraken.

Te Berlijn: "Het geeft niet welk uniform ze droegen of zelfs welke geest de soldaten bezield die in grote getalle zouden sterven. Zij aanvaardden hun leven te laten. Ze waren moedig. Soms voor een slechte daad maar hun daad had niets te maken met dit alles".

Te Moskou: "Hoe kan men een onderscheid maken tussen de moed van een Duitse en de moed van een Russische

soldaat? Beiden hebben verschrikkelijke gevechten geleverd voor hun ideaal, maar in bijzonder voor hun land".

Alles wordt dus vergeven en vergeten en op gelijke voet geplaatst, de duizenden platgebrande dorpen en vermoorde patriotten, de concentratiekampen, de slachtpartijen als Ouradou sur Glane, Lydice en zovele andere.

Er kwam een vloed van protest los. In Frankrijk, Rusland en elders tegen deze uitspraken waarbij de SS en nazi's gelijkgesteld werden met diegene die tegen de nazis vochten en er hun leven bij lieten.

Medewerkers van Mitterrand, hierover

ondervraagd, verklaarden dat de toespraak van Mitterrand ingegeven was door Kanselier Kohl die er voor terugschrok dit probleem zelf aan te halen.

Ondertussen is het goed te weten dat tussen 1939 en 1943 ongeveer 35.000 jonge Duitsers weigerden soldaat te worden in de Wehrmacht.

22.750 onder hun werden ter dood veroordeeld

De overlevenden werden na de oorlog vergeten en als onbetrouwbare Duitsers miskend. Nu, 50 jaar later ontvingen ze nog geen enkele erkenning voor hun moedige daad, laat staan enige financiële indemnificatie. (ads)

Noordzee, Vredeszee

Op initiatief van Vrede Regio Oostende werd op zaterdag 17 juni '95 te Oostende een bijeenkomst gehouden waaraan vertegenwoordigers van de vredesbewegingen uit Duinkerke, Boulogne sur Mer, Calais, Dover, Amsterdam en Oostende deelnamen.

De aanwezigen onderhielden zich over de Franse kernproeven die door President Chirac werden aangekondigd, het dumpen van de oliebooreilanden van Shell in zee, de campagne voor het verbod van de anti-persoonsmijnen, e.a. aspecten van de bewapeningswedloop.

De deelnemers besloten een gemeenschappelijke actie op te zetten en overwegen volgend jaar een Europese conferentie te organiseren met de deelname van vredeskrachten uit alle Noordzeehavens.

Bericht aan onze lezers in Nederland

Wij hebben vastgesteld dat een internationale overschrijving een bom aan administratiekosten vergt.

Daarom deze oplossing.

Een abonnement kost u precies 43 gulden (d.i. 1 gulden = 18.5 BF) als u stort op postbankgiro nr 5267830 van Ad Woudenberg t.a.v. VREDE postbus 92311 1090 AH Amsterdam.

EISEN VLAAMSE VREDESWEEK

1. in afwachting van een wereldwijd verbod, een actief Belgisch pleidooi voor een gezamenlijk Europees exportmoratorium en produktiestop op alle anti-persoonsmijnen.
2. de bekendmaking van een concreet tijdschema ter vernietiging van de anti-persoonsmijnen die in het bezit zijn van het Belgische leger.
3. de opleiding van een bijkomend aantal Belgische ontmijningspecialisten zodat België een extra inspanning kan leveren voor ontmijningsprojecten in Afrikaanse landen als Angola en Ruanda.
4. een verklaring van de Belgische regering dat de Belgische strijdkrachten afzien van het bezit en gebruik van anti-persoons-laserwapens.
5. een actief Belgisch pleidooi voor een verbod op het bezit en gebruik van anti-persoons-laserwapens en anti-persoonsmijnen in de militaire strategie van NAVO, WEU en Eurocorps.
6. een actief Belgisch pleidooi voor een aanvullend protocol bij het VN-Wapenverdrag van 1980 dat de productie en het gebruik van anti-persoons-laserwapens volledig verbiedt.

GEWELD SCHAADT DE GEZONDHEID

VLAAMSE VREDESWEEK 1-7 OKTOBER 1995

ASLK Vredespartij

Zeven gezichten van het kapitalisme

Charles Hampden-Turner & Fons Tropaars

Het boek geeft ons het resultaat over een onderzoek van de zeven gezichten van het kapitalisme, daarvoor onderzochten ze 15.000 managers in zeven kapitalistische landen naar hun normen en waarden. Zo heeft elk land zijn eigen normen en waarden waarop zijn economie is gegrondvest. De manier waarop we carrière maken, onze tijd indelen, loyaal zijn ten opzichte van onze werkgevers, al deze krachtige maar vaak onbewuste waarden bepalen ons zakelijk handelen.

Contact: 1.980 fr.

De Nieuwe Krijgselite

Alvin Heidi Toffler

De auteur beschrijft de belangrijkste culturele omslagen die in de westerse samenleving hebben plaatsgevonden. De agrarische revolutie, de industriële revolutie, hij voorspelde inmiddels een feit: de Derde Golf, waarin kennis, de computer en nieuwe technologieën domineren. De kennisexplosie heeft ingrijpende gevolgen voor de toekomstige oorlogsvoering. Een voorsprong op het gebied van communicatie kan van beslissend belang zijn in de strijd. Het militair apparaat zal grotendeels geprivatiseerd worden, diverse taken o.a. informatievoorzieningen worden uitbesteed aan commerciële bedrijven, enz.

Contact: 800 fr.

Niemandsland

George Monbiot

Het boek omvat meer dan een reisverhaal, hij beschrijft de strijd om het leven en overleven van diverse stammen, hoe de nomaden in Kenia afgeslacht werden door bandieten die de steun genoten van de corrupte regeringen van Kenia en buurlanden. De overlevenden worden opgejaagd door hongersnoodgebieden waar eerst het vee en toen de mensen stierven. Hoe de open savannes, die voor de nomaden van levensbelang zijn, werden opgedeeld en in omvang teruggebracht ten gunste van de landbouwactiviteiten.

Atlas: 800 fr.

De woestijn als passie

Arita Baaijens

Het woord alleen al roept visioenen op van eindeloze zandvlakten onder een zinderende zon. Velen hebben van de woestijn geproefd, maar er zijn maar weinig mensen die er lang genoeg verbleven om haar van binnen uit te kennen. Over die enkelingen gaat De woestijn

als passie. Het boek bevat bijdragen van westerlingen, mannen en vrouwen, die hun sporen in de Sahara hebben nagelaten. Onder hen zijn ontdekkingsreizigers, wetenschappers, militairen en kunstenaars, die in elk geval één ding gemeen hebben: de woestijn als inspiratiebron.

Contact: 700 fr.

Na de Amazone

Redmond O'Hanlon

Onder martelende fantasieën, beschrijft de auteur de tijd dat hij verdwaald is in de oerwoudmoerassen en zijn verbeeldingskracht gleed weg van muskieten en kriebelmuggen, van wespen, horzels en schorpioenen, van het moordzuchtige insect dat de ziekte van Chagas veroorzaakt, en concentreerde zich steeds hardnekkiger op open landschappen vol olijfbosjes en wijngaarden, op kleine stadjes en een cafetafeltje met een fles Brunelo di Montalcino, de koppigste wijn ter wereld. In Na de Amazone, vertelt de auteur over deze zoektocht.

Atlas: 300 fr.

Droom van het regenwoud

Malcolm Bosse

Het is het verhaal van Bayang, zoon van een Iban-hoofdman uit de jungle op Borneo. Voor de Iban zijn dromen erg belangrijk. eraan geloven brengt veel macht, ze negeren kan de dood betekenen. Het boek geeft ons het relaas van een droom van Bayang, waarbij op een reis door het oerwoud de vijftienjarige Engelse jongen Harry Windsor die sedert de Eerste Wereldoorlog wees is. Bayang gelooft dat de blanke jongen hem kan helpen de droom te doorgronden, en neemt hem tegen zijn wil mee op hun barre reis doorheen het woud. De avonturen die ze op deze tocht beleven brengen hen nader tot elkaar en spoedig komt Harry erachter dat zijn kijk op andere rassen wel erg bekrompen is.

Piramide: 560 fr.

In de voetsporen van Shackleton

Albert Beinthema

Het boek is het verhaal van de auteur over zijn deelname aan de Nederlandse Antarctica Expeditie en zijn verblijf op het Shackletons legendarische Elephant Island in de zomer van 1988-89. Hij bestudeerde pinguïns en keek ook naar zijn medemensen. Op vaak humoristische wijze beschrijft hij het dagelijkse leven op en om de bases, maar ook de serieuze kanten van het onderzoekswerk, de stank van pinguïns en zee-olifanten en de schoonheid van Zuid-Shetlandeilanden, Zuid-Patagonië en Vuurland.

Atlas: 800 fr.

De engelen van de nacht

Karlito Greenfeld

In dit boek typeert de schrijver de nieuwe generatie Japanners, even bekend met Guns N'Roses als Ikebana. Zij leven in de modernste stad ter wereld, flitsend en meedogenloos, Tokyo in de jaren van de twintigste eeuw. Greenfeld is de eerste schrijver die de roes van het leven in de grootste, rijkste en schizofrene stad ter wereld tot leven weet te brengen. Net als de metropolis zelf is het boek dat hij geschreven heeft lelijk, opwindend en absoluut onweerstaanbaar.

Atlas: 800 fr.

India, een gewonde beschaving

V. S. Naipaul

In de jaren 1975-76 bezoekt de auteur gedurende de noodtoestand India. Hij treft het land aan in een staat van chaos: er worden massaal arrestaties verricht, de pers wordt gecensureerd en de oppositie van Indira Gandhi's Congrespartij is monddood gemaakt. Dit is voor Naipaul een bevestiging van de overtuiging die hij al in zijn vorige boeken heeft verwoord: de Indiase beschaving is gewond door eeuwenlange overheersing en heeft nog steeds geen oplossing gevonden voor de enorme problemen waarmee het land geconfronteerd wordt. Het is een vernietigend werk, maar het bewijst dat een schrijver problemen vaak sneller en effectiever kan definiëren dan een team economen en andere experts van de Wereldbank.

Atlas: 600 fr.

Evelien en de paarden van Vosseveld

Marenka Pala

De auteur vertelt het verhaal van het leven voor de paarden in dit rusthuis, de leuke en aangrijpende gebeurtenissen, maar ook de momenten van verdriet, want oude paarden hebben nu eenmaal geen lang leven meer.

Piramide: 400 fr.

Manifestaties van de intellectueel

Edward W. Said

In deze bundel van zes essays pleit de auteur voor de terugkeer van een intellectuele visie die in staat is het hoofd te bieden aan de verlokking van macht, geld en specialisatie. Hij zet vraagtekens bij de media die zich in grote mate hebben uitgeleverd aan hun commerciële geldschietters. Hij bestudeerde de veranderde rol van de intellectueel die, als politiek adviseur, redacteur, journalist en specialist, zijn onafhankelijk status heeft ingeleverd om zich in dienst te stellen van een bedrijf of overheid.

Atlas: 700 fr.

*wij nemen
uw drukwerk
au sérieux*

DRUKKERIJ GOFF N.V.
Kaleweg 5
9030 Mariakerke
Tel. (09) 227 00 55

*NOG STEEDS DE BOEKHANDEL DIE HEEFT
WAT U ELDERS NIET VINDT!*

BOEKHANDEL MARNIX

**NEDERKOUTER 109
9000 GENT**
TEL. 225 10 92
FAX 223 55 56

Elke dag van 9 tot 18 uur.

's Zaterdags van 10 tot 12.30 uur en van
13.30 tot 18 uur.

Vredesfonds

April - mei 1995

L.V. Gent: 500; H.V. Zwevegem 400; D.C. Deume 1.000; F.V.Z. Bornem 200; N.B. Berchem 1.000; H.V.S. Oostende 200; R.M. Oostende 300; L.B. Wilrijk 200; J.G. Niewerkerken 200; M.V. Pollare 400; P.V.C. Maldegem 400; L.M. Drongen 1.000; F. D'H. Zdelgem 200; W.D. Brugge 500; V. Ranst 200; L.V. Asse 200; C.V. St.-Niklaas 200; G.R. Kontich 200; E.D. Veldegem 200; Th.H. A'pen 600; A.D.B. Oostende 100; G.D.B. Oostende 200; E.L. Westende 500; H.D.S. Brugge 300; C.D.S. Aalst 200; L.V. Gent 1.000; A.D.S. Oostende 200; E.L. Oostende 200; V.S. Leuven 400; W.D.R. 's Gravenwezel 500; J.D.L. Aalst 200; M.Th.D. De Pinte 400; U.C. Torhout 200; L.B. St.-Eloois-Vijve 400; R.N. Keerbergen 500; L.E. Mechelen 200; M.C. Bredene 200; E.M. Gent 200; W.W. Kortrijk 200; C.D.S. Gent 200; M.V. Gent 200; M.Th. Ukkel 200; J.E. Gent 100; M.T. Zwalm 1.000; E.D.B. Brugge 200; A.C. Mariakerke 400; L.V. A'pen 400; H.J. Oostende 100; M.D.J. St.-Martens-Latem 400; B. St.-Amandsberg 400; K.D.V. Asse 1.000; Y.G. Hoevenen 200; B.P. Oostende 400; A.L. Gent 200; K.L. Gent 200; F.D. Oostduinkerke 200; G.R. Kontich 200; A.M. Brussel 400; F.V.V. Gent 100; J.C. Zoersel 200; J.D.S. Luik 200; R.B. Gent 400. Totaal: 21.500 fr.

**iedereen volgens analytisch vermogen
aan iedereen volgens informatiebehoefte**
(of vice versa)

Vijft

vlaams marxistisch tijdschrift
abo. 550 Fr (4 nrs.) op 001-0579148-37
tel. 02.514.00.08 voor gratis proefnummer

Enkele mythen rond het laserwapen

Science-fiction?

Diegenen die het laserwapen als fantasie bestempelen zijn waarschijnlijk niet op de hoogte van een schriftelijk antwoord van 27 maart 1995 van het Amerikaanse ministerie van defensie aan het Congres. Hierin werd toegegeven dat een tegen personen gericht lasersysteem werd ingezet - maar niet gebruikt - bij het evacueren van het V.N.-personeel uit Somalië. Meteen werd ook nog bevestigd dat het VS-leger over een blindmakend lasersysteem beschikt dat in beperkte hoeveelheden kan worden ingezet bij speciale opdrachten. Het wachten is nu enkel op de commercialisering van deze wapens.

Een niet-dodend wapen?

Verliezen we niet uit het oog dat dit wapen nooit geïsoleerd zal gebruikt worden, maar steeds in combinatie met zogenaamde 'dodelijke' conventionele wapens, en dat dus het aantal slachtoffers nog zal stijgen. Anderzijds blijkt 60% van de slachtoffers van gewone wapens volledig te herstellen. Wie door een laserstraal blind werd gemaakt is dat voor de rest van zijn leven. Dergelijke blindmakende hebben laserwapens bij de categorie wapens als dummkogels, biologische of chemische wapens, en die zijn verboden.

Een zeer precies wapen, dus minder randslachtoffers?

Het wapen is goed geschikt om een gebied 'af te tasten', met een straal van een halve meter breed en tot een afstand van 1 km. Dit is een militair aantrekkelijk kenmerk dat niet onbenut zal blijven. Bovendien worden de huidige conventionele 'precieze' wapens ook zonder onderscheid tegen vrouwen, kinderen en bejaarden ingezet.

Enkel om te verblinden?

(d.i. tijdelijk het zicht onmogelijk maken)

Deze bewering steunt op het feit dat de Britse zeemacht gebruik maakt van een lasersysteem om piloten van aanvallende vliegtuigen te verblinden. We weten echter dat de energie die vereist is om iemand te verblinden zeer dicht bij het blindmakende niveau ligt. Niemand kan dus garanderen dat de tijdelijke blindheid, bijvoorbeeld door een te korte afstand, niet van permanente aard wordt, zeker overdag niet.

Bescherming is toch mogelijk?

Het kan inderdaad met een bril, op voorwaarde dat men de juiste golf lengte van de laserstraal kent. Er zijn echter al draagbare laserwapens met een straal die binnen de seconde over verschillende golf lengtes kunnen uitwaaien. Een beschermende bril wordt dan zo dik dat men er gewoon niets meer door ziet. Trouwens met een wapen dat op dergelijke afstand, onzichtbaar en onhoorbaar, in een fractie van een seconde iemand kan blind maken, is het gevaar reëel dat bescherming te laat komt.

Verantwoord gebruik?

Dit wapen zal niet in verkeerde handen vallen. Maar is dat wel zo?

Het is klein, opklipbaar op een gewoon geweer, goedkoop en de energievoorziening kan in een rugzakje worden meege dragen. De lasertechnologie is bovendien algemeen verspreid, het kopiëren van een dergelijk wapen is dus niet moeilijk. Het wapen is dus zeer aantrekkelijk, niet alleen voor geregelde troepen, maar voor allerlei terroristen en misdaadorganisaties in landen waar niet noodzakelijk een oorlog woedt.

Het Rode Kruis wil het blindmaken als methode van oorlogvoering verbieden. Met de herzieningsconferentie van het verdrag over 'onmenselijke wapens' van 1980, die in september 95 in Wenen van start gaat, hebben we een kans om effectief op te treden.

Hier gaat in het algemeen de meeste aandacht naar de anti-persoonsmijnen. Dat is goed. Alle anti-persoonsmijnen moeten verboden worden. We kunnen misschien dit verdrag ook doen uitbreiden tot blindmakende laserwapens. Tijdens de voorbereidende vergadering in januari van dit jaar onderschreven de deskundigen van 25 landen een voorstel van het Rode Kruis en Zweden voor een verbod op dit soort laserwapens.

Dat een dergelijk verbod er kan (en moet) komen lijkt geen twijfel. Van cruciaal belang hierbij is echter dat de publieke opinie zich van de ernst van deze kwestie bewust wordt. Op internationaal vlak is er heel wat aandacht: naast het Rode Kruis is er bijvoorbeeld in de Verenigde Staten Human Rights Watch die dit thema aankaart. Hier bij ons neemt de Vlaamse Vredesweek 1995 dit thema mee op.

Hier is een kans bij uitstek om preventief op te treden.

Of moet er zoals in 1918 weer worden gewacht tot de wereld wordt opgeschrikt door beelden van elkaar vasthoudende blindgemaakte soldaten?

WIJ. BLEEKGEZICHTEN

Het Grote Opperhoofd verkoopt zijn huid zo duur niet meer zijn jachtveld werd geclaimd door Shell you dirty redskin go to hell

de kleinzoon van Bomboko breekt een lans voor automatische geweren en de emir streeft de volbloedpaarden van zijn wraak en laat de uitgebloeide dag neer ratelend in de avond als een rolluik dat twee werelddelen scheidt

het gele ras blaast door zijn neus en richt zich in zijn volle lengte op en laat de hoefslag horen van een machtig volk dat trappelend van ongeduld in de valleien der geschiedenis verzameld wordt

de blanke daarentegen spreekt met stemverheffing en met groot gezag over ontwapening hij legt gewicht in elke weegschaal en hij weegt

en wint op al wat hij al gewonnen heeft hij vindt de schaduw uit en hij aanschouwt ze dankbaar en aandachtig en beheert ze in de naam der mensheid in ons aller naam hij spint vol welbehagen als een kater voor de haard en draait zich in het graf om van zijn aangenomen zoon

zo wordt hij blanker elke morgen en bewaart hij zijn geloof.

Ward Ruyslinck
(uit "Tellurisch",

een bundel parapoëtische montages in 1970).

Wilfried Remans
Rode Kruis

President Boris Jeltsin heeft op 21 april een wet goedgekeurd waarbij de maandelijkse minimumlonen verhoogd van 20.500 roebels (4 dollar) tot 43.700 roebels (8,5 dollar). Niettemin zijn er weinig Russen die dit loon ontvangen maar het dient als een referentie om de lonen van de functionarissen én de sociale prestaties te indexeren. Uiteindelijk kan men hier spreken van derde wereldtoestanden. En... diegenen die voor deze politiek verantwoordelijk zijn noemt men in het westen democraten en diegene die er zich tegen verzetten conservatieven en nationalist.

De groep Fininvest van Silvio Berlusconi, die in Italië drie nationale T.V.-zenders bezit, werd veroordeeld tot een boete van 1.055 miljard lire (26 miljoen fr.) voor overtreding van het kiesreglement bij de recente regionale en lokale verkiezingen waarin aan iedere partij gelijke kansen werden toegekend in de T.V.-zenders. Als gevolg van een nieuw dekreet van de regering Lamberto Dini werd Berlusconi eveneens verweten misbruik te hebben gemaakt van de journaals in de Fininvest uitzendingen om propaganda te maken.

Winston Churchill, volksvertegenwoordiger van de conservatieven, wil de archieven van zijn grootvader, de gewezen Premier Winston Churchill, verkopen. Deze documenten (2000 dozen) die eigenlijk eigendom van de staat zijn gezien ze betrekking hebben op de regeringsfunctie van de ex-premier, heeft de kleinzoon aan de regering aangeboden. Hij wil ze verzilveren voor eventjes 600 miljoen frank. De regering Major gaat, om dit te bekostigen, geld halen uit de kas van de Nationale Loterij, alhoewel de opbrengst van deze normaal bestemd is voor humanitaire acties. En zo moet men vaststellen dat zogenaamde eerbiedwaardige heren scrupuleus de gemeenschap bestelen.

Op een veiling bij Sotheby's in New York werd een schilderij van Pablo Picasso, een portret van Angel Fernandez de Soto (1908) aan de man gebracht voor ... 29,1 miljoen dollar (830 miljoen B.fr.). Het werk kwam uit de verzameling van de bankier Donald Stralem. Deze kocht het in 1946 voor amper 22.000 dollar.

Gehoord op T.V.-Arte (29/4/95) uit de mond van een Duits politicus: "Delors is de man van links die het meest gewaardeerd wordt door centrum rechts". Moet er nog zand zijn?

De gewezen voorzitter van de Europese Unie, de socialist Jacques Delors, werd begin mei door de Duitse Kanselier Helmut Kohl het "Groot Kruis van de verdienste" opgespeld. De reden "zijn onvermoeibare inzet voor de verwezenlijking van het verdrag van Maastricht en zijn onvoorwaardelijke steun aan de Duitse herenging"...

Mohamed Laichoubi, de Algerijnse minister van Arbeid heeft in een debat met syndikale leiders voor de T.V. bekend gemaakt dat er op een actieve bevolking van 5 miljoen personen er minstens 1,7 miljoen werkloos zijn. Ligt bij het bestaan van deze 30 procent werklozen niet de ware achtergrond van het toenemend Islamitisch fundamentalisme in Algerije?

Tijdens een toespraak op 8 mei te Berlijn ter gelegenheid van de vijftigste verjaardag van de overwinning op het nazisme, citeerde de woordvoerder van de joodse gemeenschap, dhr Blume, volgend gezegde van de filosoof Hegel: "De geschiedenis van de mensheid heeft ons geleerd dat de mens uit de geschiedenis niets leert". Jammer dat dhr Blume dit niet opdroeg aan Rabin e.a. Israëliëse leiders die, door hun optreden tegen de Palestijnen, ook aantonen dat zij uit de geschiedenis niets geleerd hebben.

Willy Claes kan, zoals blijkt, op de steun van zijn NAVO-bondgenoten rekenen bij zijn perikelen rond de Agusta-affaire. Volgens "Le Monde" blijkt dat de Amerikanen hem om andere tactische redenen de hand boven het hoofd houden. Tot heden was het de gewoonte dat de militaire opperbevelhebber toegewezen werd aan een Amerikaan en de post van sekretaris-generaal van de NAVO aan een Europeaan. Nu de koude oorlog voorbij is blijken de Amerikanen de rollen te willen omkeren en zoeken ze naar het gepast moment om de post van sekretaris-generaal voor zich op te eisen. Vandaag blijkt dit echter nog te vroeg te zijn. Dus afwachten. De zaak Claes past dus in hun kraam.

Charles Murray, een Amerikaans schrijver en vertegenwoordiger van het blanke ras, schrijft onomwonden dat het intellectueel quotiënt van een zwarte burger aanzienlijk lager is dan dat van een blanke. En hij voegt er aan toe "De beste manier om het gemiddeld intellectueel quotiënt

van een maatschappij te verhogen is het zo te regelen dat de intelligente vrouwen een hogere vruchtbaarheid hebben dan die dit niet zijn. Hiermede rekening houdende zouden de sociale toelagen moeten afgeschaft worden. Het is dus noodzakelijk de kraaminrichtingen voor de arme vrouw, die minder intelligent is dan de andere, niet meer te subsidiëren". Racisme noemen we dat.

Men heeft het steeds over een Europese eenheidsmarkt en een Europa zonder grenzen, maar over de meest kleine zaken kan geen eenvormig standpunt ingenomen worden. Na twee jaar onderhandelingen zijn de verschillende industriële die in Europa elektrische benodigdheden vervaardigen er niet in geslaagd om zich over een zelfde type van stopcontact akkoord te stellen.

Op dit ogenblik zijn er in de verschillende landen, onbruikbaar onder elkaar, niet minder dan een twintigtal verschillende stopcontacten op de markt.

De Poolse Paus Joannes Paulus II is vijfenzeventig geworden. Volgens de regels vastgelegd door Paulus VI moeten alle bisschoppen die deze ouderdom bereiken ontslag nemen en kunnen kardinalen van tachtig jaar niet meer aan het konklaf deelnemen om een nieuwe Paus te kiezen. Joannes Paulus, die eveneens bisschop van Rome is, zou hier dus zijn conclusies moeten uittrekken. Niets daarvan. Hij blijft.

De bekende Russische vioolcellist Mstislav Rostropovitch, trok tijdens het Sovjet-regime naar het buitenland als protest tegen de miskenning van de mensenrechten. Vandaag is hij terug in Moskou en een enthousiaste supporter van Boris Jeltsin, waarvan hij zegt "Het is de man die Rusland nodig heeft". Voor wat de oorlog in Tsjetsjenië betreft voegt hij er aan toe "Men kan hem slechts verwijten veel te laat te zijn opgetreden...". Niet erg mooi voor een man die de Russische kultuur vertegenwoordigt.

In Iran stemde het parlement een wet die de strijdkrachten toelaat om schotelantennes af te breken. Voordien werd namelijk een wet uitgevaardigd die de Iranen verbiedt nog langer schotelantennes te bezitten. Men schatte het aantal op 700.000. De eigenaars kregen één maand om deze af te breken. Na deze termijn was het de strijdkrachten en de Islamitische milities toegelaten om zelf op te treden.

???

Help je mee?

Reeds herhaaldelijk hebben we in Vrede de nadruk gelegd op de rol van de media. In de zo geprezen wereld van de "vrije-markteconomie" is informatie eveneens een waar geworden. Kijken we even wat iemand als Manu Ruys, gewezen hoofdredacteur van De Standaard, in een bijdrage in diezelfde krant (9.6.95) zegt. "De hersenspoeling door de media valt nooit stil. Het publiek beseft niet hoe het gemanipuleerd en belogen wordt. Als er geen reactie komt, krijgen de volgende generaties het erg moeilijk". Als Manu Ruys dit schrijft dan stemt dat zeker tot nadenken.

Het tijdschrift 'Vrede', hoe bescheiden ook, is door het aanbrengen van de nodige achtergrondinformatie een onmisbaar instrument om deze noodzakelijke reacties op gang te brengen.

Om die reden willen we een belangrijke promotiecampagne voor Vrede op gang brengen. Omdat we niet over grote financiële middelen beschikken zoals de klassieke media moeten we het hebben van onze lezers.

Daarom doen we een oproep tot alle lezers om een nieuwe lezer te werven voor Vrede. Neem contact op met uw familieleden, werkmakkers, vrienden of buren om hen Vrede voor te stellen. Bel of schrijf ons, graag sturen we u de nodige prospectie nummers.

Wie een advertentie voor Vrede kan sprokkelen, moet zeker niet twifelen.

Om ons toe te laten deze brede campagne te voeren veroorloven we ons eveneens op uw steun een beroep te doen.

U kan ons helpen door een storting te verrichten in ons vredesfonds.

Ons nummer is nog altijd 000-0956015-80. Het adres kent u ook Vrede vzw Galgenberg 29 9000 Gent.

Wie de mogelijkheid heeft om een permanente opdracht te geven aan zijn/haar financiële instelling verzekert ons een regelmatige inkomst.

Samen kunnen we wat bereiken

Oprechte dank bij voorbaat.

redactie en beheer.

een permanente opdracht voor Vrede

ondergetekende :

adres :
.....

verzoekt zijn/haar financiële instelling (naam en adres)

.....

via een bestendige opdracht maandelijks het bedrag van BF over te schrijven van rekening nr (eigen reknr invullen aub) op de postcheckrekening nr 000-0956015-80 van Vrede vzw Galgenberg 29 9000 Gent.

Datum :

Handtekening :